

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20

Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:	I. Przedruki z Dziennika Ustaw R.P. Nr. Nr. 71 — 83	str. 388
	Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Komunikacji w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowej).	389
	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Robót Publicznych o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły	392
	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 sierpnia 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Rolnictwa, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach	493
	Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 9 kwietnia 1931 r. o wydawaniu uprawnień do kierowania robotami budowlanymi i sporządzania projektów (planów) tych robót w miejscowościach, w których brak jest osób do tego uprawnionych	400
	Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1931 r. o organizacji i zakresie działania izb i urzędów skarbowych	401
	Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych o postępowaniu celnym w związku z żegluga powietrzną przez granicę celną Rzeczypospolitej Polskiej	407
	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. w sprawie przeprowadzenia drugiego powszechnego spisu ludności	410
	II. Przedruki z Monitora Polskiego Nr. Nr. 187—212.	412
	Uchwała Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o przepisach kancelaryjnych w administracji publicznej	413
	III. Przedruki z innych wydawnictw urzędowych	416
	Rozporządzenie Ministra Komunikacji o wydawaniu Dziennika Urzędowego Min. Komunikacji	416
	Rozporządzenie Ministra Komunikacji o wydawaniu Dzienników Zarządzeń Dyrekcyj Okręgowych P. K. P.	417
	V. Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych	419
	Poz. 228 — Obwieszczenie o zmianie nazwy gminy Huta Stara	419
	229 — Obwieszczenie o zmianie nazwy gminy Borko-Gliczycka	419
	VI. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. Nr. 148 — 156	419
	Poz. 230 — Okólnik Nr. 148, z dnia 21 sierpnia 1931 r. o zaopatrzeniu względnie odprawie na mocy orzeczeń dyscyplinarnych	419

Poz. 231 — Okólnik Nr. 149 , z dnia 26 sierpnia 1931 r. o współpracy władz administracji ogólnej z L. O. P. P.	str. 420
232 — Okólnik Nr. 150 , z dnia 29 sierpnia 1931 r. w sprawie zatwierdzania uchwał związków komunalnych, dotyczących udzielania komunalnym kasom oszczędności upoważnień do zaciągania pożyczek	421
233 — Okólnik Nr. 151 , z dnia 26 sierpnia 1931 r. w sprawie opłat od pojazdów	421
234 — Okólnik Nr. 152 , z dnia 3 września 1931 r. o stanowisku wojewodów i starostów jako przedstawicieli Rządu	422
235 — Okólnik Nr. 153 , z dnia 2 września 1931 r. w sprawie sprawozdań wojewodów o działalności administracji państwowej, wygłaszanych na posiedzeniach Rad Wojewódzkich	425
236 — Okólnik Nr. 154 , z dnia 3 września 1931 r. w sprawie opodatkowywania radioodbiorników	425
237 — Okólnik Nr. 155 , z dnia 8 września 1931 r. w sprawie wynagrodzenia lekarzy cywilnych, powoływanych do udziału w komisjach poborowych w zastępstwie lekarzy administracji ogólnej	426
238 — Okólnik Nr. 156 , z dnia 7 września 1931 r. o zawiadamianiu o wypadkach chorób zaraźliwych u zwierząt domowych	426
VII. Pisma okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych	427
Poz. 239 — Pismo Nr. Wojsk. 1180/2, z dnia 13 sierpnia 1931 r. o Ecoles speciales du genie, des mines et des arts et manufactures w Gandawie—odroczenie służby wojskowej.	427
240 — Pismo Nr. Apr. 781/1, z dnia 18 sierpnia 1931 r. w sprawie wykazów cen rynkowych koni	427
241 — Pismo Nr. AP. 5528/2, z dnia 26 sierpnia 1931 r. w sprawie przedłużania godzin pracy	427
242 — Pismo Nr. OL. 3794, z dnia 27 sierpnia 1931 r. o nowych przepisach kancelaryjnych dla Min. Spraw Wewnętrznych	428
243 — Pismo Nr. AP. 5825/1, z dnia 28 sierpnia 1931 r. w sprawie rozmieszczenia miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych	435
244 — Pismo Nr. AP. 5743/1, z dnia 4 września 1931 r. w sprawie walki z tajnem gorzelnictwem	436
VIII. Nowe książki i czasopisma	437
B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.	
Poz. 245 — „Meljoracja w pow. Chełmskim“ Br. Bagiński	437
246 — „Piłsudzczy, jako element państwowo-twórczy“ — Jan Scibor	437
247 — „Najważniejsze wskazówki o sposobie wykonywania obowiązków meldunkowych“ Augustyn Filipp	437
248 — „Województwo Tarnopolskie“, nakł. Komit. Wojew. Wystawy Roln. i Regjon. w Tarnopolu	437
IX. Ruch służbowy	438

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 17 sierpnia Nr. 71 Rok 1931

Poz. 577. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1931 r. w sprawie regulaminu więziennego.

Poz. 578. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 lipca 1931 r. w sprawie

ustalenia liczby sędziów śledczych w okręgach sądów okręgowych w Łodzi, Radomiu, Siedlcach, Sosnowcu i Wilnie.

Poz. 579. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 lipca 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie łęczyckim w okręgu sądu okręgowego w Łodzi.

Poz. 580. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie sokołowskim w okręgu sądu okręgowego w Siedlcach.

Poz. 581. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie lubelskim w okręgu sądu okręgowego w Lublinie.

Poz. 582. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie święciańskim w okręgu sądu okręgowego w Wilnie.

Poz. 583. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie wołyńskim w okręgu sądu okręgowego w Wilnie.

z 20 sierpnia Nr. 72 Rok 1931

Poz. 584. Konwencja między Rzeczpospolitą Polską i Królestwem Rumunii o wolności tranzytu kolejowego z Polski do Polski, przez terytorjum rumuńskie, na odcinkach kolejowych, leżących pomiędzy stacjami Kuty—Vijnita—Śniatyn—Załucze, jako też między stacjami Kuty—Vijnita — Stefanesti — Zaleszczyki, podpisana w Bukareszcie dn. 30 października 1929 r.

Poz. 585. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzeczpospolitą Polską i Królestwem Rumunii o wolności tranzytu kolejowego z Polski do Polski, przez terytorjum rumuńskie, na odcinkach kolejowych, leżących pomiędzy stacjami Kuty — Vijnita—Śniatyn—Załucze, jako też między stacjami Kuty—Vijnita — Stefanesti — Zaleszczyki, podpisanej wraz z protokołem końcowym w Bukareszcie dnia 30 października 1929 r.

Poz. 586. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o utworzeniu gminy wiejskiej Pionki w powiecie kozienickim, województwie kieleckim.

Poz. 587. Oświadczenie Rządowe z dnia 10 kwietnia 1931 r. w sprawie przystąpienia Yemenu do międzynarodowej konwencji telegraficznej, podpisanej w Petersburgu dnia 10/22 lipca 1875 r.

Poz. 588. Oświadczenie Rządowe z dnia 20 lipca 1931 r. w sprawie przystąpienia Łotwy, Grecji i Syjamu do protokołu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących, lub podobnych oraz środków bakteriologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 589. Oświadczenie rządowe z dnia 20 lipca 1931 r. w sprawie ratyfikacji przez Holandję międzynarodowej konwencji ustalającej najniższy wiek dopuszczenia młodocianych do

pracy w pomieszczeniach podpokładowych i w kotłowniach, przyjętej jako projekt na ogólnej konferencji międzynarodowej organizacji pracy Ligi Narodów w Genewie dnia 11 listopada 1921 r.

Poz. 590. Oświadczenie Rządowe z dnia 20 lipca 1931 r. w sprawie złożenia przez Królestwo Danii dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji, dotyczącej zwalczania handlu żywym towarem, podpisanej w Paryżu dnia 4 maja 1910 r. wraz z protokołem zamknięcia.

Poz. 591. Oświadczenie Rządowe z dnia 22 lipca 1931 r. w sprawie przystąpienia Kolumbji do traktatu przeciwwojennego, podpisanego w Paryżu dnia 27 sierpnia 1928 r.

Poz. 592. Oświadczenie Rządowe z dnia 27 lipca 1931 r. w sprawie przystąpienia Norwegii do konwencji urządzającej żeglugę powietrzną, podpisanej w Paryżu dnia 13 października 1919 r.

z 21 sierpnia Nr. 73 Rok 1931

Poz. 593. Rozporządzenie Ministrów: Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa z dnia 22 lipca 1931 roku o emisji złotych 7% listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego Serji II-ej i o pożyczkach w tych listach udzielanych.

Poz. 594. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych w sprawie zaliczenia poszczególnych miast do II-ej klasy miejscowości pod względem wymiaru akcyzowych opłat patentowych.

Poz. 595. Rozporządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Komunikacji w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowej).

Na podstawie art. 3, 4 a, 6 pkt. 4, 22 i 26 ustawy przeciwalkoholowej z dnia 21 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51 poz. 423) zarządza się co następuje:

§ 1. Wypuszczanie do wolnego obrotu zarówno wytworzonych w kraju jak sprowadzonych z zagranicy napojów alkoholowych o zawartości ponad 45° alkoholu jest wzbronione.

Zakłady przemysłowe, wyrabiające napoje alkoholowe przeznaczone na wywóz zagranicę o mocy wyższej niż 45° powinny złożyć odpowiednie deklaracje celem uzyskania pozwolenia właściwych władz na wyrób tych napojów.

Moc wyrobów przeznaczonych na wywóz zagranicę nie podlega ograniczeniom.

§ 2. Spirytus pejsachowy, wyrobiony z melasy, powinien posiadać moc nie niższą, niż 95°.

Wyroby pejsachowe z melasy i z owoców nie mogą zawierać ponad 45° alkoholu.

§ 3. Przechowywanie w naczyniach otwartych, podawanie i sprzedaż do spożycia na miejscu wszelkiego spirytusu w tem spirytusu pejsachowego, w miejscach detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych z wyszynkiem jest wzbronione; zakaz ten nie dotyczy sprzedaży w naczyniach zamkniętych spirytusu do użytku domowego, oraz spirytusu pejsachowego w miejscowościach w których niema miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych bez wyszynku.

§ 4. Przez fuzle w znaczeniu artykułu 1 ustawy rozumieć należy odpadowe produkty, otrzymywane przy destylacji spirytusu surowego.

§ 5. Detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w rozumieniu ustawy przeciwalkoholowej stanowi sprzedaż takich napojów w ilościach określonych w art. 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289).

§ 6. Za miejsca detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w znaczeniu art. 3 ustawy uważać należy koncesjonowane zakłady detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości ponad 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu, zarówno z wyszynkiem, jak bez wyszynku.

§ 7. Ustala się następujące kontyngenty miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych dla poszczególnych województw:

1) woj. białostockie	600
2) „ kieleckie	1100
3) „ krakowskie	2050
4) „ lubelskie	800
5) „ lwowskie	2150
6) „ łódzkie	925
7) „ nowogrodzkie	375
8) „ poleskie	350
9) „ pomorskie	1450
10) „ poznańskie	2700
11) „ stanisławowskie	800
12) „ śląskie	3000
13) „ tarnopolskie	1000
14) „ warszawskie	975
15) „ wileńskie	425
16) „ wołyńskie	725
17) m. st. Warszawa	575

Ilość obecnie istniejących w poszczególnych województwach miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych powinna być najdalej do dnia 1 lipca 1932 r. dostosowana do normy, ustalonej w niniejszym paragrafie.

§ 8. Izby skarbowe w porozumieniu z właściwymi wojewodami i po zasięgnięciu opinii właściwych wydziałów wojewódzkich względnie komisyj do walki z alkoholizmem podziela w terminie do dnia 1 października 1931 r. ustalone

w § 7 niniejszego rozporządzenia kontyngenty detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych na poszczególne miasta i gminy wiejskie. Przy powyższym rozdziale należy uwzględnić miasta i gminy wiejskie, w których obowiązuje zakaz sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu. O odpowiednie ilości zmniejsza się, na czas trwania uchwał o zakazie, kontyngent wojewódzki, określony w § 7 niniejszego rozporządzenia.

Ustalone dla poszczególnych miast i gmin wiejskich ilości miejsc sprzedaży będą podane do publicznej wiadomości w drodze obwieszczeń we właściwych Dziennikach Wojewódzkich.

Przy zmianach terytorjalnych w podziale wojewódzkim dane terytorjalne jednostki administracyjne (miasta, gminy wiejskie) zachowują swoje kontyngenty miejsc sprzedaży napojów alkoholowych, odpowiednio powiększając, względnie zmniejszając, ustalone w § 7 kontyngenty wojewódzkie.

§ 9. Restauracją kolejową w rozumieniu art. 4 ustawy jest przedsiębiorstwo gastronomiczne, znajdujące się na dworcu kolejowym, upoważnione i obowiązane do podawania wszelkich potraw gorących, natomiast bufetem kolejowym jest przedsiębiorstwo, które może podawać tylko zimne potrawy, oraz ciepłe przekąski i napoje.

§ 10. Węzłową jest stacja, leżąca na styku dwóch linii kolejowych, zarówno normalno — jak wąskotorowych.

Graniczną jest ostatnia, stacja leżąca na terytorjum Rzeczypospolitej, na której przeprowadza się odprawę paszportową i celną. Końcową jest ostatnia stacja danej linii kolejowej, niełączącej się z inną linią kolejową.

§ 11. Restauracjom i bufetom kolejowym nie wolno podawać (wynosić) napojów alkoholowych, zawierających więcej niż 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu, do pociągów i wogóle poza lokal restauracyjny — względnie bufetowy; podawanie przez wagony restauracyjne takich napojów do spożycia poza samym wagonem restauracyjnym jest również niedozwolone.

§ 12. Sprzedaż i podawanie przez restauracje i bufety kolejowe napojów alkoholowych, zawierających ponad 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu jest zakazane:

- a) w dni świąteczne od godz. 6-ej do 14 ej,
- b) po upływie pół godziny po odejściu lub przyjeździe ostatniego wieczorowego względnie nocnego pociągu osobowego i wcześniej niż na godzinę przed przyjazdem lub odejściem pierwszego pociągu osobowego rano.

§ 13. Wyszynk napojów alkoholowych, zawierających ponad 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu, w wagonach restauracyjnych dozwolony jest w tych godzinach, w ciągu których wagon restauracyjny włączony jest do pociągu, którego pasażerowie mają z niego korzystać — z tem jednak,

że wyszynk nie może być rozpoczęty wcześniej, niż po 15 minutach od chwili odjazdu pociągu ze stacji wyjściowej, względnie ze stacji, na której wagon restauracyjny został do pociągu włączony; oraz winien być zakończony na 15 minut przed przybyciem na stację końcową, lub stację na której dany wagon restauracyjny zostanie odczepiony.

§ 14. Koncesje na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w restauracjach i bufetach kolejowych wydawane będą na czas trwania umowy o dzierżawę danej restauracji lub bufetu kolejowego. Z chwilą wygaśnięcia umowy koncesja na sprzedaż napojów alkoholowych w restauracji, względnie bufecie kolejowym, wygasa równocześnie bez osobnego wypowiedzenia lub powiadomienia ze strony władz skarbowych.

§ 15. W portach lotniczych i na stacjach autobusowych nie mogą się mieścić miejsca sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających ponad 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu.

§ 16. Głosowanie powszechne mieszkańców gminy, przewidziane w art. 6 ustawy, jest tajne, równe i bezpośrednie, a odbywa się w drodze składania do opieczętowanej przez komisję plebiscytową urny przez uprawnionych do głosowania białej kartki z napisem w języku polskim „zakaz” lub „sprzedaż”, odbitym mechanicznie lub pisanym ręcznie. Kartki z napisem „zakaz” uważa się, jako oddane za wprowadzeniem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych w gminie, kartki zaś z napisem „sprzedaż”, jako oddane przeciw wprowadzeniu takiego zakazu.

§ 17. Przy przeprowadzaniu głosowania powszechnego mieszkańców z artykułu 6 ustawy, zarząd gminy: a) sprawdza legalność zgłoszonego żądania przeprowadzenia głosowania powszechnego i zawiadamia o tem właściwą władzę nadzorczą w ciągu dni 14 od dnia otrzymania żądania; b) sporządza listę uprawnionych do głosowania w ciągu 14 dni od dnia otrzymania uchwały rady gminnej, względnie żądania mieszkańców; c) wyznacza jeden lub więcej obwodów głosowania, oraz lokal głosowania dla każdego obwodu, bacząc na to, aby żaden obwód nie liczył więcej, niż 3000 uprawnionych do głosowania, oraz by żaden z uprawnionych do głosowania nie miał dalej od miejsca zamieszkania do lokalu głosowania, aniżeli 3 klm.

W gminach zbiorowych należy ustalić obwody głosowania możliwie dla każdej miejscowości, jednak łączenie kilku osad w jeden obwód głosowania jest dopuszczalne.

§ 18. Ustalenie obwodów, wyznaczenie lokalu głosowania i podanie do publicznej wiadomości, w sposób przyjęty w danej gminie, o terminie i miejscu głosowania powinno nastąpić na 14 dni przed dniem głosowania.

§ 19. O ustaleniu obwodów i wyznaczeniu lokali głosowania zarząd gminy wiejskiej

i miasta nie stanowiącego odrębnego powiatu miejskiego, powinien zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, zarząd zaś gminy miejskiej, stanowiącej odrębny powiat miejski—wojewódzką władzę administracji ogólnej — a w m. st. Warszawie—Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

§ 20. Dla każdego obwodu wyznaczy zarząd gminy komisję plebiscytową w składzie przewodniczącego i 4 członków. Przewodniczącego mianuje państwowa władza nadzorcza; członków rada gminna lub miejska z pośród swych członków. W razie zarządzenia głosowania powszechnego na żądanie mieszkańców gminy, dwóch członków komisji plebiscytowej powołuje rada gminna lub miejska z pośród organizacji społecznych biorących udział w walce z alkoholizmem na terenie gminy, a w ich braku z pośród innych organizacji oświatowo-kulturalnych. W wypadku ustalenia więcej, niż jednego obwodu, komisje obwodowe, po skończonym głosowaniu, przesyłają opieczętowane urny z odpowiednim protokołem do komisji głównej, wyznaczonej przez zarząd gminy, która dokona obliczeń i ustali wyniki głosowania. Obliczenie głosów powinno być dokonane natychmiast po ukończeniu głosowania i stwierdzone odpowiednim protokołem, przesyłanym zarządowi gminy niezwłocznie po obliczeniu wyniku głosowania.

§ 21. Członkiem komisji plebiscytowej może być tylko osoba, uprawniona do głosowania i umiejąca czytać i pisać po polsku.

§ 22. Głosowanie nie może się zacząć przed godziną 9-tą i trwać dłużej, niż do godziny 21-ej.

§ 23. Ogłoszenie publiczne o wyniku głosowania powszechnego powinno być uskutecznione w ciągu dni 3 po dniu przeprowadzenia głosowania. W tym samym terminie powinno być przedłożone właściwej władzy nadzorczej sprawozdanie o wyniku głosowania.

§ 24. Koszta przeprowadzenia głosowania w sprawie wprowadzenia zakazu sprzedaży napojów alkoholowych ponosi gmina.

§ 25. W ciągu 14 dni od daty ogłoszenia wyniku głosowania każdy uprawniony do głosowania może zgłosić zastrzeżenia co do sposobu przeprowadzenia głosowania z tytułu naruszenia postanowień ustawy i niniejszego rozporządzenia do właściwej władzy administracyjnej, a mianowicie: jeżeli głosowanie odbyło się w gminie wiejskiej lub w mieście niestanowiącym odrębnego powiatu miejskiego do powiatowej władzy administracji ogólnej, w mieście zaś stanowiącym odrębny powiat miejski do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej — a w m. st. Warszawie do Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

§ 26. O ile właściwa władza administracji ogólnej w ciągu miesiąca od dnia otrzymania

uchwały sprzeciwi się wprowadzeniu jej w życie, może zarząd gminy na zasadach ogólnych odwołać się do wyższej instancji.

§ 27. Uchwała o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych niezakwestjonowana w ciągu miesiąca przez właściwą władzę administracji ogólnej staje się wykonalną.

§ 28. O prawomocnie uchwalonym zakazie sprzedaży napojów alkoholowych zarząd gminy obowiązany jest powiadomić właściwą Izbę Skarbową, która wprowadza zakaz w życie od najbliższego terminu ustawowego.

§ 29. Za miejsca produkcji w rozumieniu art. 7 ustawy uważa się również wolne składy i rozlewnie, wydające do obrotu handlowego napoje alkoholowe o zawartości poniżej 4 $\frac{1}{2}$ % alkoholu.

Za naczynia zamknięte w rozumieniu tegoż artykułu ustawy uważa się zarówno butelki, jak beczki, antalki i t. p. opakowania.

§ 30. Spożywcą, w rozumieniu ustawy, jest każdy kupujący, czy to dla spożycia na miejscu, czy też dla spożycia w domu.

§ 31. W razie dwukrotnego w ciągu jednego roku kalendarzowego skazania koncesjonariusza w myśl ustawy przeciwalkoholowej może Izba Skarbowa w porozumieniu z powiatową władzą administracji ogólnej cofnąć koncesję na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych, orzekając równocześnie na pewien czas lub na zawsze niezdolność do uzyskania nowej koncesji. W razie takiegoż skazania zastępcy koncesjonariusza władza skarbową powinna cofnąć udzielone zezwolenie do zastępstwa koncesjonariusza; na wniosek powiatowej władzy administracji ogólnej może Izba Skarbowa orzec ponadto na pewien czas lub na zawsze niezdolność skazanego do uzyskania na własne imię koncesji na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych oraz do prowadzenia zakładu takiej sprzedaży w charakterze zastępcy.

§ 32. Przy władzach administracji ogólnej I instancji utrzymuje się komisje do walki z alkoholizmem, w granicach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1928 r. w sprawie komisji do walki z alkoholizmem oraz komisji sanitarno-obyczajowych (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 708).

§ 33. Do zakresu działania powiatowych organów kolegialnych względnie komisji do walki z alkoholizmem należy:

- a) wydawanie opinii w sprawie umieszczania zakładów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w lokalach nieodpowiadających warunkom przewidzianym w art. 5 ustawy,
- b) opinjowanie w sprawie rozlokowania miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych w poszczególnych miastach i gminach wiejskich,

c) wyznaczanie delegatów swoich dla kontroli wykonywania przepisów ustawy oraz rozporządzeń, na ich podstawie wydanych.

§ 34. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 596. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu, Rolnictwa oraz Robót Publicznych o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły.

Na mocy art. 1 punkt b) i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527) w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz cegły (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607) przedłuża się do dnia 31 sierpnia 1932 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1931 r.

z 24 sierpnia Nr. 74 Rok 1931

Poz. 597. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunii o wolności tranzytu kolejowego z Polski do Polski przez terytorjum rumuńskie pomiędzy Zaleszczykami a Jasienowem Polnym, podpisana w Bukareszcie dn. 30 października 1929 r.

Poz. 598. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Rumunii o wolności tranzytu kolejowego z Polski do Polski przez terytorjum rumuńskie pomiędzy Zaleszczykami a Jasienowem Polnym, podpisanej w Bukareszcie dnia 30 października 1929 r.

Poz. 599. Porozumienie pomiędzy Polską i Grecją w sprawie prawa ubogich i kaucji aktorycznej, podpisane w Warszawie dnia 10 kwietnia 1930 r.

Poz. 600. Oświadczenie Rządowe z dnia 15 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Grecką w sprawie prawa ubogich i kaucji aktorycznej, zawartego w formie wymiany not w Warszawie dn. 10 kwietnia 1930 r.

Poz. 601. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 11 lipca 1931 r. w sprawie oznak urzędów i organów pomocniczych i wykonawczych w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości.

z 26 sierpnia Nr. 75 Rok 1931

Poz. 602. Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu spadków, podpisanej w Warszawie dnia 12 maja 1928 r.

Poz. 603. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu spadków, podpisanej w Warszawie dn. 12-go maja 1928 r.

Poz. 604. Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w dziedzinie podatków bezpośrednich, podpisanej w Warszawie dnia 12 maja 1928 r.

Poz. 605. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w celu zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w dziedzinie podatków bezpośrednich, podpisanej w Warszawie dn. 12 maja 1928 r.

Poz. 606. Protokół Dodatkowy do konwencji handlowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w Budapeszcie dn. 26 marca 1925 r., podpisanej w Warszawie dnia 2 grudnia 1928 r.

Poz. 607. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 lipca 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych protokołu dodatkowego do konwencji handlowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgierskim w Budapeszcie dn. 26 marca 1925 r., podpisanego wraz z protokołem podpisania w Warszawie dn. 2 grudnia 1928 r.

Poz. 608. Oświadczenie Rządowe z dnia 18 lipca 1931 r. w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego, względnie przystąpienia, niżej wymienionych Państw do konwencji, dotyczącej niewolnictwa, podpisanej w Genewie dnia 25 września 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 4, poz. 21).

Poz. 609. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych z dnia 5 maja 1931 r. w sprawie ogło-

szczenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 10 czerwca 1921 roku w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

z 27 sierpnia Nr. 76 Rok 1931

Poz. 610. Rozporządzenie Ministra Reform Rolnych z dnia 5 czerwca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa o statucie Państwowego Banku Rolnego.

Poz. 611. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 sierpnia 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Rolnictwa, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich oraz trybu załatwiania spraw w tych urzędach.

Na podstawie art. 36 i 126 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 roku o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządza się co następuje:

I. Organizacja urzędu wojewódzkiego.

§ 1. Wojewoda załatwia sprawy należące do jego zakresu działania bądź osobiście, bądź przy pomocy urzędu wojewódzkiego, władz administracji ogólnej, oraz innych podległych mu na obszarze województwa władz, urzędów i organów.

§ 2. Urząd wojewódzki jest organem wojewody dla załatwiania spraw związanych ze stanowiskiem wojewody jako reprezentanta Rządu, jako też spraw wynikających z funkcji wojewody jako szefa administracji ogólnej, w szczególności: kierownictwa i nadzoru podległych wojewodzie władz i urzędów, oraz załatwiania tych spraw administracji ogólnej, w których, w myśl obowiązujących przepisów, orzecznictwo należy do wojewody.

§ 3. Urząd wojewódzki jako taki, względnie poszczególne jego części lub wchodzący w jego skład funkcjonariusze, nie występują nazewnątrz samodzielnie, lecz tylko w imieniu wojewody.

Pisma wysyłane z urzędu wojewódzkiego, które podpisuje osobiście wojewoda względnie urzędnik pełniący funkcje wojewody, mają nagłówek „Wojewoda.....” z oznaczeniem województwa w formie przymiotnikowej; wszystkie inne pisma mają nagłówek „Urząd wojewódzki.....”, z oznaczeniem województwa w formie przymiotnikowej oraz z oznaczeniem wydziału, ewentualnie oddziału, z którego pismo pochodzi.

Pisma wysyłane z urzędu wojewódzkiego podpisują z reguły te osoby, do których kom-

petencji należy ostateczna aprobata danej sprawy.

Pod każdym podpisem winno być umieszczone wyraźne brzmienie nazwiska podpisującego oraz jego stanowisko służbowe.

Wszystkie pisma, których nie podpisuje wojewoda osobiście, podpisywane są z oznaczeniem „za wojewodę”. Jedyne orzeczenia ściśle fachowe, jak świadectwa lekarskie i t. p. są wystawiane z podpisem odnośnego urzędnika fachowego, bez dodatku przy podpisie „za wojewodę”. Pisma jednak, do których świadectwa takie są dołączane, jako załączniki podpisuje się w sposób zwykły.

Wojewoda może w razie potrzeby upoważnić naczelnika wydziału, ażeby w sprawie zastrzeżonej do aprobaty wojewody i przez niego zaaprobowanej, podpisał czystopis wysyłany z urzędu wojewódzkiego z oznaczeniem „z polecenia wojewody”.

Urzędnik, któremu poruczono pełnienie funkcji wojewody, podpisuje „p. o. wojewody”.

§ 4. Urząd wojewódzki dzieli się na wydziały.

W każdym urzędzie wojewódzkim jest wydział ogólny i dyrekcja robót publicznych.

Pozostałe czynności urzędu wojewódzkiego rozdziela się na wydziały według następujących zasad:

1) w poszczególnych wydziałach łączy się sprawy pozostające w związku pod względem prawnym, faktycznym lub fachowym;

2) liczba wydziałów powinna być jak najmniejsza;

3) zakres samodzielnej decyzji poszczególnych urzędników powinien być jak najszerszy.

§ 5. Jeżeli zakres czynności wydziału jest tak duży lub tak różnorodny, że wymaga podziału aprobaty, czy to w celu odciążenia naczelnika wydziału, czy należytego uwzględnienia spraw fachowych, należy go podzielić na oddziały.

Podział na oddziały odbywa się według analogicznych zasad, jak podział na wydziały.

Oddział stanowi najniższą jednostkę organizacyjną urzędu wojewódzkiego.

W wydziałach podzielonych na oddziały, naczelnik wydziału jest z reguły kierownikiem jednego z oddziałów. Wyjątek od tej zasady może wprowadzić wojewoda za zgodą właściwego Ministra.

§ 6. Czynności każdego wydziału i oddziału winny być określone w szczegółowym podziale czynności. Określenie to następuje przez ustalenie kategorii spraw temu wydziałowi (oddziałowi) przydzielonych, które stanowić winny równocześnie wytyczne rzeczowego podziału akt dla celów kancelaryjnych.

W ramach szczegółowego podziału czynności naczelnik wydziału (kierownik oddziału) dokonywa podziału pracy między referentów, przyczem zależnie od rodzaju poszczególnych

kategorij spraw łączy kilka kategorii pokrewnych pod względem prawnym lub faktycznym w ręku jednego urzędnika referującego, lub też jedną kategorię spraw rozdziela między kilku urzędników, przez co jednak nie powstaje żadna nowa jednostka organizacyjna.

§ 7. Czynności poszczególnych wydziałów obejmują załatwienie pod względem merytorycznym na podstawie obowiązujących przepisów, tych spraw, które należą do ich zakresu działania.

Do wydziału ogólnego należą sprawy wewnętrznej organizacji urzędu wojewódzkiego, czuwanie nad techniczną stroną urzędowania i zaspakajanie potrzeb poszczególnych wydziałów pod względem osobowym, gospodarczym, budżetowo-rachunkowym i kancelaryjnym.

W sprawach tych wydział ogólny porozumiewa się z naczelnikami innych wydziałów i zasięga ich opinii, względnie wniosków.

W wydziale ogólnym czynny jest wojewódzki inspektor starostw, który jest organem kontrolującym i instruującym w stosunku do podległych wojewodzie powiatowych władz i organów administracji ogólnej. W szczególności wojewódzki inspektor starostw przeprowadza na zlecenie wojewody bezpośrednią, tak planową jak i doraźną kontrolę i instruowanie na miejscu powiatowych władz i organów administracji ogólnej w zakresie wykonywania przez nie przepisów i poleceń w przedmiocie:

1) organizacji władz i ustosunkowania do nich podległych im organów wykonawczych;

2) ustosunkowania powiatowych władz administracji ogólnej do ujawniających się na terenie ich działania zagadnień natury społecznej, gospodarczej i politycznej, do spraw bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego;

3) ustosunkowania do władz i organów niezespolezonych we władzach administracji ogólnej;

4) wyszkolenia urzędników starostw;

5) organizacji pracy i jej metod.

Inspekcję merytoryczną poszczególnych referatów starostw przeprowadzają na zlecenie wojewody również naczelnicy odnośnych wydziałów podlegli im urzędnicy (§ 25 pkt. 7).

§ 8. W wydziale ogólnym jest oddział budżetowo-gospodarczy.

Oddział ten załatwia sprawy budżetowo-gospodarcze całego urzędu wojewódzkiego. Sprawy związane z orzeczeniami i zarządzeniami poszczególnych wydziałów, wydawanymi w zakresie ich kompetencji, oddział budżetowo-gospodarczy załatwia na podstawie otrzymanych dyspozycji wojewody, względnie naczelnika właściwego wydziału, w granicach upoważnień do asygnowania sum. W tych wypadkach naczelnik właściwego wydziału odpowiada za celowość wydatków.

W razie sprzecznych z obowiązującymi przepisami rachunkowo-kasowymi decyzji, oddział budżetowo-gospodarczy sprawę przedstawia

do rozstrzygnięcia wojewodzie za pośrednictwem naczelnika wydziału ogólnego.

§ 9. Sprawy budżetowo-rachunkowe Dyrekcji Robót Publicznych są załatwiane w osobnym referacie oddziału budżetowo-gospodarczego. Szczegóły dotyczące stosunku tego referatu do Dyrekcji Robót Publicznych, będą określone przez Ministrów Spraw Wewnętrznych i Robót Publicznych.

§ 10. Wszystkie wydziały, a w ich obrebie oddziały, działają w ścisłym porozumieniu, udzielając sobie do wglądu, w miarę potrzeby przed lub po załatwieniu, te sprawy, które pozostają w związku z ich zakresem działania.

Z reguły wydziały i oddziały nie korespondują ze sobą, lecz udzielają sobie wzajemnych informacji i opinii w krótkiej drodze, bądź ustnie, bądź przez przesłanie aktów sprawy (od ręcznie).

W wewnętrznych stosunkach urzędowych dodatek przy podpisie „za wojewodę” odpada.

§ 11. Organizacja urzędu wojewódzkiego winna zapewnić przy załatwianiu każdej sprawy uwzględnienie w równej mierze strony prawno-administracyjnej, jak fachowej, danego zagadnienia.

W tym celu sprawy o przeważającym charakterze fachowym t. j. opartym na wiedzy zawodowej, winny być załatwiane przez wydziały (oddziały) fachowe w porozumieniu z właściwymi wydziałami (oddziałami) administracyjno-prawnymi, o ile w poszczególnych wydziałach (oddziałach) fachowych niema odpowiedniego urzędnika z wykształceniem prawniczym.

Naodwrot sprawy o przeważającym charakterze administracyjno-prawnym winny być załatwiane przez wydziały (oddziały) administracyjno-prawne, w porozumieniu z właściwymi wydziałami (oddziałami, referentami) fachowymi.

§ 12. Wojewoda ustala, w jakim zakresie (§ 10 i 11) wydziały obowiązane są porozumiewać się ze sobą przy załatwianiu poszczególnych spraw, względnie kategorii spraw i rozstrzyga wynikające w tym względzie wątpliwości. Wszystkie sprawy dotyczące obrony Państwa winny być załatwiane w porozumieniu z wydziałem wojskowym, wszystkie sprawy o charakterze ogólnopolitycznym, narodowościowym i wyznaniowym w porozumieniu z wydziałem bezpieczeństwa, wszystkie sprawy organizacyjne w porozumieniu z wydziałem ogólnym, wszystkie sprawy dotyczące polityki aprowizacyjnej i mobilizacji żywności w porozumieniu z oddziałem dla spraw aprowizacyjnych, wszystkie sprawy dotyczące samorządu w porozumieniu z wydziałem samorządu.

§ 13. Kancelarja urzędu wojewódzkiego wchodzi w skład wydziału ogólnego.

Kancelarja obejmuje wspólne dla całego urzędu wojewódzkiego biuro informacyjno-podawcze, ekspedyturę i archiwum główne, jako też tworzone w miarę potrzeby osobne oddziały

kancelaryjne przy poszczególnych wydziałach, albo dla dwóch lub więcej wydziałów łącznie, dla załatwiania bieżących spraw kancelaryjnych.

W organizacji kancelarji będzie zabezpieczona ochrona tajności i poufności spraw.

Sprawami „poufnymi” w urzędzie wojewódzkim są takie sprawy, co do których, zarówno przed ich załatwieniem jak i po załatwieniu, obowiązuje wszystkich urzędników bezwzględny obowiązek tajemnicy służbowej.

Akta tych spraw są w zasadzie dostępne wszystkim urzędnikom referującym w urzędzie wojewódzkim, o ile są im potrzebne dla urzędowania, natomiast akta te są wykluczone od przeglądania przez strony (art. 14 rozp. Prezydenta o postępowaniu administr.) lub jakiegokolwiek inne osoby interesowane. Załatwienia poufne nie mogą być również przedmiotem komunikatów do prasy lub innych informacji, wychodzących poza obreby urzędu wojewódzkiego.

Sprawami tajnymi są te sprawy, które jako „tajne” wojewoda względnie naczelnik właściwego wydziału wyraźnie zakwalifikuje, jako też sprawy mobilizacyjne.

Sprawy tajne są dostępne jedynie wojewodzie, względnie urzędnikowi, który pełni te funkcje, naczelnikowi zainteresowanego bezpośrednio wydziału (kierownikowi oddziału) oraz upoważnionym imiennie urzędnikom.

Dla spraw mobilizacyjnych będzie utworzona osobna kancelarja tajna, ekspedytura i archiwum, podległe bezpośrednio naczelnikowi wydziału wojskowego.

Pozatem w miarę potrzeby wojewoda utworzy jedną lub więcej kancelaryj dla spraw tajnych i poufnych.

§ 14. Wojewoda przydziela do poszczególnych wydziałów w miarę potrzeby urzędników referujących, względnie kancelaryjnych z etatu spraw wewnętrznych.

§ 15. Sprawy o przeważającym charakterze fachowym załatwiają przydzieleni przez poszczególnych ministrów funkcjonariusze fachowi.

II. Zakres czynności i odpowiedzialności.

§ 16. W interesie należytego podziału pracy i odciążenia urzędników na stanowiskach kierowniczych, zakres czynności oraz odpowiedzialności funkcjonariuszów poszczególnych kategorii i stanowisk zarówno kierowniczych jak podwładnych, ze specjalnem uwzględnieniem urzędników fachowych, winien być przez wojewodę szczegółowo ustalony, w ramach postanowień niniejszego rozporządzenia.

Odpowiedzialność, która w myśl tych przepisów ciąży na urzędnikach podwładnych, nie uwalnia urzędników nad nimi przełożonych od czuwania nad należytem spełnianiem obowiązków przez podległych im urzędników, perjodycznego rewidowania tych spraw, których apsobata została odnośnym urzędnikom

przekazana, a w sprawach mających wyjątkową wagę ze stanowiska interesu publicznego, dokonywania szczegółowego sprawdzania całości kształtu sprawy.

§ 17. Wojewoda jest kierownikiem całego urzędu wojewódzkiego i zwierzchnikiem wszystkich urzędników oraz funkcjonariuszów niższych, nadaje ogólny kierunek działalności urzędu wojewódzkiego i sprawuje nad tą działalnością naczelną nadzór.

W szczególności wojewoda:

- 1) udziela wskazań ze stanowiska politycznego i interesu służbowego;
- 2) uzgadnia działalność wydziałów w obrębie urzędu wojewódzkiego, oraz działalność tego urzędu z działalnością władz i organów podległych, oraz władz i urzędów niezespołonych;
- 3) aprobuje projekty załatwień spraw, które sobie do aprobaty zastrzeże;
- 4) przewodniczy w radach, kolegiach, zebraniach i t. p., przewidzianych w obowiązujących przepisach, o ile w granicach tych przepisów nie przekaze przewodnictwa wicewojewodzie lub innemu urzędnikowi.

§ 18. Sprawy wynikające z uprawnień i obowiązków wojewody jako reprezentanta Rządu, podlegają wyłącznej decyzji i aprobacie wojewody i załatwiane są w wydziale ogólnym.

Wojewoda może poruczyć wicewojewodzie aprobatę i podpisywanie w tych sprawach przedwstępnych korespondencji informacyjnych.

§ 19. Następujące sprawy winny być z reguły (§ 30) aprobowane przez wojewodę, względnie zastrzeżone do jego decyzji:

- 1) sprawy zasadnicze, dotyczące organizacji i trybu urzędowania urzędu wojewódzkiego i władz wojewodzie podległych;
- 2) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych powiatowych związków komunalnych oraz gmin miejskich, liczących ponad 25.000 mieszkańców;
- 3) zatwierdzanie planów lustracji podległych urzędów i zarządzeń lustracyjnych, oraz ważniejszych zarządzeń polustracyjnych;
- 4) projekty rozporządzeń wojewody;
- 5) opinie o nadsyłanych przez władze centralne projektach ustaw, rozporządzeń i zarządzeń, o charakterze ogólnym;
- 6) sprawy zasadnicze dotyczące interesów obrony Państwa i spraw aprowizacyjnych;
- 7) sprawy o charakterze politycznym, za które uważa się w szczególności:
 - a) udzielanie wskazań ze stanowiska politycznego;
 - b) ostateczne sprawozdania w sprawach odpowiedzi na interpelacje poselskie;
 - c) sprawy, w których ministrowie wystosowali pismo do wojewody do rąk własnych;
 - d) sprawy, które były poruszane w prasie w oświetleniu ujemnym dla admini-

stracji, lub w których stawiane są zarzuty przeciw funkcjonariuszom podległym wojewodzie;

8) sprawozdania składane władzom centralnym, dotyczące spraw ogólnych lub większego znaczenia, oraz wszelkie wnioski natury zasadniczej;

9) decyzje w sprawach osobowych oraz wnioski w sprawach osobowych, przedstawiane władzom centralnym;

10) preliminarze budżetowe roczne i wyjednywanie kredytów dodatkowych;

11) ważniejsza korespondencja z urzędami kontroli Państwa i Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, oraz ważniejsze wnioski o skierowanie sprawy na drogę sądową;

12) sprawy szczególnie wątpliwe pod względem prawnym i rzeczowym, a to:

- a) sprawy sporne z innymi urzędami;
- b) sprawy, w których projekty załatwienia odstępują od stosowanej dotąd przez urząd wojewódzki praktyki, względnie interpretacji, albo od poprzednich wskazań wojewody lub władz centralnych;
- c) sprawy, które wicewojewoda, względnie naczelnik wydziału, uważa za jakichkolwiek innych względów za wątpliwe i wymagające decyzji wojewody;

13) sprawy, załatwiane w porozumieniu przez dwa lub więcej wydziałów, o ile takiego porozumienia nie osiągnięto;

14) instrukcje, okólniki i zarządzenia do władz podległych wojewodzie, z wyjątkiem instrukcyj i okólników, które:

- a) zawierają zarządzenia jednorazowe, niebudzące żadnej wątpliwości np. przypomnienie potrzeby ścisłego stosowania dawniejszego okólnika;
- b) zawierają bądź sprostowania oczywistych pomyłek w poprzednich okólnikach, bądź wyjaśnienia ich postanowień zgodnie z aktami urzędu wojewódzkiego;

15) sprawy, dotyczące organizacji wojewódzkich i powiatowych organów kolegialnych, oraz ważniejsze sprawy z zakresu ich działania.

§ 20. Oprócz spraw wymienionych w § 19 wojewoda może ponadto zastrzec do swojej aprobaty, na stałe lub czasowo, bądź pewne kategorie spraw, bądź pewne poszczególne sprawy.

§ 21. Gdy wojewoda nie może pełnić swych obowiązków służbowych, albo gdy jest na urlopie, zastępuje go wicewojewoda; gdy wicewojewody niema, lub gdy i on nie pełni obowiązków — jeden z naczelników wydziałów z resortu spraw wewnętrznych.

O pierwszeństwie zastępstwa między naczelnikami wydziałów rozstrzyga zarządzenie wojewody, w braku zaś takiego zarządzenia starszeństwo służbowe.

Na zastępcę przechodzą wszystkie uprawnień i obowiązków wojewody. Jeżeli jednak

wojewoda nie urzęduje z powodu czasowej przeszkody, nie wykluczającej zresztą możliwości zajmowania się sprawami urzędowymi, może on zastrzec pewne sprawy lub kategorie spraw w dalszym ciągu do swej decyzji.

§ 22. Wicewojewoda jest:

1) z urzędu zastępcą wojewody jako szefa administracji ogólnej;

2) naczelnikiem wydziału ogólnego.

Z tego tytułu wicewojewoda:

- a) odpowiada wobec wojewody za stan organizacji, za stan biurowości i tryb urzędowania urzędu wojewódzkiego, oraz władz i urzędów wojewodzie podległych i sprawuje w tym celu nadzór nad urzędowaniem, nad przestrzeganiem dni i godzin urzędowych, tudzież nad sprawnością aparatu biurowego we wszystkich wydziałach urzędu wojewódzkiego. W tym zakresie wicewojewodzie służy prawo przeprowadzania lustracji wydziałów, żądania wyjaśnień od naczelników wydziałów, a w wyjątkowych wypadkach i od urzędników im podległych, oraz wydawania za zgodą wojewody zarządzeń organizacyjnych;
- b) sprawuje nadzór nad racjonalnem za spokojeniem gospodarczych i biurowych potrzeb całego urzędu wojewódzkiego;
- c) aprobuje ostatecznie sprawy, których aprobatę wojewoda mu przekazał;
- d) może w wypadkach niecierpiących zwłoki, w razie czasowej nieobecności wojewody, wydawać decyzje we wszystkich sprawach zastrzeżonych wojewodzie, jako szefowi administracji ogólnej, zawiadamiając o tem bezzwłocznie wojewodę.

§ 23. Na czele wydziałów stoją naczelnicy wydziałów. O ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi wyraźnie inaczej, przepisy o wydziałach i naczelnikach wydziałów odnoszą się również do wydziału ogólnego i wicewojewody jako kierownika tego wydziału, jako też do dyrekcji i dyrektora robót publicznych.

Gdy naczelnik wydziału nie może pełnić obowiązków służbowych, zastępuje go jeden z urzędników wydziału wyznaczony przez wojewodę, w braku zaś takiego zarządzenia najstarszy służbowo kierownik oddziału, względnie najstarszy służbowo urzędnik referendarski. Wojewoda może wyjątkowo w tych wypadkach ograniczyć zakres działania zastępcy do spraw porządkowo-służbowych przekazując prawo aprobaty i podpisywania korespondencji kierownikom oddziałów, względnie samodzielnym referentom, każdemu w jego zakresie działania.

§ 24. Naczelnik wydziału jest zwierzchnikiem służbowym personelu i sprawuje ogólne kierownictwo powierzonego mu działu zgodnie z przepisami prawa, interesem publicznym, oraz wskazaniem wojewody.

W szczególności naczelnik wydziału jest odpowiedzialny:

1) za należyte zorganizowanie pracy w wydziale i usprawnienie jej techniki;

2) za nadzór nad należytem spełnianiem obowiązków przez kierowników oddziałów i innych urzędników, jako też za nadzór nad funkcjonowaniem biurowości;

3) za koordynowanie działalności referentów (oddziałów) w obrębie wydziału, oraz koordynowanie działalności wydziału z innymi wydziałami, pod względem prawnym i rzeczowym;

4) za stronę prawną aprobowanych przez niego załatwień t. j. ich zgodność z przepisami ustaw i rozporządzeń oraz zarządzeniami natury ogólnej;

5) za zgodność aprobowanych przez niego załatwień ze wskazaniami wojewody, oraz z ogólnym interesem publicznym i za zachowanie jednolitości w ich traktowaniu;

6) za celowość aprobowanych przezeń załatwień, w ramach przepisów prawa i wskazań wojewody;

7) za przestrzeganie zasad oszczędności w administracji publicznej;

8) za ściśle informowanie wojewody o stanie spraw, które winny być podane do jego wiadomości, oraz za ściśle podawanie wskazań wojewody do wiadomości kierowników oddziałów (referentów) i dopilnowanie ich wykonania;

9) za podjęcie inicjatywy wobec wojewody co do wydania niezbędnych zarządzeń, wynikających czy to z przepisów prawnych, czy stosunków faktycznych, związanych z zakresem czynności wydziału.

§ 25. W celu spełnienia zadań wymienionych w § 24 naczelnik wydziału:

1) przegląda akta wpływające do wydziału i w miarę potrzeby zamieszcza na nich krótkie dyrektywy o sposobie ich załatwiania;

2) udziela kierownikom oddziałów (referentom) wskazówek co do kierunku załatwiania spraw typowych, pozostawionych do ich decyzji;

3) aprobuje ostatecznie załatwienia, które kierownicy oddziałów (referenci) obowiązani są jemu przedkładać — z wyjątkiem spraw, których aprobatą zastrzeżona jest wojewodzie względnie wicewojewodzie. W tych wypadkach dokonuje aprobaty pośredniej (nieostatecznej);

4) może zastrzec sobie do aprobaty jeszcze inne sprawy, albo kategorie spraw;

5) może zastrzec, iż pewne kategorie spraw lub pewne sprawy konkretne mają mu być przedkładane do wglądu po ekspedycji;

6) odbywa periodyczne konferencje z kierownikami oddziałów (referentami);

7) dokonywa lustracji czynności oddziałów (referentów) oraz czuwa nad stanem odnośnych spraw we władzach I-ej instancji i przeprowadza na zlecenie wojewody stałe inspekcje merytoryczne odnośnych referatów w tych władzach, osobiście i przez podległych mu urzędników;

8) wgląda w tok spraw kancelaryjnych i informuje o swoich spostrzeżeniach wydział ogólny;

9) utrzymuje stały kontakt z naczelnikami innych wydziałów oraz z inspektorem starostw (samorządu) i udziela im swych spostrzeżeń co do braków w urzędowaniu urzędu wojewódzkiego oraz władz i urzędów podległych.

§ 26. Kierownik oddziału kieruje pracą powierzonego mu oddziału i jest odpowiedzialny:

1) za należyte urzędowanie oddziału, odpowiednie zatrudnienie urzędników, ich oboznajenie się z obowiązującymi przepisami;

2) za stronę prawną załatwień, zgodność ich ze wskazaniami przełożonych oraz celowość, w ramach przepisów prawa i dyrektyw przełożonych;

3) za przestrzeganie zasad oszczędności oraz uproszczenia trybu załatwiania spraw;

4) za podjęcie inicjatywy wobec przełożonych co do wydania niezbędnych zarządzeń, wynikających czy to z przepisów prawnych, czy stosunków faktycznych, związanych z zakresem czynności oddziału.

Niezależnie od powyższych funkcji kierownik oddziału pełni z reguły czynności referenta w oddziale.

§ 27. Wojewoda wyznacza kierowników oddziałów za uprzednią zgodą właściwego Ministra, jako też określa zakres samodzielnej aprobaty każdego z nich.

Kierownikom oddziałów będzie w każdym razie poruczone samodzielne podpisywanie spraw powtarzających się i załatwianych stale w ten sam sposób, jak również załatwień o charakterze informacyjnym lub porządkowym, które nie przesadzają ostatecznego załatwienia sprawy ani pod względem prawnym ani rzeczowym. Ponadto mogą być poszczególni urzędnicy w oddziałach upoważnieni przez wojewodę do samodzielnego podpisywania ich załatwień w powyższym lub w mniejszym zakresie.

§ 28. W wydziałach, które nie są podzielone na oddziały, odpowiedzialność naczelników wydziałów obejmuje również sprawy wyliczone w § 26. Wojewoda może upoważnić poszczególnych urzędników w takim wydziale do samodzielnego podpisywania załatwień w zakresie odpowiadającym uprawnieniom kierowników oddziałów i z zastrzeżeniem odpowiedzialności, o której mowa w § 26 pkt. 2, 3 i 4.

§ 29. Urzędnicy referujący w wydziałach przygotowują załatwienia spraw i ponoszą odpowiedzialność:

1) za dokładną znajomość przepisów obowiązujących w zakresie danego działu;

2) za należyte zgromadzenie materiału potrzebnego do załatwienia sprawy, dokładne ustalenie stanu faktycznego oraz przedstawienie sprawy zgodnie z aktami;

3) za dokładne i bez błędu przytoczenie w załatwieniu wszelkich dat, nazwisk, nazw, obliczeń cyfrowych i t. p.;

4) za ścisłe stosowanie obowiązujących przepisów o postępowaniu administracyjnym oraz o biurowości;

5) za dopilnowanie terminów, zarówno wynikających z ustaw i rozporządzeń (np. termin przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym) jak i zakreślonych przez władze centralne, wojewodę, naczelnika wydziału, względnie kierownika oddziału, oraz terminów, wynikających z okoliczności sprawy;

6) za projektowanie załatwienia w ten sposób, ażeby ono bądź od razu załatwiała sprawę w sposób ostateczny, bądź też obejmowało od razu wszystkie niezbędne szczegóły i nie wywoływało potrzeby dalszej przygotowawczej korespondencji (w wypadku zbierania materiałów, żądania wyjaśnień i t. p.).

7) za należyte przechowywanie akt, ewidencji i pomocy urzędowych.

Projekt załatwienia referent winien opatrzyć swym podpisem i datą.

§ 30. Urzędnicy fachowi, niezależnie od odpowiedzialności ciążącej wogóle na urzędnikach odnośnego stanowiska (§§ 23—29), ponoszą nadto całkowitą odpowiedzialność za załatwienie sprawy zgodnie z wymaganiami danej gałęzi wiedzy fachowej.

Naczelnikom wydziałów, względnie kierownikom oddziałów fachowych, wojewoda pozostawi z reguły (§ 19, 20) prawo samodzielnej aprobaty w zakresie spraw, których załatwienie oparte jest wyłącznie na ich zawodowej wiedzy fachowej.

Wojewoda jest w każdym razie uprawniony do wydawania naczelnikom tych wydziałów (kierownikom oddziałów) wiążących wskazań o charakterze ogólnym, oraz zastrzegania sobie decyzji co do poszczególnych spraw fachowych większej wagi.

O ile wojewoda ze względów służbowych uważa za niezbędne zastrzec sobie czasowo aprobatę wszystkich spraw, załatwianych w wydziale (oddziale) fachowym, winien o tem zawiadomić właściwego ministra, podając uzasadnienie tego zarządzenia.

§ 31. Urzędnicy fachowi nie mogą być z reguły używani do innych czynności, jak tylko do tych, dla których spełniania zostali przydzieleni do urzędu wojewódzkiego.

§ 32. Kierownik oddziału budżetowo-gospodarczego ponosi ponadto (§ 26) odpowiedzialność za uchybienia oddziału w załatwieniach opartych wyłącznie na zawodowej wiedzy i za prowadzenie ksiąg i rachunkowości zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowo-kasowymi. W tym samym zakresie ponoszą odpowiedzialność urzędnicy oddziału budżetowo-gospodarczego oraz kierownik i urzędnicy referatu budżetowo-rachunkowego, załatwiającego sprawy Dyrekcji Robót Publicznych.

§ 33. Urzędnicy zatrudnieni w oddziałach urzędu wojewódzkiego pozostają w bezpośredniej zależności służbowej od kierowników oddziałów, kierownicy oddziałów w bezpośredniej zależności służbowej od naczelników wydziałów, naczelnicy wydziałów zaś od wojewody.

W tej kolejności udzielane są z reguły zlecenia służbowe.

Urzędnik, który otrzyma zlecenie z pominięciem powyższej kolejności, winien zakomunikować o tem bezzwłocznie swemu bezpośredniemu przełożonemu.

§ 34. W wypadkach niecierpiących zwłok, gdy, czy to zachowanie drogi służbowej (§ 33), czy uzyskanie przepisanej aprobaty, nie jest możliwe, względnie spowodowałoby zwłokę w załatwieniu sprawy niedopuszczalną ze stanowiska interesu publicznego lub szczególnie ważnego interesu prywatnego, każdy urzędnik jest obowiązany przedsięwziąć co należy, ażeby sprawa nie ucierpiała, lub terminu prekluzyjnego nie ominięto.

W tym wypadku referent może wydać decyzję w miejsce kierownika oddziału, kierownik oddziału (samodzielny referent) w miejsce naczelnika wydziału, naczelnik wydziału w miejsce wicewojewody, względnie wojewody, zawiadamiając o tem natychmiast właściwego przełożonego.

§ 35. Urzędnik sprawujący kierownictwo kancelarii urzędu wojewódzkiego jest odpowiedzialny:

1) za stały nadzór nad pracą personelu kancelaryjnego we wszystkich oddziałach kancelaryjnych;

2) za ścisłe przestrzeganie przepisów o biurowości oraz informowanie wicewojewody o brakach dostrzeżonych w tym względzie w poszczególnych wydziałach i oddziałach;

3) za przestrzeganie zasady oszczędności oraz inicjatywę co do wprowadzenia możliwych uproszczeń biurowych;

4) za zarządzenia, mające na celu ochronę tajemnicy i poufności spraw.

§ 36. Celem skoordynowania działalności całego urzędu wojewódzkiego oraz władz i urzędów województwa podległych, odbywają się periodyczne konferencje naczelników wydziałów, pod przewodnictwem wojewody, względnie wicewojewody, mające na celu omawianie spraw wspólnych dla wszystkich wydziałów. Konferencje mają charakter opiniodawczy i doradczy.

Poza naczelnikami wydziałów w konferencjach biorą na wezwanie wojewody udział: inspektor starostw, ewentualnie inspektor samorządu, kierownicy oddziałów załatwiających sprawy personalno-organizacyjne i budżetowo-gospodarcze, oraz kierownicy tych oddziałów, które istnieją w urzędzie wojewódzkim zamiast wydziałów resortów zespolonych, wreszcie inni urzędnicy wezwani przez wojewodę.

Nad wykonaniem decyzji powziętych przez wojewodę w wyniku konferencji czuwa wicewojewoda.

III. Przepisy końcowe.

§ 37. W granicach przepisów niniejszego rozporządzenia każdy wojewoda ustali:

1) statut organizacyjny urzędu wojewódzkiego;

2) szczegółowy podział czynności i ogłosi w dzienniku wojewódzkim z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1932 r.

W dzienniku wojewódzkim będą ogłaszane zmiany statutu organizacyjnego i szczegółowego podziału czynności.

§ 38. Statut organizacyjny urzędu wojewódzkiego obejmuje podział tego urzędu na wydziały i oddziały (referat budżetowo-rachunkowy dla spraw robót publicznych), przyczem zakres działania każdego z nich winien być w sposób ogólny określony.

§ 39. Podstawą pierwszego statutu organizacyjnego będzie podział na wydziały istniejące obecnie w poszczególnych urzędach wojewódzkich.

Właściwy minister może jednak wyrazić zgodę na skasowanie osobnego wydziału dla spraw z podległego mu działu administracji. W tym wypadku właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oznaczy, który z wydziałów urzędu wojewódzkiego ma te sprawy nadal załatwiać.

O utworzeniu nowego wydziału w urzędzie wojewódzkim decyduje właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 40. Podział wydziałów na oddziały ustanawia wojewoda za uprzednią zgodą właściwego ministra.

Wojewoda może w obrębie poszczególnych grup spraw, za uprzednią zgodą właściwego ministra, utworzyć mniejszą ilość oddziałów, aniżeli istniejąca obecnie.

§ 41. Szczegółowy podział czynności obejmuje:

a) wyliczenie wszystkich kategorii spraw (§ 6) należących do zakresu działania każdego wydziału względnie oddziału;

b) ustalenie zakresu aprobaty t. j. spraw zastrzeżonych do ostatecznej decyzji wojewody, wicewojewody, naczelników wydziałów, kierowników oddziałów (kierownika referatu budżetowo-rachunkowego dla spraw robót publicznych).

§ 42. Wojewodom służy prawo wydawania w ramach postanowień niniejszego rozporządzenia szczegółowych instrukcyj dla urzędów wojewódzkich, rozwijających i normujących bliżej poszczególne zagadnienia, dotyczące organizacji tych urzędów i sposobu załatwiania spraw.

§ 43. Wszelkie kwestje wątpliwe, powstałe w obrębie urzędu wojewódzkiego w związku ze statutem i szczegółowym podziałem czynności, rozstrzyga ostatecznie wojewoda.

§ 44. Rozporządzenie niniejsze ma analogiczne zastosowanie do Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy, z uwzględnieniem odrębności wynikających z zakresu działania Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami będzie wydawał w miarę potrzeby szczegółowe przepisy dotyczące przystosowania postanowień tego rozporządzenia do organizacji władz administracji ogólnej na obszarze m. st. Warszawy.

§ 45. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

z 29 sierpnia Nr. 77 Rok 1931

Poz. 612. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 9 kwietnia 1931 r. o wydawaniu uprawnień do kierowania robotami budowlanymi i sporządzania projektów (planów) tych robót w miejscowościach, w których brak jest osób do tego uprawnionych.

Na podstawie art. 370 ust. 2 i art. 422 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202) zarządzam co następuje:

§ 1. W miejscowościach, w których brak jest osób, uprawnionych na podstawie art. 361, 362, 363, 364 i 371 powołanego we wstępie rozporządzenia do kierowania robotami budowlanymi, bądź do sporządzania projektów (planów) tych robót, wojewoda na zasadach niżej podanych udziela uprawnień, przewidzianych w art. 364 tegoż rozporządzenia:

- a) absolwentom szkół majstrów budowlanych po uzyskaniu przez nich tytułu „majstra”;
- b) osobom, które uzyskały tytuł majstra murarskiego lub ciesielskiego na podstawie postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468);
- c) osobom, które uzyskały tytuł i uprawnienia majstra murarskiego lub ciesielskiego na podstawie przepisów, które obowiązywały przed wejściem w życie powołanego wyżej w punkcie b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem, względnie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202);
- d) w braku osób, podpadających pod postanowienia punktów: a), b) i c) niniejszego paragrafu, — osobom nie podpadającym pod te postanowienia.

Osoby, ubiegające się o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi bez upraw-

nienia do sporządzania projektów (planów) tych robót w myśl niniejszego paragrafu, powinny wykazać się odpowiednią co najmniej 12-letnią praktyką i umiejętnością fachową i złożyć egzamin z ustawodawstwa budowlanego i z tych przepisów ustawodawstwa administracyjnego, których znajomość przy wykonywaniu zawodu jest potrzebna.

Osoby, ubiegające się o uprawnienia do kierowania robotami budowlanymi oraz o uprawnienia do sporządzania projektów (planów) tych robót, powinny ponadto złożyć egzamin pisemny, polegający na opracowaniu, w granicach programu państwowych szkół majstrów budowlanych, projektu budynku miejskiego lub wiejskiego.

§ 2. Uprawnień, przewidzianych w § 1 nie mogą otrzymać osoby, które:

- a) nie władają językiem polskim w słowie i piśmie,
- b) były sądownie karane za czyny, wynikające z chęci zysku,
- c) utraciły prawo kierowania robotami budowlanymi na mocy obowiązujących ustaw.

§ 3. Uprawnienie, uzyskane na podstawie § 1, upoważnia do kierowania robotami budowlanymi, względnie do sporządzania projektów tych robót, bez ograniczenia czasu na obszarze, określonym w uprawnieniu, i w granicach, ustalonych artykułem 364 powołanego już wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli.

W uprawnieniu zostanie określony obszar, na którym dana osoba może kierować wymienionymi w art. 364 robotami budowlanymi, względnie sporządzać projekty (plany) tych robót.

Osobom, które uzyskają odnośne uprawnienia w myśl niniejszego rozporządzenia, nie przysługuje prawo do tytułu budowniczego.

§ 4. Wojewoda ustala osiedla, względnie powiaty lub ich części, w których brak jest osób, uprawnionych do kierowania robotami budowlanymi, bądź do sporządzania projektów (planów) tych robót, lub też w których osób takich zamieszkuje ilość niedostateczna. Decyzję powyższą wojewoda może powziąć na podstawie wniosków odnośnych magistratów lub zwierzchności gmin miejskich, gdy chodzi o osiedla miejskie, wydziałów wykonawczych komisji uzdrowiskowych, gdy chodzi o uzdrowiska, uznane za posiadające charakter użyteczności publicznej, wreszcie wydziałów powiatowych, gdy chodzi o osiedla lub gminy wiejskie, po zasięgnięciu opinii wydziału wojewódzkiego.

Wnioski, wymienione w ustępie pierwszym, powinny być należycie umotywowane przytoczeniem danych co do ruchu budowlanego, ilości osób, zatrudnionych kierowaniem robót budowlanych, względnie sporządzaniem projektów tych robót, kwalifikacji zawodowych tych osób i wogóle okoliczności, stwierdzających,

iż zachodzi potrzeba zastosowania postanowień niniejszego rozporządzenia w danym osiedlu lub miejscowości.

Do wojewody również należy powziąć decyzji o ustaniu potrzeby dalszego wydawania uprawnień na podstawie niniejszego rozporządzenia w danym osiedlu, względnie powiecie, lub jego części. Decyzja taka nie może zapaść wcześniej jak po upływie 3 lat od daty powzięcia decyzji, którą uznana została potrzeba stosowania postanowień tego rozporządzenia w danej miejscowości, i obowiązuje dopiero po upływie roku od jej ogłoszenia. Powzięcie takiej decyzji nie narusza nabytych już uprzednio praw.

O decyzji, powziętej przez wojewodę na podstawie niniejszego paragrafu, powinno nastąpić ogłoszenie we właściwym „Dzienniku Wojewódzkim”.

Ponadto w numerze pierwszym właściwego „Dziennika Wojewódzkiego” każdego roku powinien być ogłoszony wykaz osiedli, względnie powiatów lub ich części, na których obszarze mają zastosowanie postanowienia niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Osoby, ubiegające się o uzyskanie uprawnień, przewidzianych w § 1 niniejszego rozporządzenia, powinny wnieść odnośne podanie do właściwego wojewody za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca ich zamieszkania.

W podaniu należy zaznaczyć, w jakim osiedlu, względnie na jakim obszarze ubiegający się o uprawnienie zamierza zatrudniać się kierowaniem robót budowlanych, względnie sporządzaniem projektów (planów) tych robót.

Do podania należy dołączyć:

1) dowody ukończenia szkoły majstrów budowlanych i uzyskania tytułu „majstra”, względnie dowody uzyskania tytułu i uprawnień majstra murarskiego lub ciesielskiego, — o ile ubiega się o uprawnienie osoba, podpadająca pod postanowienia punktów a), b) lub c) § 1 niniejszego rozporządzenia;

2) dowody odbytej praktyki budowlanej i umiejętności fachowej, poparte: a) zaświadczeniem urzędów państwowych lub samorządowych lub też osób, posiadających prawo kierowania robotami budowlanymi a pod których kierownictwem ubiegający się o uprawnienie odbywał praktykę budowlaną, — a w razie niemożności przedstawienia tego rodzaju zaświadczenia, — zaświadczeniem innych instytucji lub osób wiarygodnych; b) wyszczególnieniem budynków, które ubiegający się o uprawnienie wykonywał, względnie przy których był zatrudniony, z wykazaniem rodzaju pracy i czasu jej trwania i t. p. danych, udowadniających, że ubiegający się o uprawnienie nabył odpowiednią praktykę i umiejętność;

3) metrykę chrztu lub urodzenia;

4) dowód przynależności państwowej;

5) dwie fotografie, zaopatrzone własnoręcznym podpisem;

6) życiorys.

§ 6. Wojewoda, po ustaleniu, że nie zachodzą przeszkody, wymienione w § 2, i że ubiegający się czyni zadość wymogom, ustalonym niniejszym rozporządzeniem, orzeka o dopuszczeniu go do egzaminu, przewidzianego w § 1 ustępie przedostatnim a ewentualnie i do egzaminu, przewidzianego w § 1 ustępie końcowym niniejszego rozporządzenia, i przesyła podanie do właściwej komisji egzaminacyjnej, zawiadamiając o tem ubiegającego się o uprawnienie.

O niedopuszczeniu do egzaminu wojewoda zawiadamia petenta z podaniem motywów.

§ 7. Egzaminy, wspomniane w § 6, odbywają się przed właściwymi komisjami egzaminacyjnymi, przewidzianymi w § 1 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 22 marca 1929 r. o egzaminach, wymaganych dla uzyskania prawa kierowania robotami budowlanymi i wykonywania projektów tych robót (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 182), w brzmieniu rozporządzenia z dnia 17 lipca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 452), z zastosowaniem §§ 2, 4, 5, 7, § 8 ustępu 1, § 9 ustępu 1-go, §§ 10, 14 i 15 powołanego rozporządzenia.

§ 8. O wynikach egzaminu komisja egzaminacyjna zawiadamia właściwego wojewodę, który w razie pomyślnego wyniku egzaminu wydaje uprawnienie w myśl § 1 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 613. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 sierpnia 1931 r. o organizacji i zakresie działania izb i urzędów skarbowych *).

Na zasadzie art. 4, 12, 13 i 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. Nr. 65, poz. 391) oraz art. 17 i 119 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), w brzmieniu, zmienionem ustawą z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 606), ustawą z dnia 21 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 286), oraz ustawą z dnia 31 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. Izby skarbowe mają następujący zakres działania:

1) wykonywują nadzór nad czynnościami podległych im urzędów skarbowych, a w szczególności czuwają nad tem, aby podatki i opłaty, tudzież dochody z akcyz i monopolów państwowych były prawidłowo i we właściwym czasie wymierzane, płacone i ściągane;

*) W wyjątkach.

2) spełniają czynności połączone z wykonaniem budżetu państwowego, poruczone im przez właściwe ustawy oraz przepisy i rozporządzenia Ministra Skarbu;

3) orzekają: a) w pierwszej instancji — w sprawach nie zastrzeżonych Ministerstwu Skarbu, ani nie należących do zakresu działania urzędów skarbowych, b) w drugiej i ostatniej instancji w sprawach, należących do zakresu działania podległych im urzędów skarbowych, także przy udziale komisji odwoławczych w wypadkach, ustawami przewidzianych (art. 8 ustawy z dn. 31 lipca 1919 r.).

§ 2. Na czele izby skarbowej stoi prezes. Prezes izby skarbowej podlega pod względem osobowym i służbowym Ministrowi Skarbu.

Zastępcę prezesa wyznacza Minister Skarbu z pośród naczelników wydziałów po wysłuchaniu opinii prezesa.

W razie niemożności pełnienia przez prezesa obowiązków służbowych, przechodzą na zastępcę w okresie zastępstwa wszystkie prawa i obowiązki prezesa.

§ 8. Izba skarbowa dzieli się na wydziały:

- I. ogólny,
- II. podatków bezpośrednich,
- III. rachunkowo-kasowy,
- IV. akcyz i monopolów państwowych,
- V. opłat skarbowych.

W skład izb skarbowych w Krakowie i Poznaniu oraz izby grodzkiej w Warszawie wchodzi nadto wydział emerytur i rent, w skład zaś izby skarbowej I we Lwowie wydział emerytur, jako wydział VI.

Wydziały dzielą się na oddziały, w których grupuje się, o ile możności, sprawy jednego rodzaju w danym dziale służby.

W izbach skarbowych o mniejszych okręgach lub o mniejszej ilości spraw, czynności poszczególnych oddziałów mogą być łączone za zgodą Ministerstwa Skarbu, a ilość oddziałów zmniejszona.

§ 10. Wydziałami kierują naczelnicy wydziałów.

Wydział I ogólny.

§ 12. Wydział I ogólny dzieli się na 2 oddziały:

- 1) osobowy,
- 2) gospodarczy.

W skład wydziału ogólnego wchodzi nadto referat dyscyplinarny, kancelarja główna wraz z archiwum oraz biblioteka.

Wydział II podatków bezpośrednich.

§ 19. Wydział II podatków bezpośrednich dzieli się na 5 oddziałów:

- 1) administracyjny,
- 2) podatku przemysłowego,

3) podatku dochodowego, wojskowego i majątkowego oraz od kapitałów i rent,

4) podatków realnych,

5) bilansowy.

W okręgach izb skarbowych, w których istnieją urzędy katastralne, wchodzi w skład wydziału II oddział szósty katastralny. W skład oddziału katastralnego wchodzi archiwum map katastralnych oraz dział nowych pomiarów i rekonstrukcyj.

§ 27. W przedmiocie ulg podatkowych izba skarbowa załatwia sprawy:

- a) umorzeń zaległości z tytułu podatku przemysłowego do kwoty 5.000 zł. dla poszczególnych płatników w ciągu roku nie wyłączając zaległości z tytułu kar pieniężnych na mocy art. 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103 i 104 ustawy o państwowym podatku przemysłowym;
- b) umorzeń niepobranych względnie niedobranych kwot podatku dochodowego oraz grzywien pieniężnych z art. 91, 92, 93 i 94 ustawy o państwowym podatku dochodowym, płatnych w latach poprzedzających rok podatkowy, do wysokości 2.000 zł. dla poszczególnych płatników w ciągu roku;
- c) umorzeń zaległości z tytułu państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich do kwoty 500 zł.;
- d) umorzeń zaległości z tytułu zasadniczego podatku wojskowego za ubiegłe lata;
- e) zezwoleń na ratalną spłatę wszelkich zaległości podatkowych (z wyjątkiem zaliczek miesięcznych i kwartalnych na podatek przemysłowy oraz przedpłat na podatek dochodowy) do kwoty 20 000 zł. bez ograniczenia czasu, do kwoty 50.000 zł. na okres czasu nieprzekraczający 24 ch miesięcy, do kwoty 100.000 zł. na okres czasu nieprzekraczający 12 miesięcy — dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego, nie licząc dodatków samorządowych, kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych;
- f) odroczeń na przeciąg do 3 miesięcy spłaty wymienionych pod e) zaległości podatkowych, o ile nie przekraczają one kwoty 100.000 zł.;
- g) odroczeń oraz zezwoleń na ratalną spłatę bieżących zaliczek miesięcznych i kwartalnych na podatek przemysłowy oraz przedpłat na podatek dochodowy do kwoty 100.000 zł. na okres nieprzekraczający 2 miesięcy;
- h) obniżania kar za zwłokę, licząc od ustawowego terminu płatności, do wysokości określonej w art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 721) co do zaległości, rozkładanych na raty względnie odraczanych.

Wydział III rachunkowo-kasowy.

§ 28. Wydział III rachunkowo-kasowy dzieli się na 4 oddziały:

- 1) asygnowań,
- 2) kontroli podatków,
- 3) dochodów budżetowych,
- 4) rozchodów budżetowych.

W izbach skarbowych, likwidujących zaopatrzenia emerytalne i renty inwalidzkie, wchodzi w skład wydziału III osobne oddziały wykonujące czynności związane z likwidowaniem, przekazywaniem i cenzurą tych zaopatrzeń, oraz rent. Ilość tych oddziałów ustala dla każdej izby skarbowej Minister Skarbu w drodze zarządzeń.

Wydział IV akcyz i monopolów państwowych.

§ 35. Wydział IV akcyz i monopolów państwowych dzieli się na 3 oddziały:

- 1) administracyjny,
- 2) akcyzowo-monopolowy,
- 3) karny.

W skład wydziału IV wchodzi lotna brygada kontroli skarbowej, podległa bezpośrednio naczelnikowi wydziału.

Wydział V opłat skarbowych.

§ 41. Wydział V opłat skarbowych dzieli się na 2 oddziały:

- 1) opłat stemplowych,
- 2) podatku spadkowego i od darowizn.

§ 43. Oddział opłat stemplowych załatwia:

- a) odwołania od wymiarów opłat stemplowych względnie podwyżek stemplowych i kar dokonanych przez właściwy organ urzędowy oraz odwołania od decyzji urzędów skarbowych,
- b) przygotowuje dla Ministerstwa Skarbu opinie w sprawie odwołań od własnych decyzji, wydanych w pierwszej instancji względnie załatwia także odwołania, o ile są całkowicie uzasadnione,
- c) załatwia wnioski o zwrot opłaty, uiszczonej od podania lub świadectwa, tudzież wnioski o wznowienie postępowania,
- d) przygotowuje orzeczenia w sprawie zwrotu nadpłat, zezwala na wymiar podwyżki stemplowej w kwocie zmniejszonej względnie obniża wymierzone już podwyżki i kary pieniężne,
- e) wydaje zarządzenia w sprawie sprzedaży znaków stemplowych przez dystrybutorów w granicach, określonych osobnymi przepisami,
- f) wydaje zarządzenia w sprawie kontroli skarbowej,

g) wykonywa nadzór nad urzędami skarbowymi, przeprowadza lustrację tych urzędów w dziale opłat skarbowych, kontroluje dokonane przez urzędy skarbowe wymiary, czuwa nad ściąganiem opłat stemplowych przez te urzędy,

h) sporządza sprawozdania i wykazy okresowe, określone specjalnymi przepisami (z wyjątkiem rachunkowych, należących do wydziału rachunkowo-kasowego),

i) zezwala na bezpośrednie uiszczanie opłat stemplowych (art. 25, ustęp trzeci, ustawy o opłatach stemplowych),

j) przygotowuje orzeczenia w sprawie odrażania względnie rozkładania na raty płatności pojedynczych opłat stemplowych i podwyżek stemplowych, bez względu na wysokość należności, na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, licząc od dnia, w którym opłatę stemplową względnie podwyżkę należy uiścić w myśl art. 20, 21, 28, 30—33, 42 i 59 ustawy o opłatach stemplowych, tudzież orzeczenia w sprawie umarzania należności z tytułu bezwzględnej nieściągalności do kwoty 1.000 zł.

k) wstrzymuje kroki egzekucyjne (na prośbę strony) wdrożone już celem ściągnięcia opłaty stemplowej lub podwyżki na czas nie dłuższy niż 1 miesiąc.

Wydział VI emerytur i rent.

§ 45. Wydział VI emerytur i rent dzieli się na 2 oddziały:

- 1) emerytur,
- 2) rent.

Urzędy skarbowe.

§ 50. Do urzędu skarbowego należy:

1) wymiar podatków bezpośrednich i opłat skarbowych przy współudziale komisji szacunkowych, o ile odnośne ustawy to przewidują, tudzież kontrola oraz przymusowe ściąganie podatków i opłat;

2) nadzór nad podatkami i opłatami obliczanymi i uiszczanymi przez osoby lub urzędy do tego powołane;

3) czuwanie nad przestrzeganiem ustaw podatkowych i stemplowych i wymierzanie kar i grzywien za ich przekroczenia, o ile karanie nie należy do władz sądowych;

4) prowadzenie czynności rachunkowych i kasowych.

§ 51. W poszczególnych działach do urzędów skarbowych należą następujące czynności:

A. W dziale podatków bezpośrednich:

1) współdziałanie w tworzeniu komisji szacunkowych;

2) prowadzenie ewidencji płatników podatków;

3) zbieranie informacji podatkowych, badanie zeznań, składanych przez podatników, przy pomocy materiałów, zebranych przez urzędy, oraz drogą kontroli ksiąg;

4) nakładanie grzywien i kar na płatników względnie na instytucje i przedsiębiorstwa za niestosowanie się do przepisów podatkowych;

5) opracowywanie wniosków wymiarowych;

6) zwoływanie komisji szacunkowych i prowadzenie prac wymiarowych w tych komisjach;

7) sporządzanie rejestrów szacunkowych i nakazów płatniczych, tudzież terminowe doręczanie tychże;

8) rozpatrywanie odwołań przeciw wymiarom podatków we własnym zakresie działania, o ile na to pozwalają poszczególne ustawy podatkowe oraz opinjowanie i przysyłanie odwołań do decyzji komisji odwoławczej względnie do izby skarbowej;

9) udzielanie ulg podatkowych i utrzymywanie ewidencji w tym przedmiocie;

10) opinjowanie wniosków, dotyczących zwrotu nadpłat w gotówce w podatkach bezpośrednich;

11) czuwanie nad terminowem uiszczaniem podatków i zarządzanie egzekucji z tytułu zaległości podatkowych,

12) prowadzenie statystyki podatkowej;

13) czuwanie nad akcją wymiarową i poborową, uskutecznianą w danym okręgu wymiarowym przez ustawowo do tego powołane władze samorządowe;

14) udzielanie informacji względnie opinjowanie próśb, wnoszonych do innych urzędów i władz — w myśl obowiązujących w tym przedmiocie przepisów.

B. W dziale opłat stemplowych:

1) wymiary doraźne opłat stemplowych (art. 23 punkt b) oraz art. 24 punkt b) ustawy o opłatach stemplowych);

2) ewidencja opłat, których wysokość ustala się w miarę wykonywania zobowiązań;

3) wymierzanie opłat stemplowych, podwyżek i kar pieniężnych zapomocą nakazu płatniczego;

4) wydawanie zaświadczeń o uiszczeniu lub nienależności opłaty oraz o odroczeniu płatności;

5) wykonywanie nadzoru nad sprzedażą znaków stemplowych przez dystrybutorów w sposób, określony osobnymi przepisami;

6) wykonywanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w dziedzinie opłat stemplowych przez przeprowadzanie kontroli stemplowej w urzędach i u osób, podlegających kontroli, w granicach, określonych osobnymi przepisami;

7) czuwanie nad terminowem uiszczaniem

opłat stemplowych i zarządzanie egzekucji z tytułu zaległości w tychże opłatach;

8) załatwianie środków odwoławczych w granicach, określonych osobnymi przepisami;

9) prowadzenie ksiąg oraz sporządzanie sprawozdań i wykazów okresowych, określonych osobnymi przepisami.

C. W dziale podatku spadkowego i od darowizn:

1) przyjmowanie i zbieranie danych potrzebnych do wymiaru podatku spadkowego i od darowizn;

2) wymiar tego podatku w granicach, określonych specjalnymi przepisami, względnie przedkładanie izbie skarbowej spraw, tyjących się tego podatku, a nie należących do kompetencji urzędu skarbowego;

3) przedkładanie izbie skarbowej odwołań od wymiarów podatku spadkowego i od darowizn, dokonanych przez urzędy skarbowe, jako też wszelkich podań, których załatwianie należy do kompetencji izby skarbowej oraz środków prawnych, skierowanych przeciw decyzjom urzędu skarbowego;

4) czuwanie nad terminowem uiszczaniem podatku spadkowego i od darowizn oraz zarządzanie egzekucji z tytułu zaległości w tych podatkach;

5) prowadzenie ksiąg oraz sporządzanie sprawozdań i wykazów, określonych osobnymi przepisami.

D. W dziale rachunkowo-kasowym:

1) prowadzenie rachunkowości w zakresie danin publicznych;

2) pobieranie i przechowywanie pieniędzy i innych walorów na rachunek Skarbu Państwa, związków samorządowych i innych korporacji prawa publicznego;

3) dokonywanie wypłat na rachunek Państwa, związków samorządowych i innych korporacji prawa publicznego;

4) przyjmowanie, przechowywanie i wydawanie na rachunek władz i urzędów państwowych przedmiotów wartościowych

5) zaopatrywanie dystrybutorów i poszczególnych nabywców w znaki wartościowe;

6) przyjmowanie i wydawanie sum depozytowych, komunalnych i funduszy specjalnych oraz innych funduszy;

7) sprzedawanie i skupywanie państwowych papierów wartościowych, konwersja tych papierów, opłacanie kuponów i inne związane z tem operacje;

8) pobieranie wpływów na rachunek innych kas państwowych oraz dokonywanie wypłat na rachunek tych kas na zasadzie osobnych rozporządzeń;

9) prowadzenie przepisanych ksiąg rachunkowych i kasowych, sporządzanie wykazów,

sprawozdań i zamknięć, przesyłanie zawiadomień, oraz udzielanie wszelkich wyjaśnień w zakresie wpłat i wypłat;

10) dokonywanie przerachowań na poczet należności w zakresie podatków bezpośrednich, opłat stemplowych oraz podatku spadkowego i od darowizn tudzież sporządzanie wniosków, dotyczących zwrotu nadpłat gotówkowych w podatkach bezpośrednich oraz opłatach stemplowych i daninach pokrewnych;

11) wykonywanie cbrotów za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności i Banku Polskiego a także niektórych czynności bankowych na zasadzie osobnych rozporządzeń.

W miejscowościach, w których istnieją specjalne urzędy opłat stemplowych, czynności wyszczególnione wyżej pod B, C i D spełniają te urzędy.

§ 52. Dział rachunkowo-kasowy urzędu skarbowego, stanowiący część składową odnośnego urzędu, nosi nazwę: „Kasa Urzędu Skarbowego w” Do działu rachunkowo-kasowego mają być wyznaczeni przynajmniej dwaj urzędnicy, z których jeden prowadzi rachunkowość (księgowy), a drugi spełnia czynności kasjerskie (skarbnik). Obydwaj ci urzędnicy są solidarnie odpowiedzialni za całość agend kasowych, oraz funduszków skarbowych i innych walorów, za prawidłowe i zgodne z instrukcją kasową przechowywanie pieniędzy i innych walorów, tudzież kluczy od skarbca i szaf opancerzonych, podpisują wspólnie dzienniki kasowe, sprawozdania, zawiadomienia, wszelkie wykazy i dowody, uczestniczą przy rewizjach kasy i opakowywaniu przesyłek wartościowych, oraz otwierają przesyłki wartościowe w obecności funkcjonariusza, który podjął odnośną przesyłkę.

Korespondencję, skierowaną pod adresem kasy, otwiera księgowy.

§ 53. W tych miejscowościach, gdzie jest tylko jeden urząd skarbowy, kasa tegoż urzędu, poza przyjmowaniem wpłat i dokonywaniem wypłat w zakresie poręczonym danemu urzędowi, będzie wykonywała funkcje kasyskarbowej poborowo-płatniczej w odniesieniu do wszystkich władz i urzędów państwowych, związków samorządowych i innych korporacji prawa publicznego (typ A).

W tych zaś miejscowościach, gdzie jest więcej niż jeden urząd skarbowy — kasa typu A będzie utworzona przy jednym z tych urzędów, a przy pozostałych urzędach będą utworzone kasy o mniejszym zakresie czynności (typ B).

W zależności do stosunków miejscowych może być utworzona za zgodą Ministerstwa Skarbu jedna kasa typu B dla dwóch lub więcej urzędów skarbowych tej samej miejscowości.

Nadto może być utworzona kasa typu B przy każdym urzędzie opłat stemplowych.

Zaszeregowanie kas do jednego z dwóch typów, jak również ściśle ustalenie zakresu

czynności każdej kasy nastąpi w drodze osobnego rozporządzenia.

§ 54. W przedmiocie ulg podatkowych do urzędu skarbowego należy:

- a) zezwalanie na ratalną spłatę wszelkich zaległości w podatkach bezpośrednich (z wyjątkiem zaliczek miesięcznych i kwartalnych na podatek przemysłowy oraz przedpłat za podatek dochodowy) na okres czasu nieprzekraczający 12 miesięcy do kwoty 20.000 zł. dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego, nie licząc dodatków samorządowych, kar za zwłokę i kosztów egzekucyjnych;
- b) odraczanie spłaty wymienionych pod a) zaległości na przeciąg 2 miesięcy do kwoty 5.000 złotych dla poszczególnych płatników w ciągu roku budżetowego;
- c) odraczanie płatności pojedynczych opłat stemplowych; nie przewyższających 50 zł, względnie podwyżek stemplowych, nie przewyższających 200 zł, na czas nie dłuższy niż 3 miesiące;
- d) obniżanie kar za zwłokę, licząc od ustawowego terminu płatności, do wysokości określonej w art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o pobieraniu od zaległości w podatkach bezpośrednich oraz w należnościach stemplowych kar za zwłokę, odsetek za odroczenie, tudzież kosztów egzekucyjnych (Dz. U. R. P. Nr 73, poz. 721) co do zaległości rozkładanych na raty względnie odraczanych.

§ 55. Na czele urzędu skarbowego stoi inspektor skarbowy względnie inny urzędnik, wyznaczony przez Ministerstwo Skarbu jako kierownik urzędu.

Kierownik urzędu skarbowego pod względem osobowym i służbowym podlega prezesowi izby skarbowej.

Urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych.

§ 59. Urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych wykonywują przez swych urzędników i organa kontrolne nadzór nad przedsiębiorstwami przemysłowymi produkującymi artykuły akcyzowo-monopolowe oraz nad zakładami; sprzedającymi te artykuły, tudzież orzekają w sprawach dotyczących podatków pośrednich od wina, piwa, drożdży, kwasu octowego, cukru, olejów mineralnych, tudzież monopolów: spirytusowego, tytoniowego, solnego, zapalczanego i loterii państwowej w myśl obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

Pozatem do zakresu działania urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych należy:

- 1) wymiar, a w razie potrzeby zabezpieczenie i przymusowe ściąganie podatków pośrednich i należności monopolowych, których

wymiar zlecono im obowiązującymi przepisami, oraz we wszystkich wypadkach, gdy wskutek czynu lub zaniechania sprzecznego z postanowieniami prawnymi wymiar podatku nie mógł nastąpić;

2) rozkładanie na raty do 6 miesięcy zaległości podatkowych, powstałych wskutek podwyższenia akcyzy lub opłaty monopolowej od stwierdzonych zapasów, o ile przeprowadzona egzekucja byłaby połączona ze szkodą płatnika, a nie zachodzi niebezpieczeństwo nieściągalności;

3) umarzanie tych samych zaległości, które stały się dowodnie nieściągalnymi, o ile zaległość nie przekracza kwoty 50 zł.;

4) załatwianie spraw karnych w ramach, przewidzianych ustawą karną skarbową;

5) nadawanie pod nadzorem izby skarbowej koncesyj na detaliczną sprzedaż wyrobów monopolu tytoniowego, tymczasowe nadawanie z wolnej ręki zezwoleń na hurtową sprzedaż wyrobów monopolu tytoniowego aż do przeprowadzenia przepisane go postępowania i decyzji władzy wyższej, o ile utrzymanie opróżnionego chwilowo miejsca sprzedaży leży w interesie monopolu i konsumentów a kandydat posiada wszelkie, wymagane przepisami warunki. O każdym opróżnieniu hurtowej sprzedaży wyrobów monopolu tytoniowego i o ewentualnem tymczasowem nadaniu winien urząd zawiadomić niezwłocznie przełożoną izbę skarbową;

6) przeprowadzanie dochodzeń oraz przepisane go postępowania w sprawie stałego nadania koncesyj na hurtową sprzedaż monopolu tytoniowego oraz wszelkich sprzedaży wyrobów alkoholowych a następnie przedkładanie spraw tych do decyzji właściwej izbie skarbowej;

7) poza normalną kontrolą i nadzorem nad przedsiębiorstwami, znajdującymi się w okręgu—przyjmowanie wszelkich przepisanych zgłoszeń o zamierzonym uruchomieniu przedsiębiorstw, wytwarzających przedmioty podlegające podatkowi pośrednim lub opłatom monopolowym, przeprowadzanie lub zarządzanie urzędowych sprawdzeń, zatwierdzanie protokołów sprawdzeń wszelkich przedsiębiorstw już istniejących, o ile urządzenie tych przedsiębiorstw odpowiada obowiązującym przepisom;

8) utrzymanie ewidencji:

- a) przedsiębiorstw, wytwarzających lub przetwarzających przedmioty, podlegające podatkowi pośrednim lub opłatom monopolowym;
- b) przedsiębiorstw korzystających z ulg w spłacie podatków pośrednich lub opłat monopolowych;
- c) detalicznych i hurtowych sprzedaży wyrobów monopolowych oraz wyrobów alkoholowych.

9) zwalnianie oleju mineralnego od podatku w całości lub w części w wypadkach niezastreżonych wyraźnie decyzji wyższej instancji;

10) przyznawanie za przepisanem zabezpieczeniem, w ramach ustawowych okresów, kredytów w zakresie podatków pośrednich z wyjątkiem podatku od piwa, oraz przyznawanie kredytów w zakresie należności monopolowych do wysokości 5.000 zł.;

11) udzielanie zezwoleń na loterję fantową do kwoty 1.000 zł. kapitału gry przy zastosowaniu do obowiązujących w tej mierze przepisów;

12) wydawanie zezwoleń na zakup spirytusu nieskażonego, całkowicie opłaconego, to jest spirytusu, którego cena mieści w sobie pełną opłatę skarbową, tudzież zezwoleń na zakup spirytusu skażonego środkiem ogólnym;

13) zatwierdzanie zastępców w koncesjonowanych przedsiębiorstwach sprzedaży wyrobów monopolowych oraz kierowników we wszystkich przedsiębiorstwach podlegających kontroli skarbowej;

14) wykonywanie z własnej inicjatywy lub też na zlecenie władzy przełożonej poza wymienionymi wypadkami także innych czynności w zakresie podatków pośrednich i monopolów państwowych oraz w innym zakresie (cło) celem zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa; wszelkie nadzwyczajne czynności, powzięte z własnej inicjatywy, powinny być podawane do wiadomości izby skarbowej;

15) wydawanie zezwoleń na pobór soli przemysłowej.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 62. Istniejące dotychczas na obszarze Rzeczypospolitej „Urzędy skarbowe podatków i opłat skarbowych” otrzymują nazwę: „Urząd Skarbowy”.

§ 63. Czynności istniejących na obszarze Rzeczypospolitej kas skarbowych przekazuje się właściwym terytorjalnie urzędom skarbowym (§ 62).

§ 64. Terytorjalny zakres działania władz i urzędów skarbowych, określony dotychczas obowiązującymi przepisami, pozostaje w mocy.

§ 65. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1931 r.:

- a) w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej Okręgowej w Warszawie — w całości,
- b) na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej — z wyjątkiem §§ 50 p. 4), 51 część D), 52, 53, 55 p. g), 57 p. 5) i 63.

Z tymże dniem traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 588) oraz późniejsze rozporządzenia, spreczne z rozporządzeniem niniejszem:

- a) w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej Okręgowej w Warszawie — w całości,

b) na pozostałym zaś obszarze Rzeczypospolitej — z wyjątkiem przepisów, dotyczących przedmiotów, unormowanych wyżej podanymi §§ 50 p. 4), 51 część D), 52, 53, 55 p. g), 57 p. 5) i 63.

Termin wejścia w życie wymienionych wyżej przepisów niniejszego rozporządzenia na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej ustali rozporządzenie Ministra Skarbu.

Poz. 614. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 20 sierpnia 1931 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskim, kieleckim i łwowskim.

Poz. 615. Rozporządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1931 r. o wprowadzeniu w obieg pojedynczych kartek pocztowych z widokami ze znaczkami 15 gr. z podobizną Henryka Sienkiewicza.

Poz. 616. Oświadczenie Rządowe z dnia 12 lutego 1931 r. w sprawie wypowiedzenia przez Egipt konwencji międzynarodowej dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 11 października 1909 r.

Poz. 617. Oświadczenie Rządowe z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie ratyfikacji przez Litwę międzynarodowej konwencji w sprawie pracy nocnej młodocianych w przemyśle, przyjętej jako projekt dn. 28 listopada 1919 r. w Waszyngtonie na ogólnej konferencji międzynarodowej organizacji pracy Ligi Narodów.

Poz. 618. Oświadczenie Rządowe z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie ratyfikacji przez Litwę międzynarodowej konwencji w sprawie odpoczynku tygodniowego w zakładach przemysłowych, przyjętej w r. 1921 na III międzynarodowej konferencji pracy w Genewie.

Poz. 619. Oświadczenie Rządowe z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie zgłoszenia przez Francję przystąpienia Syrii i Libanu do konwencji w sprawie niewolnictwa, podpisanej w Genewie dnia 25 września 1926 r.

z 3 września Nr. 78 Rok 1931

Poz. 620. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 2 lipca 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych o postępowaniu celnym w związku z żegluga powietrzną przez granicę celną Rzeczypospolitej Polskiej*).

Na podstawie art. 21 rozporządzenia Ministrów: Skarbu oraz Przemysłu i Handlu z dnia 11 czerwca 1920 r. o taryfie celnej (Dz. U. R.

P. Nr. 51 poz. 314), oraz art. 7 ust. 2, art. 52—56 i 85 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczym (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. Nr. 294) zarządza się co następuje:

Przepisy ogólne.

§ 1. Przelot statków powietrznych przez granicę celną Rzeczypospolitej Polskiej może się odbywać tylko w miejscach do tego przeznaczonych i podawanych do publicznej wiadomości.

§ 2. 1) W razie przekroczenia granicy celnej przez statek powietrzny w miejscu nieprzeznaczonym do tego celu organa ochrony granicy lub celne mają prawo wydania załodze statku nakazu natychmiastowego lądowania na najbliższym lotnisku paszportowo-celnym. Dalsza podróż takiego statku może być podjęta za pozwoleniem zawiadowcy portu lotniczego, wydanym za zgodą organów celnych i policyjnych lotniska paszportowo-celnego, po zbadaniu przez nich powodu nieprawidłowego przelotu. Nakaz lądowania może być wydany również w razie podejrzenia statku o przemytnictwo.

2) Przy wydawaniu nakazów lądowania organa ochrony granicy i celne powinny posługiwać się sygnałami, przewidzianymi w § 21 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 26 listopada 1928 r. o sygnalizacji lotniczej i o lotniczych znakach naziemnych (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 1, poz. 9). W razie niezastosowania się przelatującego statku powietrznego do wydanego przez organa ochrony granicy lub celne nakazu lądowania, organa te postępują w myśl postanowień § 5 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 15 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56 poz. 445).

§ 3. 1) Statki powietrzne, przybywające z zagranicy do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej, winny lądować, a odlatające z tego obszaru zagranicę startować wyłącznie na wyznaczonych w tym celu lotniskach paszportowo-celnych.

2) Lotniskami paszportowo-celnymi są te lotniska, które są przeznaczone do odprawy celnej i paszportowej podróżnych, bagażów i przesyłek towarowych.

§ 6. 1) Wyrzucanie na obszarze celnym Rzeczypospolitej Polskiej ze statku powietrznego przedmiotów nieodprawionych pod względem celnym, jak również wyrzucanie przedmiotów odprawionych już przez urząd celny do wywozu zagranicę, jest wzbronione. Wyjątek stanowi wypadki konieczności usunięcia w czasie lotu ładunku celem ratowania podróżnych i załogi.

Statki powietrzne wojskowe.

§ 20. 1) Od statków powietrznych wojskowych zagranicznych i polskich nie wymaga się dla odprawy celnej żadnych dokumentów.

*) W wyjątkach.

2) Przybywające do Polski zagraniczne statki powietrzne wojskowe mogą poza lotniskami wymienionymi w § 3 lądować również w portach lotniczych wojskowych i odlatywać z tych portów.

3) W wypadku gdy zagraniczne wojskowe statki powietrzne mają lądować w wojskowym porcie lotniczym, komendant wojskowego portu lotniczego obowiązany jest zawczasu zawiadomić właściwy urząd celny o dniu i przypuszczalnej porze przylotu statków wojskowych, który to urząd wydeleguje urzędnika celnego dla dokonania odprawy celnej.

4) Przybyłe statkiem powietrznym wojskowe osoby, nie korzystające z prawa eksterytorjalności i przywilejów dyplomatycznych, podlegają odprawie celnej na ogólnej zasadzie.

5) Jeżeli statki wojskowe powracają z wojskowego portu lotniczego zagranicę bez zmiany ładunku, komendant portu wydaje im pozwolenie odlotu bez dozoru celnego. W tym wypadku komendant portu powinien zawiadomić o dacie odlotu statków właściwy urząd celny z zaznaczeniem, że omawiane statki powietrzne odleciały bez zmiany ładunku.

6) Polskie statki wojskowe mogą odlatywać zagranicę z wojskowego portu lotniczego bez dozoru celnego, jeżeli nie zabierają ze sobą przedmiotów podlegających cłu wywozowemu, lub też przedmiotów zabronionych do wywozu. Komendant wojskowego portu lotniczego powinien zawiadomić o odlocie statków właściwy urząd celny.

7) Powracające z zagranicy polskie statki wojskowe mogą lądować w wojskowym porcie lotniczym. O dniu i przypuszczalnej porze zapowiedzianego powrotu z zagranicy polskich statków wojskowych komendant wojskowego portu lotniczego powinien zawiadomić właściwy urząd celny, który wydeleguje urzędnika celnego dla dokonania odprawy celnej.

Przymusowe lądowanie statków powietrznych.

§ 26. 1) Dowódca statku powietrznego, przybywającego z zagranicy i zmuszonego względami bezpieczeństwa do lądowania przed dokonaniem przylotowej odprawy paszportowo-celnej, obowiązany jest niezwłocznie po wylądowaniu zawiadomić o tem najbliższy urząd celny, a w razie trudności zawiadomienia urzędu celnego—najbliższe organa skarbowe lub ochrony granicy celnej, albo policyjne względnie miejscowy zarząd gminy, który w tym wypadku obowiązany jest zawiadomić o przymusowym lądowaniu statku najbliższy z wymienionych wyżej organów państwowych.

Do czasu przybycia przedstawiciela jednego z wymienionych organów państwowych lub miejscowego zarządu gminy, dowódca statku obowiązany jest przypilnować aby żadna z przybyłych statkiem osób nie oddaliła się od statku, ani też nic ze statku nie było zabrane, z wy-

jątkiem pożywienia i rzeczy osobistego użytku potrzebnych w tym czasie dla podróżnych i załogi.

2) Jeżeli z powodu nieprzewidywanych trudności dowódca statku nie mógł zawiadomić o przymusowym lądowaniu wymienionych w p. 1 organów rządowych lub zarządu gminy, a stan statku i inne okoliczności pozwoliły mu na niezwłoczny dalszy lot, to po przybyciu na najbliższe lotnisko paszportowo-celne dowódca statku obowiązany jest zameldować tam organom celnym i policyjnym o przyczynach przymusowego lądowania oraz wyjaśnić okoliczności, które uniemożliwiły mu zawiadomienie organów urzędowych względnie zarządu gminy o przymusowym lądowaniu.

3) Przybyłe do miejsca przymusowego lądowania statku powietrznego organa celne, skarbowe lub policyjne są uprawnione do zrewidowania statku i dokumentów przewozowych oraz sprawdzenia spisu podróżnych, załogi i ładunku statku. Również są uprawnione do wzięcia statku powietrznego pod dozór, a ładunku na tymczasowe przechowanie i wydanie zarządzeń, jakie uznają w danym wypadku za potrzebne.

4) Jeżeli przyczyny uniemożliwiające dalszy lot statku powietrznego ustaną, a ze strony organów urzędowych nie będzie przeszkód do zezwolenia na odlot statku, winny one odnotować w dzienniku podróży miejsce i datę przymusowego lądowania i oznaczyć w nim jednocześnie lotnisko paszportowo-celne, na którym statek powietrzny obowiązany jest wylądować celem wyjaśnienia przez organa celne i policyjne lotniska paszportowo-celne powodów przymusowego lądowania. Gdy statek powietrzny jest obowiązany do lądowania w czasie tranzytowego przelotu na jednym z lotnisk paszportowo-celnych, należy wyznaczyć mu do lądowania to samo lotnisko, jeżeli zaś zwolniony jest od takiego obowiązku, — wyznaczyć mu najbliższe lotnisko paszportowo-celne, znajdujące się na linii przelotu statku.

5) W wypadku gdy stan statku lub inne przyczyny nie pozwalają na dalszy lot, należy stosować się do następujących postanowień:

- a) gdy do uszkodzonego statku przybędzie przedstawiciel jednego z organów wymienionych w p. 3, powinien zrewidować i zwolnić rzeczy, stanowiące osobiste bagaże podróżnych z zachowaniem przepisów o odprawie bagażów i przesylek, przewożonych przez osoby korzystające z prawa eksterytorjalności i przywilejów dyplomatycznych, sprawdzić dokumenty podróży osób przybyłych statkiem i odnotować w tych dokumentach miejsce i datę przymusowego lądowania. Wymienionym osobom należy ułatwić kontynuowanie dalszej podróży;
- b) co się tyczy przesylek znajdujących się na statku, powinny być one wzięte pod dozór i dostawione do jednego z urzędów celnych, celem dokonania odprawy

celnej przywózowej tych przesyłek bądź przekazania ich do właściwego urzędu celnego lub też wysłania pod dozorem celnym zagranicę.

6) Jeżeli statek powietrzny był odprawiony do odlotu zagranicę, a następnie zmuszony względami bezpieczeństwa do lądowania przed przekroczeniem granicy celnej Rzeczypospolitej Polskiej, dowódca statku obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tem najbliższy urząd celny, a w razie trudności zawiadomienia urzędu celnego — najbliższe organa: skarbowe, lub ochrony granicy celnej, albo policyjne, względnie miejscowy zarząd gminy, który w tym wypadku obowiązany jest zawiadomić o przymusowym lądowaniu statku najbliższy z wymienionych wyżej organów państwowych.

Do czasu przybycia przedstawiciela jednego z wymienionych organów państwowych lub miejscowego zarządu gminy, dowódca statku obowiązany jest przypilnować, aby żadna z osób znajdujących się na statku nie oddaliła się od statku, ani też nic ze statku nie było zabrane, z wyjątkiem pożywienia i rzeczy osobistego użytku potrzebnych w tym czasie dla podróżnych i załogi.

7) Gdy przeszkody uniemożliwiające dalszy lot statku powietrznego ustaną a przybyłe organa urzędowe nie mają podejrzeń co do zmiany osób, bagażów i przesyłek odprawionych przez urząd celny wyjściowy, mogą zezwolić na dalszy lot statku po odnotowaniu w dzienniku podróży miejsca i daty przymusowego lądowania. W razie uzasadnionych podejrzeń co do zmiany osób lub ładunku należy zarządzić powrót statku powietrznego do lotniska paszportowo-celnego, na którym statek był odprawiony, a jeżeli to lotnisko jest zbyt oddalone od miejsca lądowania, — do najbliższego lotniska paszportowo-celnego. Zarządzenie co do powrotu statku do sprawdzenia na lotnisko paszportowo-celne należy odnotować w dzienniku podróży.

8) W wypadku, gdy stan statku lub inne przyczyny nie pozwalają na dalszy lot, należy odnotować w dzienniku podróży miejsce i datę przymusowego lądowania, oraz takie same daty w dokumentach podróży osób przybyłych statkiem, poczem zwolnić te osoby wraz z ich bagażem, a przesyłki zabezpieczyć, celem odesłania do ponownej odprawy wywózowej w jednym z urzędów celnych.

9) Znajdujące się na statku powietrznym przesyłki pocztowe powinny być w wypadkach przewidzianych w punktach 5 i 8 dostarczone do najbliższego urzędu pocztowego, ten zaś obowiązany jest wymienione przesyłki skierować niezwłocznie zwykłą drogą do właściwego urzędu wymiany (pocztowo-celnego).

10) Jeżeli z powodu nieprzewidywanych trudności dowódca statku powietrznego nie mógł zawiadomić o przymusowym lądowaniu wymienionych w p. 6 organów rządowych lub zarządu gminy, a stan statku i inne okoliczności pozwoliły na niezwłoczny odlot z miejsca przymusowego lądowania, dowódca statku obowiązany

jest powrócić na najbliższe lotnisko paszportowo-celne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, celem wyjaśnienia okoliczności przymusowego lądowania i uzyskania zezwolenia na odlot zagranicę.

Władze celne i policyjne mogą poddać taki statek ponownej odprawie.

11) Przyjmowania na statek powietrzny, ładujący przymusowo, innych osób i przesyłek poza temi, które były na statku w czasie lądowania, jest wzbronione, z wyjątkiem wypadków, gdy zachodzi potrzeba zmiany członków załogi. Zmiana taka winna być przez organa urzędowe odnotowana w dzienniku podróży statku powietrznego.

12) Przeciwno dowódcom statków powietrznych przylatujących z zagranicy, lub odlatujących zagranicę, którzy ładując przymusowo nie zastosują się do postanowień zawartych w punktach 1, 2, 6, 10 i 11 niniejszego paragrafu, wdraża się postępowanie karne skarbowe.

13) Koszta wszelkie, związane z delegowaniem urzędników do przymusowo ładujących statków powietrznych, należących do przedsiębiorstw lotniczych, jak również koszta związane z transportem przesyłek z takich statków do urzędów, ponoszą przedsiębiorstwa lotnicze. Przy przymusowym lądowaniu innego rodzaju statków powietrznych koszta związane z delegowaniem urzędników do miejsca przymusowego lądowania należy pobierać tylko w tym wypadku, jeżeli ładujący przymusowo statek powietrzny jest zarejestrowany w państwie, które w analogicznych wypadkach pobiera opłaty od polskich statków powietrznych.

14) Jeżeli z przyczyn atmosferycznych lub innych statek powietrzny odprawiony do odlotu jest zmuszony zawrócić z drogi na lotnisko paszportowo-celne, dowódca statku obowiązany jest niezwłocznie po wylądowaniu zamełdować o tem urzędowi celnemu i organom policji. Statek taki może być poddany ponownemu sprawdzeniu.

Poz. 621. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu przepisów o należnościach za podróże służbowe, delegacje (odkomentowania) i przeniesienia funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów oraz wojskowych zagranicą.

z 4 września Nr. 79 Rok 1931

Poz. 622. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. o wprowadzeniu postępowania doraźnego.

Poz. 623. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 lipca 1931 r. w sprawie cel wywózowych od drewna.

Poz. 624. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 1931 r. o rozmieszczeniu sądów grodzkich w powiecie opatowskim w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

Poz. 625. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 sierpnia 1931 r. w sprawie ustalenia liczby sędziów śledczych w okręgach sądów okręgowych: w Lublinie, Łucku, Równem i Wilnie.

Poz. 626. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1931 r. w sprawie ustalenia kwoty ryczałtowej kosztów, połączonych z czynnościami sądów rozjemczych w Krakowie, Lwowie, Łodzi i Warszawie dla Zakładu Ubezpieczenia od Wypadków, oraz sposobu pokrywania tych kosztów.

Poz. 627. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Słoboda Bukaczowiecka w powiecie rohatyńskim, województwie stanisławowskim.

Poz. 628. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa z dnia 25 sierpnia 1931 r. o sprostowaniu błędu w załączniku Nr. 1 do rozporządzenia z dnia 16 czerwca 1931 r. w sprawie uregulowania wywozu kurzych jaj zagranicę.

z 7 września Nr. 80 Rok 1931

Poz. 629. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. w sprawie przeprowadzenia drugiego powszechnego spisu ludności.

Na podstawie art. 2, 3 i 5 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 1 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 436) zarządza się co następuje:

§ 1. Drugi powszechny spis ludności Rzeczypospolitej Polskiej odbędzie się dnia 9 grudnia 1931 r. Miarodajnym momentem spisu jest północ z dnia 8 na 9 grudnia 1931 r.

§ 2. Spis dotyczyć będzie wszystkich osób zamieszkałych w granicach Rzeczypospolitej bez względu na to, czy będą w dniu spisu obecne czy też czasowo nieobecne w miejscu swego zwykłego zamieszkania, jak również osób, które w dniu spisu przebywają w Polsce czasowo, to jest osób zamieszkałych poza granicami Rzeczypospolitej.

W związku ze spisem ludności przeprowadzony będzie spis zawodów, spis budynków mieszkalnych (tak zamieszkałych jak niezamieszkałych) i innych budynków, o ile są zamieszkałe, oraz nieruchomości, na których się bu-

dynki te znajdują, wreszcie spis mieszkań i spis miejscowości.

Spisy te będą przeprowadzone według formularzy i instrukcyj wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Ponadto dla roczników 1918—1931 zostanie podczas spisu sporządzony odpis odnośnych danych z formularzy spisowych dla celów administracji szkolnej, w zakresie ustalonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Osoby podlegające spisowi są obowiązane do złożenia przed organami spisowymi zeznań w zakresie objętym urzędowymi formularzami, jak również do okazania na żądanie tych organów dokumentów, niezbędnych do sprawdzenia ich zeznań.

Nadto mają obowiązek złożenia zeznań:

a) właściciel i zarządca domu — co do budynków i mieszkań, znajdujących się w tej nieruchomości, oraz co do osób w nich zamieszkałych względnie obecnych;

b) osoba zajmująca lub wynajmująca na swoje imię mieszkanie, głowa gospodarstwa domowego oraz domownicy — co do mieszkania zajmowanego przez siebie oraz co do osób w niem zamieszkałych względnie obecnych.

Zeznania mają być składane, zależnie od bliższych co do tego przepisów instrukcyj, bądź ustnie przez udzielanie odpowiedzi na pytania organów spisowych, bądź pisemnie przez wypełnienie doreczonych w tym celu formularzy spisowych.

§ 4. Zeznania winny być ściśle, zupełne, zgodne z prawdą i złożone na formularzach urzędowych.

§ 5. Formularze spisowe będą wypełniane wyłącznie w języku polskim, jeżeli formularz jest drukowany tylko w tym języku.

Formularze drukowane, prócz polskiego, w drugim języku mogą być wypełniane w jednym z tych języków.

§ 6. Władzami spisowymi na całym obszarze Rzeczypospolitej są władze powiatowe administracji ogólnej.

W miastach Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Krakowie, Lwowie i Wilnie — władzami spisowymi są magistraty miast.

Minister Spraw Wewnętrznych może przekazać przeprowadzenie spisu również magistratom innych miast, które będą w tym wypadku posiadały prawa władzy spisowej.

Władze spisowe przeprowadzają spis pod nadzorem wojewodów, którzy powołują dla prowadzenia prac spisowych wojewódzkich komisarzy spisowych.

Wyjątek stanowią władze spisowe (magistraty) miast: Warszawy, Łodzi, Poznania, Krakowa, Lwowa i Wilna, które przeprowadzają spis pod bezpośrednim nadzorem Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 7. Władze spisowe mianują dla przeprowadzenia spisu komisarzy spisowych, jak również naczelnych i starszych komisarzy spisowych, 'doreczając im urzędowe legitymacje.

Wszyscy komisarze spisowi w czasie wykonywania czynności spisowych stoja pod prawną ochroną przyslugujacą urzednikom państwowym.

Komisarze spisowi oraz naczelnicy i starsi komisarze spisowi, pelniacy swoje czynności jako honorowa funkcje obywatelska otrzymuja odznaki honorowe „Za ofiarna prace“, nadawane wraz z odpowiednimi zaświadcczeniami. Odznaki te moga byc nadawane rowniez innym osobom prywatnym i funkcjonariuszom publicznym, ktorzy wezmą udział w akcji spisowej.

Jeżeli komisarzami spisowymi są nauczyciele lub funkcjonariusze w czynnej służbie państwowej lub samorządowej, władze przełożone są obowiązane udzielić im urlopu na czas konieczny dla załatwienia czynności spisowych.

§ 8. W budynkach wojskowych spis ludności zarówno cywilnej jak wojskowej przeprowadzony będzie przez komisarzy spisowych, mianowanych przez miejscową komendę garnizonu w porozumieniu z miejscową władzą spisową.

Mianowani w ten sposób komisarze spisowi wojskowi otrzymują formularze spisowe, instrukcje oraz wskazówki w sprawach spisu od miejscowej władzy spisowej, działającej w porozumieniu z miejscową komendą garnizonu.

Wypełnione formularze spisowe dostarcza wojskowi komisarze miejscowej władzy spisowej, która je kontroluje i ewentualnie zwraca do uzupełnienia.

§ 9. W celu wykonania prac przygotowawczych, rozwinięcia propagandy spisowej, wyszukania oraz przygotowania komisarzy spisowych, podziału powiatów, miast i gmin na okręgi spisowe i innych funkcji, mogą być powołane przez władzę spisową jako organ doradczy i pomocniczy powiatowe i miejskie komisje spisowe.

Dla kierownictwa pracami, wymienionymi w ustępie pierwszym, na terenie całego województwa mogą być utworzone przy urzędach wojewódzkich komisje spisowe wojewódzkie.

Komisja spisowa powiatowa lub miejska składać się będzie z przedstawiciela władzy spisowej, jako przewodniczącego i z powołanych przez niego członków z pośród działaczy samorządowych, przedstawicieli instytucji społecznych i gospodarczych oraz miejscowych urzędników państwowych i komunalnych.

Komisje spisowe wojewódzkie zostaną utworzone pod przewodnictwem przedstawiciela urzędu wojewódzkiego z członków przez niego powołanych.

§ 10. Koszta druku i rozesłania formularzy spisowych jak również inne koszty, związane z przeprowadzeniem spisu, prócz wyjątków wy-

mienionych w § 11 niniejszego rozporządzenia, ponosi Skarb Państwa.

§ 11. Zarządy gminne obowiązane są współdziałać z władzą spisową i jej organami przy przeprowadzeniu spisu, a w szczególności dostarczyć komisarzom spisowym asystencji urzędowej, urzędowego lokalu wraz ze światłem i opałem i niezbędnymi utensylami biurowymi, dostarczyć w razie potrzeby podwód dla komisarzy spisowych i wogóle spełniać wszystkie czynności, wskazane instrukcjami spisowymi, pokrywając ewentualne koszty stąd wynikłe.

§ 12. Prace przygotowawcze do spisu, organizacja przeprowadzenia i opracowanie spisu wykonane zostaną w Głównym Urzędzie Statystycznym przez Biuro Powszechnych Spisów z Generalnym Komisarzem Spisowym na czele.

Organizację Biura Powszechnych Spisów określa zarządzenia wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 13. Kto umyślnie lub z niedbalstwa złoży zeznanie nieprawdziwe, uchyli się od złożenia zeznania, wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania czy budynku lub w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonywaniu ich czynności, przeprowadza spis prywatny w czasie spisu urzędowego, wywiera wpływ na inne osoby w kierunku uchylania się od złożenia zeznań albo złożenia zeznań nieprawdziwych lub w sposób sprzeczny z przepisami—ulegnie karze grzywny do pięciuset złotych z zamianą w razie niemożności jej uiszczenia, na karę aresztu do miesiąca.

Do orzekania o powyższych wykroczeniach właściwe są władze administracyjne.

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Pos. 630. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Dubinek w powiecie rawickim, województwie poznańskim.

Poz. 631. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Myryce w powiecie starogardzkim, województwie pomorskim.

Poz. 632. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Orzeszkowo w powiecie międzychodzkim, województwie poznańskim.

Poz. 633. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Przemysławki w powiecie jarocińskim, województwie poznańskim.

Poz. 634. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Semlinek w powiecie starogardzkim, województwie pomorskiem.

Poz. 635. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Sucha w powiecie jarocińskim, województwie poznańskim.

Poz. 636. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Wieczynek w powiecie pleszewskim, województwie poznańskim.

z 9 września Nr. 81 1931 Rok

Poz. 637. Konwencja Konsularna między Polską a Belgią, podpisana w Brukseli dnia 12 czerwca 1928 r.

Poz. 638. Oświadczenie Rządowe z dnia 6 sierpnia 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji konsularnej między Polską a Belgią, podpisanej w Brukseli dnia 12 czerwca 1928 r.

Poz. 639. II Protokół dodatkowy do konwencji handlowej zawartej między Polską a Węgrami w Budapeszcie dn. 26 marca 1925 podpisany w Budapeszcie dn. 27 marca 1930 r.

Poz. 640. Oświadczenie rządowe z dnia 29 sierpnia 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych II-go protokołu dodatkowego do konwencji handlowej między Polską a Węgrami z dn. 26 marca 1925 r., podpisanego w Budapeszcie dn. 27 marca 1930 r.

z 12 września Nr. 82 Rok 1931

Poz. 641. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zmianie granic gmin wiejskich Baranów i Mroczeń w powiecie kępińskim, województwie poznańskim.

Poz. 642. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o zmianie granic gminy wiejskiej Mąkoszyn w powiecie szubińskim, województwie poznańskim.

Poz. 643. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 sierpnia 1931 r. w sprawie wyznaczenia prowizorycznych kontyngentów cukru za czas od 1 października 1931 r. do 30 września 1932 r.

Poz. 644. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 31 sierpnia 1931 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

z 15 września Nr. 83 Rok 1931

Poz. 645. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1931 r. ustalające wysokość opłat od pojazdów mechanicznych.

Poz. 646. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 lipca 1931 r. o państwowych cechach probierczych.

Poz. 647. Oświadczenie Rządowe z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie przystąpienia Polski do porozumienia w celu rewizji porozumienia o ujednolicieniu przepisów leków silnie działających, wraz z protokołem podpisania, podpisanego w Brukseli dnia 20 sierpnia 1929 r.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 17 sierpnia Nr. 187 Rok 1931

z 18 sierpnia Nr. 188 Rok 1931

z 19 sierpnia Nr. 189 Rok 1931

z 20 sierpnia Nr. 190 Rok 1931

z 21 sierpnia Nr. 191 Rok 1931

Poz. 269. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV/1328/31 z dnia 4 sierpnia 1931 r. w sprawie uzupełnienia zarządzenia z dnia 27 lutego 1931 r. L. D. IV/352/3/31 o świadectwach pochodzenia, wystawianych przez holenderskie urzędy celne.

z 22 sierpnia Nr. 192 Rok 1931

Poz. 270. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 8 sierpnia 1931 r. o utworzeniu niezależnego od nadleśnictw Zarządu Kolejek Leśnych okręgu Dyrekcji Lasów Państwowych we Lwowie.

z 24 sierpnia Nr. 193 Rok 1931

z 25 sierpnia Nr. 194 Rok 1931

Poz. 271. Okólnik Ministerstwa Skarbu L. D. IV/1439/3/31 z dnia 11 sierpnia 1931 r. w sprawie stosowania zniżek konwencyjnych do towarów rumuńskich.

z 26 sierpnia Nr. 195 Rok 1931

Poz. 272. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 19 sierpnia 1931 r., w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 6 maja 1931 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych w województwie pomorskim, w mieście Bydgoszczy oraz w powiecie bydgoskim.

z 27 sierpnia Nr. 196 Rok 1931

Poz. 273. Uchwała Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o przepisach kancelaryjnych w administracji publicznej.

§ 1.

Ustala się załączone do niniejszej uchwały przepisy kancelaryjne dla urzędów administracji rządowej.

Przepisy mają charakter ramowy.

§ 2.

Rozciągnięcie powyższych przepisów na inne urzędy, instytucje i zakłady administracji publicznej porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

§ 3.

Wykonanie niniejszej uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrom, każdemu we właściwym mu zakresie działania.

§ 4.

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 października 1920 r. w sprawie biurowości Ministerstw („Monitor Polski“ Nr. 251).

Prezes Rady Ministrów:

(—) *A. Prystor.*

PRZEPISY KANCELARYJNE

dla administracji rządowej.

§ 1.

Zakres przepisów.

Przepisy niniejsze obejmują zasady technicznego postępowania z aktami w urzędach administracji rządowej.

W poszczególnych urzędach obowiązują przepisy szczegółowe, wydane przez właściwe władze, w zasadzie naczelne, w ramach wskazanych niżej zasad.

§ 2.

Czynności Kancelaryjne.

Do czynności, które kancelarja spełnia dla całego urzędu, należą z reguły:

a) przyjmowanie i przydzielanie otrzymanych z zewnątrz pism (wpływów),

b) sporządzanie czystopisów załatwień bruljonowych,

c) wysyłanie załatwień na zewnątrz,

d) prowadzenie składnicy akt (w instytucjach wojskowych: składu akt), załatwionych, a niepotrzebnych do bieżącego urzędowania.

§ 3.

Czynności Komórek organizacyjnych.

Łączenie, oznaczanie, rejestracja i przechowywanie akt odbywa się zasadniczo we właściwych komórkach organizacyjnych.

Akta tajne rejestruje się i przechowuje oddzielnie, pod specjalnem zabezpieczeniem.

§ 4.

Wykaz akt, znak akt.

Do łączenia, oznaczania, rejestracji i przechowywania akt służy wykaz akt. Jest to planowe i stałe wyszczególnienie akt, powstających w toku działalności urzędu, ułożone sposobem przedmiotowym (hasłowym).

Wykaz akt wiąże się z podziałem czynności urzędu, który to podział ujmuje w grupy jednorodne lub pokrewne pod względem przedmiotowym sprawy, wchodzące w zakres właściwości poszczególnych komórek organizacyjnych.

Każdej pozycji wykazu akt odpowiada teczka, zawierająca akta danej kategorii o tym samym znaku akt.

§ 5.

Obieg akt.

Do obiegu akt w urzędzie stosuje się następujące zasady:

a) szybkie załatwienie sprawy jest równie ważne, jak załatwienie jej w sposób właściwy pod względem rzeczowym;

b) akt przechodzi przez ten sam punkt zatrzymania w zasadzie tylko raz;

c) normalny obieg akt winien wskazywać wykres obiegu akt, ustalający najmniejszą ilość punktów zatrzymania;

d) poszczególne etapy obiegu akt odbywają się w ustalonych, odpowiednich porach dnia, harmonizując ze sobą wzajemnie;

e) obieg akt w urzędzie odbywa się z reguły bez pokwitowań;

f) po załatwieniu należy złożyć akt niezwłocznie do właściwej teczki.

§ 6.

Oznaczanie i rozdział wpływów.

Wpływy koncentrują się w kancelarii, gdzie się je otwiera, opatruje pieczętą wpływu i po ustaleniu ilości załączników, przydziela według podziału czynności właściwym komórkom organizacyjnym, w miarę możliwości od razu właściwym urzędnikom referującym.

W ramach pieczętki wpływu uwidacznia się:

a) datę wpływu (na depeszach również godzinę i minutę odbioru);

b) znak przydziału;

— później, już we właściwej komórce organizacyjnej, również —

c) numer sprawy.

Za załącznik uważa się każdy luźny odcinek papieru; dokumenty i broszury liczy się jako pojedyncze załączniki.

Jeżeli nazwisko lub adres nadawcy, względnie data pisma nie jest w niem podana, wówczas dołącza się do pisma kopertę, w której je otrzymano. Koperty dołącza się również do wszystkich odwołań, sprzeciwów, skarg i t. p.

Podania od interesantów, zwłaszcza w urzędach pierwszej instancji i niższych, mogą przyjmować właściwi urzędnicy referujący.

Pism, oznaczonych jako tajne, poufne do rąk własnych i adresowanych imiennie, kancelaria nie otwiera, lecz przesyła właściwemu urzędnikowi, który sam je otwiera i przydziela.

Pisma władz wyższych, skargi na działalność urzędów lub urzędników, oraz sprawy zastrzeżone do wglądu, przedstawia kancelaria kierownikowi urzędu przed doręczeniem właściwym komórkom organizacyjnym.

Pisma, mylnie doręczone do urzędu, odsyła kancelaria pod właściwym adresem.

§ 7.

Rejestracja spraw.

Tryb, zakres i formy rejestracji ustala właściwa władza przełożona w granicach niezbędnej konieczności i z uwzględnieniem następujących zasad:

a) zakres zapisów powinien być jaknajmniejszy; władza przełożona może wprowadzić obowiązek rejestrowania tylko spraw ważnych, mających istotne znaczenie dla interesu urzędu i obywateli, względnie zastąpienie rejestracji właściwym układem samych akt;

b) normalnych etapów obiegu akt w urzędzie z reguły nie rejestruje się, natomiast notuje się odchylenia od ustalonej drogi normalnej;

c) sprawa powinna być zarejestrowana tylko raz, w pewnym określonym zapisu i pod jedną pozycją porządkową.

§ 8.

Numer sprawy.

Stalą cechą rozpoznawczą sprawy jest jej numer.

Jako numer sprawy służy znak akt z ewentualnem dodaniem cechy właściwej komórki organizacyjnej względnie także innych bliższych cech rozpoznawczych.

Numer powinien symbolizować zarazem treść sprawy.

§ 9.

Forma załatwienia.

Załatwienie może być odręczne lub bruljonowe, a w obydwu wypadkach albo ostateczne albo tymczasowe.

Załatwienie odręczne wychodzi na zewnątrz w formie, jaką nadał mu własnoręcznie urzędnik referujący, załatwienie zaś bruljonowe wymaga przepisania na czysto.

§ 10.

Sporządzanie czystopisu.

Czystopisy należy sporządzać ściśle według bruljonu a ewentualne zmiany w treści pisma można czynić tylko w porozumieniu z właściwym urzędnikiem referującym.

Jeżeli bruljon załatwienia jest trudny do odczytania bądź to z powodu nieczytelnego charakteru pisma, bądź też z powodu licznych poprawek lub uzupełnień, wówczas należy sporządzić dla akt kopję czystopisu.

Sprawdzenie czystopisu z bruljonem należy do kancelarii. W sprawach ważnych urzędnik referujący powinien sobie zastrzec przedstawienie mu czystopisu do osobistego sprawdzenia

Odbitek pisma sporządza się tyle, ile odbiorcom potrzeba, by nie musieli wykonywać odpisów własnymi siłami.

Czystopisy pism tajnych wolno sporządzać tylko w ilości, odpowiadającej ściśle rozdzielnikowi (adresowi).

§ 11.

Podpisywanie.

Podpisywanie własnoręczne czystopisu powinno być ograniczone do niezbędnych potrzeb.

Zamiast własnoręcznego podpisu urzędnika, który zatwierdził projekt załatwienia, umieszcza się jego nazwisko na czystopisie od razu przy przepisywaniu, dodając klauzulę zgodności. W wypadkach uzasadnionych względami praktycznymi podpisy mogą być zastąpione faksymilem.

Obowiązek własnoręcznego podpisywania obejmuje w każdym razie pisma:

a) kierowane do władz wyższych i równorzędnych;

b) zaświadczenia, polecenia wypłat oraz inne pisma, mające charakter dokumentów.

§ 12.

Data pisma.

Data pisma jest zasadniczo data odręcznego załatwienia względnie data sporządzenia czystopisu.

W wypadkach innej dyspozycji pozostawia się w czystopisie miejsce na datę pisma niewypełnione; wówczas umieszcza datę sam podpisujący.

§ 13.

Wysyłanie pism.

W ciągu dnia przepisane względnie podpisane czystopisy oraz sporządzone załatwienia odręczne wychodzą z urzędu tego samego dnia.

Bruljony zwraca kancelarja właściwym komórkom organizacyjnym.

Pisma ważniejsze wysyła się w kopertach, przyczem pisma, kierowane pod jednym adresem, wkłada się do wspólnej koperty. Inne pisma wysyła się bez kopertowania, składając je i spajając w sposób, uzewnętrzniający adres.

Pisma tajne i poufne wysyła się w dwóch kopertach. Kancelarja otrzymuje je do wysłania z komórek organizacyjnych już zakopertowane i opieczętowane, wkłada je do drugiej koperty, adresuje, nie umieszczając na zewnętrznej kopercie znaków tajności, i wysyła listami poleconymi. Pisma tajne zagranicę wysyła się pocztą kurjerską.

Doręczanie pism urzędów miejscowym odbywa się z reguły na wspólnym punkcie wzajemnej wymiany pism, za pokwitowaniem w książce doręczeń.

§ 14.

Przechowywanie akt terminowych.

Akta spraw terminowych, t. j. wyczekujących odpowiedzi w określonym terminie, przechowuje się oddzielnie od innych, zasadniczo w układzie dekadowym.

Sprawy, wychodzące na zewnątrz odręcznie z wyznaczonym terminem na odpowiedź, zapisuje się w terminarzu, względnie pozostawia się w aktach terminowych kartkę zastępczą, ewentualnie notuje się w inny dogodny sposób.

§ 15.

Przechowywanie akt ostatecznie załatwionych.

Akta spraw ostatecznie załatwionych składa się we właściwych teczkach, ułożonych w porządku wykazu akt.

Zasadniczo nie należy akt zszywać ani sklejać.

We właściwych komórkach organizacyjnych przechowuje się akta tak długo, dopóki są potrzebne do bieżącego urzędowania. Po upływie tego czasu przekazuje się je do składnicy akt.

Sposób wydzielania akt ze składnicy i przekazywanie ich do archiwum państwowego względnie niszczenia normują specjalne przepisy.

§ 16.

Kontrola.

Faktyczna kontrola toku urzędowania powinna zastępować kontrolę formalną.

Ogólne wykazy ruchu spraw sporządza kancelarja, zasadniczo w okresach kwartalnych, na podstawie danych zebranych w porozumieniu z komórkami organizacyjnymi.

z 28 sierpnia Nr 197 Rok 1931

Poz. 274. Zarządzenie Ministra Poczty i Telegrafów z dnia 9 lipca 1931 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ustalenia listy mieszkań służbowych funkcjonariuszów państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

z 29 sierpnia Nr. 198 Rok 1931

Poz. 275. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie umorzenia obligacji I Serji 5% Państwowej Renty Ziemskiej.

Poz. 276. Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1931 r. w sprawie umorzenia obligacji I Serji 5% Państwowej Renty Ziemskiej.

z 31 sierpnia Nr. 199. Rok 1931

Poz. 277. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 sierpnia 1931 roku o wartości jednego grama czystego złota.

z 1 września Nr. 200 Rok 1931

z 2 września Nr. 201 Rok 1931

z 3 września Nr. 202 Rok 1931

z 4 września Nr. 203 Rok 1931

z 5 września Nr 204 Rok 1931

z 7 września Nr. 205 Rok 1931

Poz. 278. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 sierpnia 1931 r. w sprawie utworzenia na lotnisku we Lwowie ekspozytury Urzędu Celnego we Lwowie.

Poz. 279. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 sierpnia 1931 r. w sprawie utworzenia na lotnisku w Bydgoszczy ekspozytury Urzędu Celnego w Bydgoszczy.

Poz. 280. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 3 września 1931 r. w sprawie powołania przez zrzeszenia gospodarcze radców do Sekcji Żeglugowo-Portowej Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni.

z 8 września Nr. 206 Rok 1931

z 9 września Nr. 207 Rok 1931

Poz. 281. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 2 września 1931 r. w sprawie zniesienia ekspozytury starostwa brzozowskiego w Dynowie w powiecie brzozowskim województwie lwowskim.

Poz. 282. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 września 1931 r. o zmianie nazwy gminy Huta Stara w powiecie częstochowskim, województwie kieleckim.

Poz. 283. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 września 1931 r. o zmianie nazwy gminy Borko-Giczyckiej w powiecie kosowskim, województwie poleskim.

z 10 września Nr. 208 Rok 1931

Poz. 284. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 14 lipca 1931 r. w sprawie zatwierdzenia statutu fundacji Smoguleckiej imienia Bogdana Hutten-Czapskiego.

z 11 września Nr. 209 Rok 1931

z 12 września Nr. 210 Rok 1931

Poz. 285. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 1931 r. o nadaniu charakteru korporacji prawa publicznego Nowogródzkiemu Wejewódzkiemu Związkowi Międzykomunalnemu Opieki Społecznej.

z 14 września Nr. 211 Rok 1931

z 15 września Nr. 212 Rok 1931

Poz. 286. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 9 września 1931 r. w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia wynagrodzenia za prace akordowe przy kopaniu okopowych na rok służbowy 1931/32 na terenie woj. poznańskiego i pomorskiego.

III.

Przedruki z innych wydawnictw urzędowych.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

z 17 sierpnia Nr. 17 Rok 1931

121.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 lipca 1931 r. Nr. I/1/6637 31 o wydawaniu Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji¹⁾.

Na podstawie art. 22 dekretu Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji władz naczelnych w Królestwie Polskim z dnia 3 stycznia 1918 r. (Dz. Pr. Nr. 1, p. 1), postanawiam co następuje:

§ 1.

Organem urzędowym Ministerstwa Komunikacji przeznaczonym do ogłaszania wewnętrznych rozporządzeń i zarządzeń jest „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Komunikacji” (Dz. Urz. M. K.).

§ 2.

W Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji powinny być ogłaszane:

1) rozporządzenia Ministra Komunikacji i wydane przezeń przepisy, regulaminy, instrukcje, zarządzenia i t. p. trwałego znaczenia, jeśli powinny być znane przynajmniej dwom okręgom dyrekcyjnym;

2) rozporządzenia, przepisy, regulaminy, instrukcje, okólniki wyjaśniające, przepisy, zarządzenia i t. p. poszczególnych Departamentów, Biura Personalnego i Wydziałów Ministerstwa Komunikacji, trwałego znaczenia, jeśli dotyczą lub jeśli powinny być znane przynajmniej dwom okręgom dyrekcyjnym;

¹⁾ W wyjątkach.

3) rozporządzenia (okólniki) o zatwierdzeniu przepisów służbowych, wydanych osobno (w formie broszur lub książek) tudzież rozporządzenia (okólniki) o wszelkich zmianach tych przepisów;

4) przedruki z Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Monitora Polskiego lub notatki o ukazaniu się ustaw, rozporządzeń Rady Ministrów (uchwał) lub poszczególnych Ministrów, zarządzeń, obwieszczeń i t. p. aktów prawnych o trwałem znaczeniu, dotyczących zakresu działania Ministerstwa Komunikacji lub innych gałęzi służby państwowej, jeżeli znajomość ich pożądana jest w Ministerstwie i podległych mu urzędach;

5) rozporządzenia o składzie Państwowej Rady Kolejowej, Dyrekcyjnych Rad Kolejowych, Rady Technicznej i Komisji Językowej przy Ministerstwie Komunikacji;

6) rozporządzenia o składzie Wyższej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministerstwie Komunikacji, Wyższej Komisji Dyscyplinarnej dla pracowników P. K. P. i Komisji Dyscyplinarnych przy D. O. K. P.;

7) ruch służbowy (przyjęcia, nominacje, powierzenia stanowisk kierowniczych, przeniesienia, zmiany tytułów służbowych, udzielania bezpłatnych urlopów, przeniesienia w stan nieczynny, rozwiązywanie stosunku służbowego, przywrócenia do służby i t. p.) personelu Ministerstwa Komunikacji, Głównej Inspekcji Komunikacji i personelu cywilnej służby lotniczej oraz pracowników Polskich Kolei Państwowych, mianowanych przez Ministra Komunikacji, z podaniem daty ważności danego zarządzenia;

8) następujące zawiadomienia:

a) nadania tytułów naukowych i orderów w zakresie p. 7;

b) pochwały, uznania (np. za długoletnią służbę), podziękowania, nadzwyczajne nagrody pieniężne przyznawane indywidualnie w przypadkach uzasadniających wyjątkowe wyróżnienia i t. p. w zakresie p. 7;

c) zmiany nazwisk w zakresie p. 7;

d) konkursy na stanowiska służbowe wakuujące w przedsiębiorstwie Polskich Kolei Państwowych, a obsadzone przez Ministra Komunikacji;

e) wykazy prac nagrodzonych, na konkursach wynalazków kolejowych;

f) niewymienione wyżej różne zawiadomienia i obwieszczenia, według uznania właściwych organów Ministerstwa Komunikacji.

§ 9.

Rozporządzenia, okólniki, zarządzenia i t. p., ogłoszone w Dz. Urz. M. K., uzyskują moc obowiązującą z dniem ogłoszenia lub w terminie w nich podanym, jeżeli nie weszły w życie już wcześniej wskutek podania do wiadomości w sposób określony w § 6.

§ 12.

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Komunikacji wychodzi w miarę potrzeby.

§ 13.

W styczniu każdego roku Ministerstwo Komunikacji wydaje skorowidz rocznika Dziennika Urzędowego Ministerstwa Komunikacji z ubiegłego roku.

122.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 lipca 1931 r. Nr. I/1 6637/31 o wydawaniu Dzienników Zarządzeń Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Na podstawie art. 9 ustawy o zakresie działania Ministra Kolei i o organizacji urzędów kolejowych z dnia 12 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580), oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567), zarządzam co następuje.

§ 1.

Organem urzędowym Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych (D. O. K. P.), przeznaczonym do ogłaszania ich wewnętrznych zarządzeń, jest „Dziennik Zarządzeń Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych” (Dz. Z.).

§ 2.

W Dziennikach Zarządzeń powinny być ogłaszane:

1) rozporządzenia, okólniki, zarządzenia i t. p. Ministerstwa Komunikacji oraz poszczególnych Departamentów, Biura Personalnego i Wydziałów Ministerstwa Komunikacji trwałego znaczenia, a nie ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji lub w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych, jako dotyczące jednego tylko okręgu dyrekcyjnego.

Ogłaszając w Dzienniku Zarządzeń takie rozporządzenie (okólnik i t. p.) Dykrecje Okręgowe Kolei Państwowych powinny zaopatrzyć je następującym wstępem:

„Nr. (Dyrekcji) z dn. (podać krótko przedmiot).

Poniżej zgłasza się następujące rozporządzenie (okólniki i t. p.) Ministra (Ministerstwa) Komunikacji“;

2) szczegółowe objaśnienia przez Dykrecje Okręgowe Kolei Państwowych rozporządzeń, przepisów, instrukcji i t. p., ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Komunikacji lub w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych, jeśli objaśnienia te wymagane są przez lokalne wa-

runki i są niezbędne do sprawnego pełnienia służby w okręgu dyrekcyjnym;

3) instrukcje, okólniki, zarządzenia i t. p. Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, wydane we własnym zakresie działania trwałego znaczenia, z wyjątkiem instrukcyj, okólników, zarządzeń i t. p., odnoszących się wyłącznie do poszczególnych urzędów i zakładów pomocniczych Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych;

4) ruch służbowy personelu Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych i urzędów (zakładów) podległych wedle postanowień zawartych w okólniku Ministerstwa Komunikacji z 25 stycznia 1930 r. Nr. I/01283/1/29 (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 36) z podaniem daty ważności danego zarządzenia;

5) następujące zawiadomienia:

a) nadania tytułów naukowych i orderów w zakresie p. 4;

b) pochwały, uznania (np. za długoletnią służbę) podziękowania, nadzwyczajne nagrody pieniężne, przyznawane indywidualnie w przypadkach uzasadniających wyjątkowe wyróżnienie i t. p. w zakresie p. 4;

c) zmiany nazwisk w zakresie p. 4;

d) konkursy na wakujące w przedsiębiorstwie Polskich Kolei Państwowych (we własnym i w innych okręgach dyrekcyjnych) stanowiska służbowe, obsadzone przez Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych lub naczelników urzędów podległych Dyrekcjom;

e) konkursy na wolne miejsca na kursach kolejowych;

f) niewymienione wyżej różne zawiadomienia i obwieszczenia według uznania Dyrektora Kolei Państwowych, jeżeli nie są już lub nie mają być ogłoszone w Dzienniku Urz. M. K.

§ 3.

W Dziennikach Zarządzeń nie ogłasza się spraw tajnych.

§ 4.

Okólniki, zarządzenia i t. p. Dyrektora Kolei Państwowych, wydane w formie osobowej, (np. „zarządzam, polecam i t. p.”) ogłasza się w Dz. Zarządzeń z nagłówkiem: „Zarządzenie (okólnik i t. p.) Dyrektora Kolei Państwowych z dnia Nr. o (w sprawie)” w nagłówkach zaś wszystkich innych zarządzeń, okólników i t. p. nie oznacza się organu, który je zatwierdził.

§ 5.

Zarządzenia (okólniki i t. p.) Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, podlegające ogłoszeniu w Dz. Zarządzeń, które w przypadkach

nie cierpiących zwłoki muszą być podane do wiadomości podległych urzędów telegramami lub okólnikami litografowanymi, powinny zawierać na końcu klauzulę: „Zarządzenie (okólnik i t. p.) niniejsze będzie ogłoszone w najbliższym numerze Dziennika Zarządzeń”.

§ 6.

Instrukcje, okólniki, zarządzenia i t. p., ogłoszone w Dzienniku Zarządzeń uzyskują moc obowiązującą z dniem ogłoszenia lub w terminie w nich oznaczonym, jeżeli nie weszły w życie już wcześniej wskutek podania do wiadomości w sposób określony w § 5.

§ 7.

Błędy w Dzienniku Zarządzeń prostuje się przez obwieszczenie umieszczone na ostatniej stronie jednego z najbliższych N-rów Dziennika.

Obwieszczenie o sprostowaniu błędów podpisuje organ, którego podpis jest uwidoczniony na prostowanym okólniku, zarządzeniu etc.

Jeżeli błąd powstał wskutek niezgodności druków z oryginałem, błąd prostuje Naczelnik Wydziału Osobowego Dyrekcyj,

§ 8.

Format Dziennika Zarządzeń wynosi 210 × 297 mm., (format A 4, wymiar w obcięciu), druk w rozmiarze 255 × 185 mm. jego powinien być zasadniczo dwuszpaltowy, z oznaczeniem — dla ułatwienia orjentacji — numeru i pozycji dziennika w lewym rogu górnego marginesu każdej strony (Nr., poz.); wzór nagłówka Dziennika zawiera załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 9.

Dziennik Zarządzeń wychodzi w miarę potrzeby.

§ 10.

W styczniu każdego roku D. O. K. P. wydają skorowidz rocznika Dziennika Zarządzeń z ubiegłego roku.

§ 11.

Redakcja i administracja Dziennika Zarządzeń należą do zakresu działania Wydziału Osobowego Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Ogólny nadzór nad wydawnictwem Dziennika Zarządzeń sprawuje Naczelnik Wydziału Osobowego.

§ 12.

Każda Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych przesyła Dziennik Zarządzeń do Ministerstwa Komunikacji, Głównej Inspekcji Komuni-

kacji oraz do innych Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych i urzędów Polskich Kolei Państwowych, podległych bezpośrednio Ministerstwu Komunikacji, w ilości ustalonej przez Ministerstwo Komunikacji, do urzędów zaś i zakładów podległych, w ilości podanej w rozdziale, ustalonym w porozumieniu z wszystkimi Wydziałami Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Warunki prenumeraty Dziennika Zarządzeń dla instytucyj, firm i osób prywatnych oraz ceny poszczególnych egzemplarzy Dziennika ustala się na podstawie własnych kosztów wydawnictwa z doliczeniem dodatku administracyjnego. Warunki te zamieszcza się u dołu ostatniej strony każdego numeru, z podaniem biura, gdzie można prenumerować Dziennik lub kupować poszczególne numery.

§ 13.

Do Dziennika Zarządzeń przyjmuje się ogłoszenia firm na warunkach, podanych w osobnym zarządzeniu Ministerstwa Komunikacji.

Ogłoszenia firm nie mogą być zamieszczane w tekście Dziennika Zarządzeń.

§ 14.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 29 listopada 1927 r. Nr. 1/22088/2/27, wraz z późniejszymi zmianami.

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

228.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 września 1931 r. o zmianie nazwy gminy Huta Stara w powiecie częstochowskim, województwie kieleckim.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Huta Stara w powiecie częstochowskim, województwie kieleckim na „WRZOSOWA”.

229.

Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 września 1931 r. o zmianie nazwy gminy Borko-Giczyckiej w powiecie kosowskim, województwie poleskim.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Borko-Giczyckiej w powiecie kosowskim, województwie poleskim na „IWACEWICZE”.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

230.

Okólnik Nr. 148

z dnia 21 sierpnia 1931 r.

(OP. 19043/1) o zaopatrzeniu względnie odprawie na mocy orzeczeń dyscyplinarnych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i P. P. Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z dnia 28 lipca 1931 r. L. D. I. 2963/5/31 zakomunikowało wszystkim Ministerstwom co następuje:

W pewnym wypadku prawomocnym orzeczeniem Komisji Dyscyplinarnej na mocy punktu 4 art. 77 ustawy o państwowej służbie cywilnej i zgodnie z art. 46 ustawy o postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym wymierzona została kara „przeniesienia w stały stan spoczynku z umniejszeniem uposażenia emerytalnego, względnie odprawy o 25%”.

Przy wykonywaniu tego orzeczenia okazało się, że interesowana osoba nie może otrzymać uposażenia emerytalnego, ponieważ posiada tylko 9 lat 11 miesięcy i 20 dni wysługi emerytalnej i wobec tego nie odpowiada warunkom określonym w ustępach pierwszym i trzecim art. 30 ustawy emerytalnej. Pozostawałoby zatem przyznanie tylko odprawy, zgodnie z orzeczeniem dyscyplinarnem umniejszonej o 25%.

Ponieważ wyłoniły się wątpliwości, na jakim przepisie ustawowym możnaby oprzeć wypłatę takiej odprawy, Ministerstwo Skarbu na

skutek wyjaśnień Prezydium Rady Ministrów z dn. 23 stycznia 1931 r. L. 21312 oznajmia co następuje:

Odprawy, określonej w orzeczeniu Komisji Dyscyplinarnej nie można przyznać na podstawie art. 44 ustawy emerytalnej ze względu na wyraźne brzmienie tego artykułu, nie dopuszczające przyznania przewidzianej w nim odprawy z innych powodów, aniżeli w tym artykule wymienionych. Również żaden inny artykuł ustawy emerytalnej nie daje podstawy do przyznania odprawy urzędnikowi, który przeniesiony został w stan spoczynku za karę, a nie odpowiada warunkom ustępów pierwszego i trzeciego art. 30 tej ustawy. Podstawy takiej nie daje także żaden z artykułów ustawy uposażeniowej, ani też art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, wygasły już z dniem 31 marca 1929 r.

Jeżeli zaś przeniesienie w stan spoczynku w drodze dyscyplinarnej samo przez się nie stwarza prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jak to podkreśla ustęp 3 art. 30 ustawy emerytalnej, to nie można również przyjąć, ażeby orzeczenie dyscyplinarne samo przez się stwarzało prawo do odprawy. Po wygaśnięciu art. 116 ustawy o państwowej służbie cywilnej, odprawa może być przyznawana tylko w wypadkach określonych w art. 44 ustawy emerytalnej, które w omawianej sprawie w grę wchodzić nie mogą.

Wobec tego orzeczenie dyscyplinarne o przeniesieniu w stan spoczynku ze zmniejszoną odprawą nie może być wykonane inaczej, jak przez zwolnienie ze służby z zaznaczeniem, że odprawa nie może być przyznana, bo ukarany nie ma do niej prawa.

Konsekwencje materialne zrównają wprawdzie z konieczności tę karę z karą najsurowszą wydalenia ze służby, jednakże i pod względem moralnym i co do skutków prawnych pozostanie pomiędzy temi karami różnica, której praktyczne znaczenie uwydatni się wyraźnie przy staraniach o ponowne przyjęcie do służby państwowej.

Powyższe należy podać do wiadomości odnośnym przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnych.

231.

Okólnik Nr. 149

z dnia 28 sierpnia 1931 r.

(AP. 5713 I) o współpracy władz administracji ogólnej z L. O. P. P.

Do

*P. P. Wojewodów i P. Komisarza
Rządu m. st. Warszawy*

Należyte przygotowanie obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej, mającej w swym

całokształcie pierwszorzędne znaczenie dla bytu Państwa i jego rozwoju, wymaga tak ze strony władz państwowych, jak i społeczeństwa szeregu ofiar i wysiłków. Ofiary te i wysiłki poczynione być mogą jeśli społeczeństwo będzie należycie uświadomione o znaczeniu tej sprawy i jeśli udział jego w sprawie obrony powietrznej będzie mu ułatwiony. Obowiązkiem władz państwowych jest zatem nie tylko działać w tym kierunku w zakresie swej kompetencji, ale także jak najwydatniej popierać pracę i akcję tego rodzaju, wychodzącą z łona samego społeczeństwa

Zadania tego podjęła się przede wszystkim organizacja „Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa”. Dotychczasowa żywa działalność tej instytucji daje gwarancję należytego wywiązania się z przyjętych zadań, a zarazem daje podstawę do zajęcia względem niej nie tylko życzliwego stanowiska ze strony władz państwowych, ale do udzielania jej pomocy i jak najszybszego poparcia tak moralnego jak i materialnego.

Zechcą zatem P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) i Starostowie odpowiednio ustosunkować się i zainteresować pracą L. O. P. P. i jej miejscowych organów (komitetów). W szczególności zechcą P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) mieć na uwadze, że Liga nie należy traktować jako instytucję o charakterze dobroczynno-społecznym, lecz jako organizację *współdziałającą* w przygotowaniu obrony Państwa. Dlatego też stosować względem niej należy specjalną politykę, zmierzającą do jaknajbardziejszego rozpatrywania oraz popierania w ramach przepisów obowiązujących wniosków i działalności L. O. P. P., a w szczególności w zakresie:

- a) zwiększania jej dochodów;
- b) przyznawania względnie uzyskiwania pewnych świadczeń w naturze;
- c) popierania w dziedzinie organizacyjno-propagandowej.

Oprócz tego zechcą P. P. Wojewodowie wpływać na samorządy w kierunku zwrócenia ich uwagi na potrzebę jak najwydatniejszego popierania L. O. P. P. oraz zalecać, o ile środki związków komunalnych na to pozwalają—umieszczanie corocznie w ich budżetach pewnych sum na rzecz tej organizacji.

W końcu zaznaczam, że imprezom organizowanym przez Ligę i mającym na celu zwiększenie jej środków oraz propagandę i uświadamianie społeczeństwa, w szczególności zaś urządzanemu przez nią corocznie „Tygodniowi L. O. P. P.” należy również udzielać jak najżywczejszego i sprężystego poparcia i pomocy.

Proszę P. P. Wojewodów (P. Komisarza Rządu) o bezpośrednie i stałe interesowanie się tą sprawą. Zechcą również P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) porozumieć się z kierownikami innych władz i urzędów niezespolonych z władzami administracji ogólnej w celu uzyskania z ich strony zgodnego współdziałania w zakresie popierania L. O. P. P.

232.

Okólnik Nr. 150

z dnia 29 sierpnia 1931 r.

(SG. 647/5) w sprawie zatwierdzania uchwał związków komunalnych, dotyczących udzielania komunalnym kasom oszczędności upoważnień do zaciągania pożyczek.

Do

P. P. Wojewodów (z wyj. p. wojewody we Lwowie).

Na skutek zapytań Panów Wojewodów o bliższe wyjaśnienia co do treści ustępu 6-go okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 157 z dnia 25 sierpnia 1930 r. Nr. SG. 647/2 (Zb. zarz. M. S. Wewn. str. 571) w sprawie udzielania komunalnym kasom oszczędności uprawnień do zaciągania pożyczek — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, jak następuje:

Wszelkie upoważnienia do zaciągania pożyczek, udzielane komunalnym kasom oszczędności przez związki poręczające z przyjęciem osobnej poręki za te pożyczki (w wypadku nieprzyjęcia przez związek poręczający odpowiedzialności za wszystkie zobowiązania kasy), powinny być zatwierdzane przez władze nadzorcze, podobnie, jak wszelkie uchwały związków komunalnych, dotyczące objęcia poręki (art. 33 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), przyczem zatwierdzeniu takiemu podlega zarówno upoważnienie udzielone w formie uchwały, ustalającej globalną sumę zadłużenia na pewien zgóry oznaczony okres czasu, nie sięgający jednak poza koniec bieżącego roku obrachunkowego, jako też upoważnienia udzielone w formie zgody na każdorazową pożyczkę.

O ile komunalna kasa oszczędności w konkretnych wypadkach nie posiada tak zatwierdzonego upoważnienia, nie może korzystać z uprawnienia do zaciągania pożyczek; chociażby to uprawnienie było w jej statucie przewidziane.

Do wykorzystania przez komunalną kasę oszczędności wspomnianego uprawnienia koniecznym jest więc zawsze, jako nieodłączny warunek posiadanie upoważnienia związku poręczającego, zatwierdzonego przez władzę nadzorczą.

Przy tej sposobności Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że ustęp 8-my powołanego na wstępie okólnika należy uzupełnić po słowach: „Wydziałowi Powiatowemu” słowami „względnie Magistratowi”, a co do przepisów, przytoczonych w ustępie 11-ym tegoż okólnika wyjaśnia, że dotyczą one województw centralnych i że w odniesieniu do innych województw wchodzą w miejsce tych przepisów odpowiednie postanowienia odnośnych ustaw o samorządzie powiatowym i miejskim, obowiązujących na tych terenach.

233.

Okólnik Nr. 151

z dnia 26 sierpnia 1931 r.

(SF. 6152 2) w sprawie opłat od pojazdów.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem P. wojewody śląskiego)

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre gminy miejskie, powołując się na przepis ust. 1 art. 27 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), pobierają od pojazdów mechanicznych komunalne opłaty za używanie dróg miejskich.

W związku z powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i po zasięgnięciu opinii Ministerstwa Robót Publicznych wyjaśnia, co następuje:

Z dniem 1 kwietnia 1931 r., t. j. od chwili uzyskania mocy obowiązującej ustawy z dnia 3 lutego 1931 roku o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 81) związki komunalne utraciły prawo pobierania komunalnych opłat z art. 27 ustawy o tymcz. ureg. fin. komun. za używanie dróg od pojazdów mechanicznych, wymienionych w artykułach 6 i 8 ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym oraz od pojazdów konnych, wymienionych w art. 8 tejże ustawy. Aczkolwiek przepis art. 27 ustawy o tymcz. ureg. fin. komun., na którym związki komunalne opierały prawo poboru opłat za używanie dróg — nie został wyraźnie wymieniony w ustawie o P. F. D. wśród przepisów, które ta ustawa uchyliła, to jednak mając na uwadze tę okoliczność, że intencją ustawy o P. F. D. niewątpliwie było skumulowanie wszelkich świadczeń od właścicieli wymienionych pojazdów zarówno na rzecz dróg państwowych, jak i samorządowych, a w dalszej konsekwencji zapewnienie związkom komunalnym odpowiednich zapomóg na budowę i utrzymanie dróg — należy stanąć na stanowisku, iż związki komunalne obecnie nie mogą już pobierać na te same cele opłat komunalnych za używanie dróg od osób, pociągniętych do świadczeń z tego samego tytułu na rzecz P. F. D. Za taką wykładnią przemawia również i to, że ustawa o P. F. D. zniósła nawet bardziej uzasadnione prawo związków komunalnych do pociągania właścicieli wymienionych pojazdów do opłat specjalnych, przewidzianych w art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6, poz. 32). Niewymienienie art. 27 ustawy o tymcz. ureg. fin. komun. w ustawie o P. F. D. oparte być mogło na zapatrywaniu ustawodawcy, że przepis tegoż art. 27, jako przepis ogólny nie mógł mieć zastosowania do świadczeń drogowych szczegółowo ure-

gulowanych w specjalnej ustawie z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zakomunikowanie powyższego związkom komunalnym z jednoczesnym zarządzeniem zaprzestania poboru opłat za używanie dróg od wyżej wskazanych pojazdów.

234.

Okólnik Nr. 152

z dnia 3 września 1931 r.

(OL. 961 62) o stanowisku Wojewodów i Starostów jako przedstawicieli Rządu.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego)

W numerze 66 Dziennika Ustaw R. P. z dn. 3 sierpnia r. b. pod poz. 546 zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2 lipca 1931 r. „O stanowisku Wojewodów i Starostów, jako przedstawicieli Rządu”.

W myśl § 41 rozporządzenie to weszło w życie z dniem ogłoszenia, oczywiście z wyjątkiem tych przepisów, których wejście w życie jest uzależnione od wydania przepisów wykonawczych.

Równocześnie z wejściem w życie tego rozporządzenia tracą, w myśl ogólnych zasad prawnych, moc obowiązującą wszystkie postanowienia, sprzeczne z treścią omawianego rozporządzenia.

I. Podstawa prawna i zakres rozporządzenia.

Rozporządzenie z 2 lipca r. b. ma na celu wykonanie i bliższe wyjaśnienie tych postanowień rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r., które dotyczą stanowiska wojewodów i starostów jako „przedstawicieli Rządu” w odróżnieniu od innych funkcji tych urzędników, jako „szefów administracji ogólnej”. W szczególności rozporządzenie z 2 lipca jest wykonaniem art. 10—26, 65, 66 i 77 powyższego rozporządzenia Prezydenta R. P. Powołanie się w nagłówku rozporządzenia na art. 125 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. oznacza, niż Rada Ministrów przy wydawaniu rozporządzenia z 2 lipca korzystała ze specjalnych uprawnień nadanych jej art. 125, co może mieć znaczenie przy ustalaniu stosunku rozporządzenia z 2 lipca do przepisów z rozporządzeniem tam sprzecznych, chociażby przepisy te miały charakter ustawowy.

W wypadkach, w których rozporządzenie z 2 lipca nie zawiera bliższych postanowień, należy stosować postanowienia rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. Tekst tego rozporządzenia Prezydenta jest również

rozstrzygający w tych wypadkach, w których przepisy rozporządzenia z 2 lipca mogłyby nasuwać wątpliwości. W szczególności Min. Spr. Wewn. zwraca uwagę Pana Wojewody, że postanowienia art. 10 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. nadają P. P. Wojewodom (a w ramach art. 65 także starostom) pewne *samodzielne uprawnienia*, nie pozostające w bezpośrednim związku z postanowieniami art. art. 11—24, wskutek czego także wyjątki, o których mowa w art. art. 21, 22 i 23 nie odnoszą się do uprawnień, wynikających z art. 10. Powyższa wykładnia rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r. opiera się na dwóch argumentach:

a) na tem, że w art. 10, a w szczególności w pktcie 1 tego artykułu jest mowa o takich prawach i obowiązkach wojewody, o których w art. art. 11—24 nie ma żadnej wzmianki,

b) na tem, że art. 65 rozporządzenia Prezydenta R. P. przyznaje starostom uprawnienia z art. 10 *nie* przyznając im całego szeregu uprawnień i innych artykułów rozdz. II, z czego wynika, że postanowienia art. 10 nie są traktowane bynajmniej jako dyspozycja do art. art. 11—24, lecz jako uprawnienia zupełnie samodzielne. Zgodnie z tem rozporządzenie z 2 lipca w rozdz. III § 24—27 rozwijając bliżej postanowienia art. art. 15 — 18 rozporządzenia z 19 stycznia 1928 r., ustanawia w § 27 wyjątki na rzecz administracji wojskowej, sądowej i oświecenia publicznego (a to zgodnie z postanowieniami art. 21 i 22 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.), natomiast w § 29 „niezależnie od postanowień wynikających z § 24—28” przyznaje wojewodom pewne uprawnienia a w stosunku do „wszelkich władz, urzędów i zakładów państwowych”. Są to właśnie uprawnienia wynikające z pktu 3 art. 10 rozporządzenia R. P. z 19 stycznia 1928 r. Podobnie § 9 rozwija postanowienia pktu 2 art. 10 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. w stosunku do „całej administracji państwowej”. W tym § fie Min. Spr. Wewn. zgodziło się w drodze wyjątku na wyłączenie władz wymiaru sprawiedliwości.

Jak wynika z § 1 rozporządzenia z 2 lipca dotyczy ono:

a) wszystkich wojewodów, z wyjątkiem oczywiście śląskiego (ustęp 1-szy art. 127 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928);

b) Komisarza Rządu m. st. Warszawy;

c) wszystkich starostów powiatowych;

d) wszystkich starostów grodzkich, z wyjątkiem starostów grodzkich we Lwowie i Krakowie, oraz w Warszawie. Narówni ze starostami grodzkimi są postawieni oczywiście starostowie powiatowi, pełniący funkcje starostów grodzkich (art. 75 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.);

e) starosty morskiego oraz Komisarza Rządu w Gdyni (§ 38).

Co do prezydentów miast rozporządzenie w ust. 3-im § 38 pozostawia narazie sprawę nie-

załatwioną, przekazując tę rzecz do osobnego rozporządzenia (art. 77 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928).

II. Wykonywanie uprawnień.

Zgodnie z art. 26 rozporz. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r. (powołanym również w art. 65 i 66) uprawnienia wojewodów i starostów są przywiązane ściśle do stanowiska i przysługują w myśl § 2 rozporządzenia z 2 lipca:

a) wojewodom (Komisarzowi Rządu) starostom,

b) urzędnikom, którzy pełnią te funkcje.

§§ 2 i 3 rozporządzenia z 2 lipca wyjaśniają, kogo i w jakich wypadkach należy uważać za urzędnika, pełniącego funkcje wojewody (starosty), jako też w jakich wypadkach urzędnicy ci wchodzą w uprawnienia wojewody (starosty).

W związku z niniejszym przepisem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę:

a) na postanowienia pktu 4 art. 35 rozporządzenia Prezydenta z 19 stycznia 1928 r., w myśl którego sprawy, wynikające ze stanowiska wojewody jako przedstawiciela Rządu, mają być załatwiane w wydziale ogólnym;

b) na postanowienia pktu 1 § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 30 czerwca 1930 Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464 dotyczące referatu ogólnego w starostwach, na § 26 tego rozporządzenia, dotyczący podpisywania korespondencji w tych sprawach oraz na § 29 i 30 normujący kwestje zastępstwa starosty;

c) na wydawane przez Min. Spraw Wewn. przy różnych sposobnościach zarządzenia dotyczące uprawnień p. p. wojewodów lub starostów jako reprezentantów Rządu, w których to zarządzeniach Min. Spr. Wewn. podkreślało stale konieczność korzystania przez p. p. Wojewodów i Starostów z odnośnych uprawnień, w sposób jak najbardziej umiarkowany i taktowny, wykluczający jakiegokolwiek niepotrzebne ostrości i zadrażnienia. Tylko takie wykonywanie powyższych uprawnień może utwierdzić powagę wojewodów i starostów jako reprezentantów Rządu i pozyskać władze i urzędy niezespalone dla myśli zespolenia całej administracji rządowej.

III. Układ rozporządzenia.

Rozporządzenie składa się:

a) z postanowień ogólnych (§§ 2—3, które zostały omówione powyżej;

b) z rozdziału I (§ 4—8), który mówi o funkcjach reprezentacyjnych, rozwija zatem postanowienia pktu 1 art. 10 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 (wzgl. art. 65);

c) z rozdziału II (§§ 9—23), który mówi o uzgadnianiu działalności całej administracji państwowej ze stanowiska ogólnej polityki Rządu — rozwija zatem postanowienia pktu 2 art. 10 oraz art. 11 — 14 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia (wzgl. art. 65 i 66).

W szczególności:

§ 9 rozwija przepis pktu 3 art. 10

§§ 10—13 rozwijają przepisy art. 11

§§ 14—15 " " " 12

§§ 16—17 " " " 14

§§ 19—21 " " " 20

§§ 22—23 " " " 13

§ 18 dotyczy przekazywania pewnych uprawnień starostom (art. 65 i 66).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, iż w wierszu drugim § 12 jest omyłka drukarska, która niebawem zostanie sprostowana w drodze obwieszczenia w Dzienniku Ustaw R. P.: mianowicie po słowach „dotyczą wyłącznie zarządzeń” — opuszczono słowo „własnych”, co zresztą wynika jasno z drugiego zdania ustępu pierwszego § 12;

d) z rozdziału III (§§ 24—30), który mówi o nadzorze nad sprawami osobowymi funkcjonarjuszów państwowych, rozwija zatem postanowienia pktu 3 art. 10 oraz art. 15—19 (art. 65 i 66) rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.

W szczególności

§ 24 — dotyczy art. 15.

§ 25 — " " 16.

§ 26 — " " 18.

§ 28 — " " 19.

§ 29 — " " 10 pktu 3;

e) z rozdziału IV (§§ 31—36), który mówi o uzgadnianiu działalności administracji cywilnej z potrzebami obrony Państwa, rozwija zatem postanowienia pktu 4 art. 10 i art. 24 (art. 65 i 66) rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.;

f) z przepisów końcowych (§§ 37 — 41).

IV. Uwagi do rozdziału I-go.

W rozdziale tym jest mowa o uroczystościach o charakterze ogólnym (§ 4); w których wojewodowie i starostowie oficjalnie reprezentują Rząd i o uroczystościach specjalnych (§ 8), w których Rząd jest reprezentowany przez właściwe władze resortowe.

Do uroczystości o charakterze ogólnym zalicza rozporządzenie:

a) święta państwowe,

b) święta narodowe,

c) uroczyste święta religijne,

d) inne uroczystości o charakterze ogólnym.

Obok tych uroczystości wymienia § 4 także „inne stosunki oficjalne”.

Do czasu wydania przepisów, o których mowa w ustępie trzecim i czwartym § 4 należy stosować dotychczasowe instrukcje i zwyczaje, a w razie wątpliwości etykietałnych zwracać się po dyrektywy do Prezydium Rady Ministrów względnie do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Co do t. zw. uroczystości specjalnych w myśl § 8 będą P. P. Wojewodowie o takich

uroczystościach zawiadamiani. Gdyby zdaniem P. P. Wojewodów uroczystość taka, traktowana przez dany resort jako specjalna, miała z pewnych względów charakter uroczystości o znaczeniu ogólnem (§ 4), w której Rząd powinienby być reprezentowany przez wojewodę (starostę) należy stosownie do art. 26 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. zwrócić się w tej sprawie zawczasu do właściwego Ministra z odpowiedniami wnioskami.

Ani z rozdziału I ani z postanowień §§ 2—3 nie wynika wyraźnie, jak należy postąpić, gdy w pewne dni uroczyste Rząd musi być reprezentowany *równocześnie* w kilku miejscach (np. w kilku różnych świątyniach). Wobec kategorycznego postanowienia art. 26 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r., iż odnośne uprawnienia służą wyłącznie wojewodzie, nie można było w rozporz. z 2 lipca sprawy tej odmiennie precyzować; rozumie się jednak samo przez się, że w podobnych wypadkach wojewoda musi delegować w swoim zastępstwie wicewojewodę względnie innego urzędnika.

V. Uwagi do rozdziału II-go.

Postanowienia § 9 są jak poprzednio zaznaczono rozwinięciem postanowień pktu 2 art. 10 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r., dotyczą zatem *wszystkich władz, nie wyłączając wymienionych w art. 21 i 23*, a jedynie z wyjątkiem wymiaru sprawiedliwości.

Należy zwrócić szczególną uwagę na przepis ustępu trzeciego § 9, z którego wynika, że w stosunku do władz niższych instancji wojewodowie mogą korzystać z odnośnych uprawnień *tylko za pośrednictwem władz nad nimi położonych*, nie mogą zaś komunikować się z nimi bezpośrednio. Nie może zatem P. Wojewoda zastosować § 9 do inspektorów szkolnych inaczej, jak za pośrednictwem właściwego kuratora.

Należy zwrócić szczególną uwagę na terminy i tryb postępowania, określony w § 11, podobnie na terminy, o których mowa w §§ 13 i 14.

Przepisy §§ 19, 20 i 21 staną się aktualne dopiero z chwilą, kiedy Rada Ministrów uzna za właściwe, wszystkim lub poszczególnym P. P. Wojewodom nadać uprawnienia z art. 20 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.

Zebrań perijodyczne należy odbywać *na razie* według dotychczasowych regulaminów ze zmianami, wynikającymi z przepisów §§ 22 i 23. Niezależnie od zebrań perijodycznych służy P. P. Wojewodom w myśl pktu c) § 9 prawo zapraszania naczelników wszelkich władz i urzędów (z wyjątkiem administracji sprawiedliwości, do której w tym wypadku należałoby stosować analogicznie ustęp drugi art. 22 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928) na specjalne posiedzenia.

VI. Uwagi do rozdziału III-go.

Zwraca się uwagę na terminy, zakreślone w §§ 24, 25 i 26, jako też na wyjątki zawarte w § 27.

Ingerencja P. P. Wojewodów w sprawy personalne działów niezespolonych wymaga szczególniejszej troskliwości i uwagi. Należyte korzystanie z odnośnych uprawnień leży w istotnym interesie całej administracji rządowej, czego dowodem, iż poszczególne Ministerstwa odnoszą się do Min. Spr. Wewn. z propozycjami korzystania z odnośnego współdziałania P. P. Wojewodów nawet w szerszym zakresie, aniżeli wynika to z art. 15—18 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r.

Przepis § 29, jak poprzednio wspomniano, jest wykonaniem pktu 3 art. 10 rozporz. Prezydenta R. P. z 19 stycznia 1928 r. i odnosi się do wszelkich władz i urzędów nie wyłączając wyliczonych w art. 21—23. Przepis ten uprawnia P. P. Wojewodów jednak *tylko do „komunikowania spostrzeżeń“* jeżeli te spostrzeżenia dotyczą funkcjonariuszów państwowych, nie wyłączając nawet naczelników urzędów, są spowodowane względami na interes bezpieczeństwa Państwa oraz porządku i spokoju publicznego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma nadzieję, iż z tych uprawnień P. P. Wojewodowie korzystać będą tylko w wypadkach szczególnej wagi, zwłaszcza gdy chodzić będzie o osoby wojskowe oraz sędziów i funkcjonariuszów wymiaru sprawiedliwości.

Zarządzam do odwołania, ażeby w wypadku zamiaru korzystania z § 9 i 29 P. P. Wojewodowie komunikowali o tem uprzednio Min. Spr. Wewn., przedkładając projekt odnośnej korespondencji.

VII. Uwagi do rozdziału IV-go.

W § 31 w wierszu 3-im od góry wskutek omyłki drukarskiej po słowach: „działy administracji“ opuszczono wyraz „cywilnej“, który znajduje się w pktcie 4 art. 10 rozporz. Prezydenta R. P. z 1928 r.

Jak wynika z przepisów rozdziału IV-go, odnośne postanowienia rozporządzenia z 2 lipca dają P. P. Wojewodom daleko idące możliwości wglądu w organizację i sposób urzędowania niezespolonych działów administracji. Co do wykonania postanowień tego rozdziału zechce P. Wojewoda porozumieć się zarówno z właściwymi czynnikami wojskowymi jak i z kierownikami zainteresowanych władz i urzędów cywilnych. Najbardziej wskazane byłoby omówienie sprawy wykonania tych przepisów na zebraniu perijodycznym w tym celu zwołanem.

Co się tyczy uprawnień P. P. Wojewodów do żądania wyjaśnień (§ 31) wglądania w szczególności organizacji i t. d. należy *stosować analogicznie przepisy §§ 10—15*.

VIII. Przepisy końcowe.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca specjalną uwagę na przepisy § 39, które zawierają wyjątki w odniesieniu do władz górniczych oraz do przedsiębiorstwa państwowego poczty, telegrafów i telefonów.

235

Okólnik Nr. 153

z dnia 2 września 1931 r.

(SS. 2768 I) w sprawie sprawozdań Wojewodów o działalności administracji państwowej, wygłaszanych na posiedzeniach Rad Wojewódzkich.

Do

P. P. Wojewodów z wyjątkiem śląskiego.

Art. 45 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19.I.1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) przewiduje obowiązki składania przez Panów Wojewodów na posiedzeniu rady wojewódzkiej przynajmniej raz na rok sprawozdania o ogólnym stanie województwa, działalności administracji państwowej w ciągu ostatniego roku i o ważniejszych zamierzeniach na przyszłość.

Z postanowień tego artykułu wynika, że sprawozdania Panów Wojewodów obejmować powinny nie tylko zakres administracji ogólnej, jak to często zdarza się dotychczas, lecz całą administrację państwową na obszarze województwa.

Następnym wnioskiem, wynikającym z powyższego artykułu jest to, że sprawozdania Panów Wojewodów, powinny obejmować ubiegły rok. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa, iż właściwiej byłoby stosować się przy sprawozdaniach do roku budżetowego, ze względu na dane, dotyczące działalności władz państwowych i samorządowych. Z uwagi na to, że zarządy związków komunalnych winny w myśl obowiązujących przepisów sporządzić sprawozdanie z wykonania budżetu w ciągu 4-ch miesięcy po upływie roku budżetowego, nasuwa się wniosek, że posiedzenia sprawozdawcze rad wojewódzkich winny odbywać się po 30 września każdego roku. W celu załatwienia w razie potrzeby opinii rady wojewódzkiej, przewidzianej art. 45 cyt. rozporządzenia, przy opracowaniu przez związki komunalnych swych budżetów, jak również przy zatwierdzaniu ich przez władze nadzorcze, posiedzenia sprawozdawcze rad wojewódzkich należy zwoływać w każdym razie przed 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.

Obserwacja odbywających się posiedzeń rad wojewódzkich wykazuje, że na posiedze-

niach tych wiele czasu nieprodukcyjnie zabiera wygłaszanie sprawozdań wojewody, o którym mowa w art. 45 cytowanego rozporządzenia. Członkowie rady nie mają możliwości w ciągu czasu, w którym wygłaszane jest sprawozdanie zapoznać się z materiałem sprawozdawczym wskutek czego rada wojewódzka nie może zajmując żadnego stanowiska i wyrazić swej opinii co do ogólnych potrzeb województwa oraz projektów przedłożonych przez Panów Wojewodów. W celu więc urealnienia i podniesienia poziomu prac rady wojewódzkiej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów o opracowywanie sprawozdań, o których wyżej mowa, przed posiedzeniem rady i o rozsyłanie tych sprawozdań członkom rady jednocześnie z zawiadomieniem o posiedzeniu. Odpis takiego sprawozdania należy nadsyłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych jednocześnie z zawiadomieniem o posiedzeniu, o którym mowa w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr. 266 z 27.XI.1929 r. (Nr. SS. 3734). Natomiast na samym posiedzeniu rady winien Pan Wojewoda odpowiednio uzupełnić rozesłane sprawozdanie przedstawieniem jego syntezy oraz omówieniem aktualnych zamierzeń na przyszłość.

Ponadto w związku z wyżej cytowanym okólnikiem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina Panom Wojewodom o konieczności nadsyłania w ciągu 3-ch tygodni po posiedzeniu w 2 ch egzemplarzach odpisów protokołów z posiedzeń rady.

236.

Okólnik Nr. 154

z dnia 3 września 1931 r.

(SF. 4759 2) w sprawie opodatkowywania radjoodbiorników.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem wojewody śląskiego).

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że niektóre związki komunalne, powołując się na przepisy ust. 3 art. 21 lub art. 18 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), pobierają komunalny podatek od radjostacji odbiorczych, jako przedmiotów zbytku, lub komunalny podatek od publicznych zabaw i rozrywek, gdy radjoodbiorniki są umieszczone w zakładach gastronomicznych (restauracjach, cukierniach, kawiarniach).

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, co następuje:

1) Sprawa poboru podatku komunalnego od posiadania przedmiotów zbytku została uregulowana przepisami statutu wzorowego, załączonego do rozporządzenia Ministra Spraw We-

wewnętrznych z dnia 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356). W myśl § 1 przytoczonego rozporządzenia wydziały powiatowe i wojewodowie są uprawnieni do zatwierdzania tylko takich statutów o podatku od przedmiotów zbytku, które odpowiadają wzorowemu statutowi, dołączonemu do rozporządzenia. Wśród przedmiotów zbytku, wyliczonych w § 4 statutu wzorowego, nie są wymienione radjostacje odbiorcze. Z tego wynika, że opodatkowanie radjostacji odbiorczych mogłoby nastąpić jedynie na podstawie uchwały związku komunalnego, zatwierdzonej na podstawie art. 20 ustawy o tymcz. ureg. fin. kom. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu. Jednak Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oznajmia, że dotychczas nie zatwierdziło i w przyszłości nie zgodzi się w żadnym wypadku na zatwierdzenie uchwały związku komunalnego, opodatkowującej radjostacje odbiorcze, gdyż względy kulturalno-oświatowe przemawiają raczej za poparciem, a nie utrudnianiem rozpowszechniania radjofonji.

2) Z tych samych względów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu zaleca związkom komunalnym, aby nie pobierały podatku komunalnego od publicznych zabaw i rozrywek z powodu umieszczenia radjoodbiorników w zakładach gastronomicznych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zakomunikowanie powyższego związkom komunalnym.

237.

Okólnik Nr. 155

z dnia 8 września 1931 r.

(Z. U. 100/WojSk./30) w sprawie wynagrodzenia lekarzy cywilnych, powoływanych do udziału w Komisjach poborowych w zastępstwie lekarzy administracji ogólnej.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Na zapytanie jednego z Panów Wojewodów, jakich lekarzy należy uważać w zastosowaniu do § 55 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 16 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31 poz. 270) za lekarzy wolnopraktykujących, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości następujące:

Za lekarzy rządowych w przeciwstawieniu do lekarzy cywilnych wolnopraktykujących, wy-

mienionych w ustępie przedostatnim art. 17 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, zgodnie i interpretacją, przyjętą w § 33 powołanego wyżej rozporządzenia, należy uważać podległych Panu Wojewodzie lekarzy cywilnej administracji państwowej, t. j. lekarzy administracji ogólnej. Wszystkich innych lekarzy cywilnych, powoływanych przez Pana Wojewodę do komisji poborowych do pełnienia funkcji lekarzy administracji ogólnej, należy uważać za lekarzy wolnopraktykujących i wypłacać im koszty podróży i diety w wysokości, jak podano w § 55 tegoż rozporządzenia.

238.

Okólnik Nr. 156

z dnia 7 września 1931 r.

(AP. 5593 2) o zawiadamianiu o wypadkach chorób zaraźliwych u zwierząt domowych.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, iż niektóre władze administracji ogólnej wydały polecenia, aby posterunki policji państwowej zawiadamiały starostów drogą *telefonogramów* o każdym wypadku choroby zakaźnej u zwierząt domowych.

Ponieważ art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673), nie określa w jakiej formie powiadomienie o chorobach zaraźliwych ma być uskutecznione, a tylko nakłada na posterunek pol. państw. obowiązek natychmiastowego zawiadamiania starosty, oraz ponieważ każdorazowe zawiadamianie w drodze telefonogramu powoduje znaczne wydatki na opłaty telefoniczne — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa prosi o wydanie zarządzenia powiatowym władzom administracji ogólnej, aby powiadomiły posterunki (komisarjaty) pol. państw, iż zawiadamiać drogą telefonogramu należy tylko o pierwszym wypadku pojawiającej się w danej miejscowości zarazy zwierzęcej, natomiast zawiadomienia o każdym następnym wypadku tej zarazy, mogą być uskuteczniane zwykłą drogą pisemną.

VII.

Pisma

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

239.

Pismo Nr. Wojsk. 1180 2

z dnia 13 sierpnia 1931 r.

**o Ecoles speciales du genie, des mines et des arts et manufactures w Gandawie —
odroczenie służby wojskowej.**

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Wskutek pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 sierpnia b. r. Nr. IV. S. W. 5755 Min. Spr. Wewn. komunikuje, że Ecoles speciales du genie, des mines et des arts et manufactures w Gandawie stanowią część integralną uniwersytetu i wobec tego słuchaczom rzeczywistym tych szkół przysługuje odroczenie służby wojskowej na podstawie p. 2 (art. 61 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym).

240.

Pismo Nr. Apr. 781/1

z dnia 18 sierpnia 1931 r.

w sprawie wykazów cen rynkowych koni.

Do

P. P. Wojewodów

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchyla obowiązek nadsyłania przez powiatowe władze administracji ogólnej Departamentowi Kawalerji w Min. Spr. Wojsk. wykazu cen rynkowych koni.

W związku z powyższem, traci moc obowiązującą pismo okólnie w tej sprawie z dnia 27.II.1928 r. Nr. Apr. 236/1 (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 600, poz. 4).

241.

Pismo Nr. AP. 5528 2

z dnia 26 sierpnia 1931 r.

w sprawie przedłużania godzin pracy.

Do

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu okólnik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dn. 24 czerwca b. r. Nr. 10/31.

Zarazem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zlecenie wszystkim podległym urzędów oraz władzom samorządowym, ażeby w myśl wskazań wymienionego okólnika nie zwracały się z podaniami o zezwolenie na przedłużenie czasu pracy przy prowadzeniu wszelkich robót, względnie nie pobierały takich podań, składanych przez podległe im zakłady pracy w tych wypadkach, kiedy potrzeba przedłużania czasu pracy może być usunięta przez zatrudnienie bezrobotnych.

Ministerstwo przywiązuje wielką wagę do skrupulatnego przestrzegania powyższych wskazań; obdzielenie istniejącą pracą możliwie największej liczby bezrobotnych jest z uwagi na panujące bezrobocie koniecznością chwili.

MINISTERSTWO
PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY

Warszawa,
dnia 24 czerwca 1931 r.

W sprawie udzielania zezwoleń na przedłużenie czasu pracy.

Okólnik Nr. 10 31

Do

*Panów Inspektorów Pracy wszystkich
Okręgów i Obwodów.*

Powołując się na ustęp trzeci p. 4 okólnika z dnia 3 lipca 1928 r. Nr. 12/28 zwracam uwagę Panów, że wobec panującego obecnie bezrobocia zezwolenia na przedłużenie czasu pracy będą udzielane jedynie w wypadkach wyjątkowych, przede wszystkim gdy wśród bezrobotnych brak jest potrzebnych specjalistów.

Wobec powyższego proszę panów o zwracanie uwagi petentom, ubiegającym się o zezwolenia na przedłużenie czasu pracy, iż potrzebę przedłużenia czasu pracy powinni oni usunąć w drodze zatrudniania bezrobotnych i o nieopinjowanie przychylnie podań w tych wypadkach, gdy zatrudnianie bezrobotnych obiektywnie jest możliwe.

Główny Inspektor Pracy
i Kierownik Departamentu Pracy

(—) M. Klott

242.

Pismo Nr. OL. 3794.

z dnia 27 sierpnia 1931 r.

**o nowych przepisach kancelaryjnych dla
Min. Spraw Wewnętrznych.***Do**P. P. Dyrektorów Departamentów I—V,
Naczelników Wydziałów (Biuro Per-
sonalne) Szefa Sekretarjatu, Naczel-
nika Kancelarii Głównej.*

W najbliższych dniach ukaże się rozporządzenie Rady Ministrów zawierające ramowe przepisy kancelaryjne dla urzędów administracji rządowej.

Zgodnie z pismem Prezydium Rady Ministrów z dnia 16 lipca r. b. Nr. 9602, według którego odnośne przepisy kancelaryjne mają wejść w życie już z dniem 1 września r. b. — zarządzam co następuje:

1) wydaję załączone przepisy kancelaryjne dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, oparte na ramowych przepisach Rady Ministrów;

2) przepisy te wchodzi w życie z dniem 1 września 1931 r., o ile mające się ogłosić rozporządzenie Rady Ministrów nie oznaczy innego terminu;

3) Panowie zechcą wydać bezzwłocznie potrzebne zarządzenia zarówno celem dokładnego zapoznania się wszystkich urzędników z nowymi przepisami jak i celem wprowadzenia tych przepisów w życie;

4) dotychczasowe przepisy kancelaryjne z r. 1929 z chwilą wejścia w życie nowych przepisów tracą moc obowiązującą;

5) przepisy kancelaryjne, jak wynika z ich definicji, zawartej w § 1 tych przepisów, mają za przedmiot określenie „formalno-technicznego postępowania z aktami”. Wobec tego przepisy powyższe nie mogą naruszać w niczem postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem względnie innych przepisów prawnych w tym przedmiocie;

6) przepisy regulaminu Min. Spraw Wewn. pozostają w mocy z wyjątkiem pktu 9 § 98;

7) dotychczasowa odrębność w sprawach kancelaryjnych Departamentu Służby Zdrowia pozostaje utrzymana aż do dalszego zarządzenia. Oczywiście jednak nowe przepisy kancelaryjne dla Min. Spr. Wewn. obowiązują i w tym Departamencie i winny być wprowadzone w życie równocześnie z wprowadzeniem ich w całym Min. Spraw Wewn.;

8) wprowadzenie §§ 6 i 7 nowych przepisów kancelaryjnych w zakresie kancelarii sekretarjatu, jako też kancelarii dla spraw tajnych i poufnych przy Sekretarjacie, będzie przedmiotem osobnego zarządzenia.

Załącznik do OL 3797.

**PRZEPISY KANCELARYJNE
dla Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.***Zakres przepisów.*

§ 1. Przepisy niniejsze określają techniczne postępowanie z aktami w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Czynności kancelarii.

§ 2. Kancelaria Ministerstwa spełnia wspólnie dla całego urzędu następujące czynności:

1) przyjmowanie i przydzielanie otrzymanych z zewnątrz pism (biuro podawcze),

2) sporządzanie czystopisów załatwień bruljonowych (czystopisarnia),

3) wysyłanie załatwień nazewnątrz (ekspedycja),

4) przechowywanie akt załatwionych a niepotrzebnych do bieżącego urzędowania (składowica akt).

Czynności komórek organizacyjnych.

§ 3. Prowadzenie akt t. j. łączenie, oznaczanie, rejestracja i przechowywanie akt jawnych odbywa się we właściwych komórkach organizacyjnych, a mianowicie w departamentach oraz w samodzielnych wydziałach i biurach.

Przydzielony w tym celu do wymienionych komórek organizacyjnych personel kancelaryjny podlega naczelnikowi kancelarii, wykonywując również zlecenia kierowników tych komórek. Ci ostatni obowiązani są podawać do wiadomości naczelnika kancelarii własne spostrzeżenia z zakresu pracy kancelaryjnej.

W wypadkach wyjątkowych uzasadnionych względami praktycznymi, pewne grupy akt mogą być przydzielone do samodzielnego prowadzenia właściwym urzędnikom referującym.

Prowadzenie akt poufnych i tajnych.

§ 4. Prowadzenie akt tajnych i poufnych łącznie z ich przepisywaniem koncentruje się dla całego Ministerstwa przy Sekretarjacie Ministra, z wyjątkiem Wydziału Wojskowego, który prowadzi swoje akta tajne i poufne we własnym zakresie.

§ 5. Kancelarią kieruje Naczelnik Kancelarii.

Obowiązki naczelnika kancelarii.

Do obowiązków naczelnika kancelarii należy:

1) czuwanie nad sprawnością i celowością wykonywania pracy kancelaryjnej, zarówno w kancelarii jak w komórkach organizacyjnych,

2) regulowanie przydziału sił kancelaryjnych do poszczególnych komórek organizacyjnych, w porozumieniu z kierownikami tych komórek,

3) stawianie wniosków w sprawach personalnych urzędników kancelaryjnych,

4) wyznaczanie dyżurów urzędników kancelaryjnych,

5) sporządzanie ogólnych wykazów ruchu spraw,

6) współdziałanie z kierownikami komórek organizacyjnych w ułożeniu i zmianach wykazu akt (§ 6) i w innych zarządzeniach, wynikających z niniejszych przepisów.

Powyższe obowiązki naczelnika kancelarii odnoszą się tylko do spraw jawnych i personalu kancelaryjnego, załatwiającego te sprawy. W zakresie spraw tajnych i poufnych oraz personalu kancelaryjnego, załatwiającego te sprawy, naczelnik kancelarii współdziała z kierownikami odnośnych komórek organizacyjnych w charakterze fachowego doradcy.

Wykaz akt.

§ 6. Do łączenia, oznaczania, rejestracji i przechowywania akt służy wykaz akt. Jest to planowe i stałe wyszczególnienie akt, powstających w toku działalności Ministerstwa, ułożone sposobem przedmiotowym.

Wykaz akt wiąże się z podziałem czynności Ministerstwa, który to podział ujmuje w grupy jednorodne lub pokrewne pod względem przedmiotowym sprawy, wchodzące w zakres właściwości poszczególnych komórek organizacyjnych (§§ 30—33 regulaminu).

Każdej pozycji wykazu akt odpowiada teczka, zawierająca akta danej kategorii o tym samym znaku akt (§ 7). Teczka może być podzielona na podteczki względnie tomy.

Wykaz akt ustala kierownik właściwej komórki organizacyjnej w porozumieniu z naczelnikiem kancelarii.

Wykaz akt powinien być ułożony ściśle, jasno i z wyraźnym określeniem granic pomiędzy poszczególnymi kategorjami i grupami spraw, tak, aby:

1) w praktyce łatwo można było ustalić, do jakiej grupy sprawa należy i do jakiej teczki akt się kwalifikuje;

2) aby przedmiotowe ujęcie poszczególnych kategorji spraw zapewniało wykazowi akt cechę stałości na dłuższy okres czasu;

3) aby pomiędzy poszczególnymi grupami spraw było w wykazie akt dostatecznie dużo

wolnych pozycji na przyszłe uzupełnienia wykazu i na założenie nowych teczek;

4) aby w razie potrzeby można było pewne grupy akt wyłączyć lub przedstawić bez konieczności przenumerowywania innych pozycji wykazu akt.

Znak akt i numer sprawy.

§ 7. Znak akt składa się z liter i cyfr arabskich. Litery służą do oznaczania komórek organizacyjnych i grup spraw (referatów), cyfry arabskie zaś do oznaczania pozycji wykazu akt czyli do oznaczania teczek.

Znak akt, z ewentualnem dodaniem innych bliższych cech rozpoznawczych np. cyfr rzymskich, służy również jako numer sprawy; np. AP. G. 25/3, przyczem A oznacza departament, P. — wydział, G — grupę (referat) spraw granicznych, 25 — kategorję spraw t. j. właściwą teczkę, 3-trzecią z kolei sprawę danej kategorji.

Numer jest stałą cechą rozpoznawczą sprawy, symbolizującą jej treść.

Obieg akt.

§ 8. Do obiegu akt stosuje się następujące zasady:

1) szybki obieg akt jest niemniej ważny, jak załatwienie aktu w sposób właściwy pod względem rzeczowym;

2) akt przechodzi przez ten sam punkt zatrzymania w zasadzie tylko raz;

3) normalny obieg akt wskazuje załączony wykres obiegu akt (wzór Nr. 1), ustalający najmniejszą ilość punktów zatrzymania;

4) poszczególne etapy obiegu akt odbywają się w ustalonych porach dnia;

5) przydzieleni naczelnikowi kancelarii specjalni gońcy obchodzą w oznaczonych godzinach wszystkie komórki organizacyjne, zabierając od nich i przynosząc im akta, jako stali łącznicy pomiędzy komórkami organizacyjnymi a kancelarią;

6) obieg akt, z wyjątkiem akt mob, tajnych i poufnych, odbywa się bez pokwitowań;

7) sprawy pilne krążą w okładkach koloru czerwonego i załatwiane są przed innymi sprawami;

8) po załatwieniu należy złożyć akt niezwłocznie do właściwej teczki; aktu szuka się zasadniczo w odpowiedniej teczce, nie w zapisku.

Odbiór i rozdział wpływów.

§ 9. Pisma otrzymane z zewnątrz, t. zw. wpływy, koncentrują się w biurze podawczem,

gdzie się je — z wyjątkami określonymi w § 10 — otwiera, opatruje pieczętą wpływ z datownikiem i po ustaleniu ilości załączników przydziela według podziału czynności właściwym komórkom organizacyjnym t. j. wydziałom i biurom, w miarę możliwości nawet odpowiednim referentom.

Na depeszach uwidacznia się również godzina i minutę odbioru.

Pieczętę wpływ odciska się z reguły pod treścią pisma, z lewej strony. Wówczas przy odręcznym załatwieniu sprawy pieczętka ta zastąpi nagłówkę.

Za załącznik należy uważać każdy luźny odcinek papieru. Dokumenty i broszury liczy się jako pojedyncze załączniki. Brak załącznika należy odnotować na wpływie.

Do pism, pochodzących od stron, dołącza się koperty.

Przy przyjmowaniu podań w sprawach należących do kompetencji Ministerstwa, należy przestrzegać przepisów o opłatach stemplowych, zarówno co do wysokości opłat jak i co do kasowania znaczków stemplowych, oraz zwracać uwagę interesantów na ewentualne braki w podaniu.

Sposób postępowania z podaniami wniesionymi do Min. Spr. Wewn. niewłaściwie i z podaniami mającymi braki formalne, jako też sprawę potwierdzania odbioru podań regulują przepisy art. 2 ust. 3, art. 16 ust. 3 i 4 i art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu administracyjnym.

Na okres przejściowy, aż do odwołania, zapisuje się przyjęte wpływy w kontroli wpływów, prowadzonej według korespondujących urzędów i osób, a zawierającej następujące dane: nadawca, data otrzymania, obcy numer pisma, przydział. Pisma nieotwierane (§ 10) notuje się w kontroli wpływów z kopert.

Otrzymane wpływy wkłada się do tek, przeznaczonych dla poszczególnych wydziałów i biur i przesyła właściwym rejestratorom departamentowym — dwa razy dziennie, w godzinach: 9—10 i 13—14. — Odnosnie obiegu spraw pilnych i terminowych obowiązuje § 28 regulaminu M. S. Wewn.

Rozdział wpływów nieotwieranych.

§ 10. Biuro podawcze przesyła do właściwych odbiorców nieotwierane następujące wpływy:

1) znaczone jako tajne lub poufne bez względu na adres, chyba że adres opiewa na Wydział Wojskowy, oraz adresowane do Sekretarjatu Ministra — Sekretarjatowi Ministra;

2) oznaczone jako mob, oraz adresowane do Wydziału Wojskowego, zarówno tajne i poufne jak jawne — Wydziałowi Wojskowemu;

3) adresowane do Departamentu Politycznego lub wydziałów, wchodzących w skład tego Departamentu — Departamentowi Politycznemu;

4) adresowane do Biura Personalnego — Biuru Personalnemu;

5) oznaczone „do rąk własnych“ lub adresowane imiennie — właściwym adresatom.

Oznaczanie, przydział i przegląd wpływów w komórce organizacyjnej.

§ 11. Rejesirator departamentowy oznacza akta w ramach pieczętki wpływ właściwym numerem (§ 7), w razie potrzeby rejestruje i dołącza akta poprzednie.

Dyrektor departamentu a następnie naczelnik wydziału przegląda wpływy, w całości, lub w części, zależnie od swojej dyspozycji, określając wewnętrznym zarządzeniem zakres i tryb przeglądu.

Naczelnik wydziału, przeglądając wpływ przydziela akta poszczególnym referentom, o ile nie uzna za możliwe zlecić rejesiratorowi wyznaczania wpływów na poszczególnych referentów zgodnie ze szczegółowym podziałem czynności.

Przegląd wpływów powinien być traktowany jako jedno z najpilniejszych zajęć służbowych. W razie zachodzącej przeszkody należy przegląd ten zlecić zastępcy.

Rejestracja akt.

§ 12. Do rejestracji akt służy karta teka (wzór Nr. 2), prowadzona według wykazu akt, sposobem przedmiotowym lub przedmiotowo-alfabetycznym. Obowiązują przytem następujące zasady:

1) zakres zapisów powinien być ograniczony do spraw, mających istotne znaczenie dla interesu urzędu i obywateli lub powikłanych kompetencyjnie; zakres spraw, niepodlegających wogóle rejestracji, ustala dyrektor departamentu organizacyjnego na podstawie wniosków poszczególnych dyrektorów (naczelników wydziałów samodzielnych); stopniowo należy rejestrację zastępować właściwym układem samych akt;

2) normalnych etapów biegu akt w Ministerstwie z reguły nie rejestruje się, natomiast notuje się odchylenia od ustalonej drogi normalnej np. przesłanie sprawy do uzgodnienia innej komórce organizacyjnej i t. p.;

3) sprawa, o ile wogóle wymaga rejestracji, powinna być zarejestrowana tylko raz;

4) do rejestracji spraw typowych służą rejestry specjalne w formie kartotekowej lub książkowej, prowadzone przez referentów na podsta-

wie obowiązujących przepisów materialnych; rejestry te prowadzi się z reguły sposobem alfabetycznym.

Forma załatwienia.

§ 13. Załatwienie może być odrębne lub bruljonowe, a w obydwu wypadkach albo ostateczne albo tymczasowe.

Załatwienie odrębne wychodzi nazewnątrż w formie, jaką nadał mu własnoręcznie urzędnik referujący, załatwienie zaś bruljonowe wymaga przepisania na czysto.

Postanowienia §§ 50—67, jako też 69—86 regulaminu dotyczące korespondencji, jako też opracowań referendarskich obowiązują nadal.

Załatwienie bruljonowo powinno zawierać:

1) nagłówek—z lewej strony u góry, składający się z:

a) numeru sprawy;

b) krótkiego ujęcia przedmiotu sprawy, bez dodatku: „w sprawie” lub „przedmiot”; figurującego na akcie przedmiotu sprawy nie należy zmieniać bez specjalnego powodu;

c) przytoczenia numeru i daty odnośnego pisma obcego;

2) adres—nad treścią pisma;

3) treść;

4) termin, wyznaczony na odpowiedź — w ostatnim wierszu, podkreślony;

5) ilość załączników do pisma — tuż pod treścią, z lewej strony, podkreślona;

6) podpis referenta i datę załatwienia;

7) podpis zatwierdzającego i datę zatwierdzenia projektu;

8) wskazówki dla kancelarii co do dalszego postępowania z aktem—u dołu z lewej strony, w obramowaniu.

Poszczególne pisma, składające się na załatwienie sprawy, oznacza referent w bruljonie liczbami porządkowymi u góry.

Sprawę używania gotowych formularzy (schematów) reguluje § 52 regulaminu.

Sporządzanie czystopisów.

§ 14. Czystopisy należy sporządzać ściśle według bruljonów, a ewentualne zmiany w treści można czynić tylko w porozumieniu z właściwymi referentami.

Jeżeli bruljon załatwienia jest trudny do odczytania bądźto z powodu niewyraźnego charakteru pisma, bądź też z powodu licznych poprawek lub uzupełnień, wówczas należy sporządzić dla akt kopję czystopisu.

Sprawdzenie czystopisów z bruljonami należy do kancelarii. W sprawach ważnych referent powinien sobie zastrzec przedstawienie mu czystopisu do osobistego sprawdzenia.

Odbitek pisma sporządza się tyle, ile odbiorcom potrzeba, by nie musieli wykonywać odpisów własnymi siłami. Potrzebną ilość określa ogólne zarządzenie stałe lub dyspozycja referenta w konkretnym wypadku.

Czystopisy pism tajnych i poufnych wolno sporządzać tylko w ilości odpowiadającej ściśle rozdzielnikowi (adresowi).

Podpisywanie czystopisów.

§ 15. Zakres uprawnień do zatwierdzania i podpisywania pism normują specjalne zarządzenia natury organizacyjnej.

Własnoręczne podpisywanie czystopisów powinno być ograniczone do niezbędnej potrzeby. Zamiast własnoręcznego podpisu urzędnika, który zatwierdził ostatecznie projekt załatwienia, wypisuje się jego nazwisko na czystopisie odrazu przy przepisywaniu, poczem kancelarja umieszcza klauzulę zgodności.

Pisma tajne i poufne, pisma o charakterze dokumentów, jako też polecenia wypłat wymagają w każdym razie własnoręcznego podpisu.

Co do wszystkich innych pism decyduje o tem urzędnik, który ostatecznie aprobuje załatwienie, kładąc na referacie bądź

1) pełny swój podpis, co oznacza, że rezygnuje z własnoręcznego podpisania czystopisu;

2) bądź parafę, co oznacza, że zastrzega sobie podpisanie czystopisu.

Data pisma.

§ 16. Datą pisma jest data odrębnego załatwienia względnie data podpisania czystopisu, a w pismach, które w myśl § 15 nie są podpisywane własnoręcznie, data parafy na referacie.

Zależnie od tego umieszcza datę bądź urzędnik sporządzający załatwienie odrębne, bądź urzędnik podpisujący czystopis, bądź kancelarja.

Punkt 9 § 98-go regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ulega skreśleniu.

Datę pod jaką pismo wysłano uwidacznia kancelarja na bruljonie załatwienia, u góry z prawej strony.

Wysyłanie pism.

§ 17. W ciągu dnia przepisane względnie podpisane czystopisy oraz sporządzone załatwienia odrębne wychodzą z urzędu w tym samym dniu.

Bruljony zwraca kancelaria właściwym komórkom organizacyjnym.

Pisma wysyła się w kopertach lub pakietach, przyczem pisma, kierowane pod jednym adresem, wkłada się do wspólnej koperty względnie do jednego pakietu. Pisma pojedyncze i miejscowe wysyła się bez kopertowania, składając je i spajając w sposób, uzewnętrzniający adres.

Pisma tajne i poufne wysyła się w 2 ch kopertach. Ekspedycja otrzymuje je już zakopertowane i opieczętowane, wkłada do drugiej koperty, adresuje nie umieszczając na zewnętrznej kopercie znaków tajności i wysyła listami poleconymi. Pisma tajne zagranicę wysyła się za pośrednictwem poczty kurierskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Doręczanie pism urzędowi miejscowym odbywa się z reguły na wspólnym punkcie wzajemnej wymiany pism, za pokwitowaniami w ksiązkach doręczeń.

Przechowywanie akt terminowych.

§ 18. Akta spraw terminowych t. j. oczekujących odpowiedzi w określonym terminie, przechowuje się oddzielnie od innych, zasadniczo w układzie miesięcznym.

Sprawy z dłuższym terminem, wyznaczonym na odpowiedź, można składać od razu w teczce, zawierającej akta ostatecznie załatwione, oddzielając je kolorową kartą. Wówczas objęty tęczką materiał, dotyczący danego zagadnienia, będzie pełny.

Sprawy, wychodzące nazewnątrz odręcznie z wyznaczonym terminem na odpowiedź, oznacza się w sposób w danych warunkach najdogodniejszy np. w zapisku terminowym, prowadzonym w uproszczonej formie, przy pomocy symbolu na odpowiedniej karcie, przy użyciu kartki zastępczej i t. p.

Przechowywanie akt ostatecznie załatwionych.

§ 19. Akta spraw ostatecznie załatwionych składa się we właściwych tęczkach, ułożonych w porządku wykazu akt.

Obszerniejsze sprawy powinny być zaopatrzone w okładki.

Normalnie akt nie zszywa się ani skleja, lecz spaja mechanicznie.

Na miejsce aktu wyjętego z teczki należy złożyć kartkę zastępczą.

We właściwych komórkach organizacyjnych przechowuje się akta tak długo, dopóki są potrzebne do bieżącego urzędowania. Po upływie tego czasu przekazuje się je, odpowiednio uporządkowane, do składnicy akt.

Sposób prowadzenia składnicy akt oraz przekazywania akt do archiwum państwowego względnie niszczenia normują specjalne przepisy.

Kontrola.

§ 20. Faktyczna kontrola toku urzędowania powinna zastępować kontrolę formalną.

Do dnia 10 stycznia i 10 lipca każdego roku sporządzają rejestratorzy departamentowi w porozumieniu z referentami półroczne wykazy ruchu spraw (wzór Nr. 3), zawierające statystykę spraw otrzymanych i niezakończonych w poszczególnych wydziałach u poszczególnych referentów i przedstawiają je dyrektorowi departamentu, naczelnikom wydziałów i naczelnikowi kancelarii.

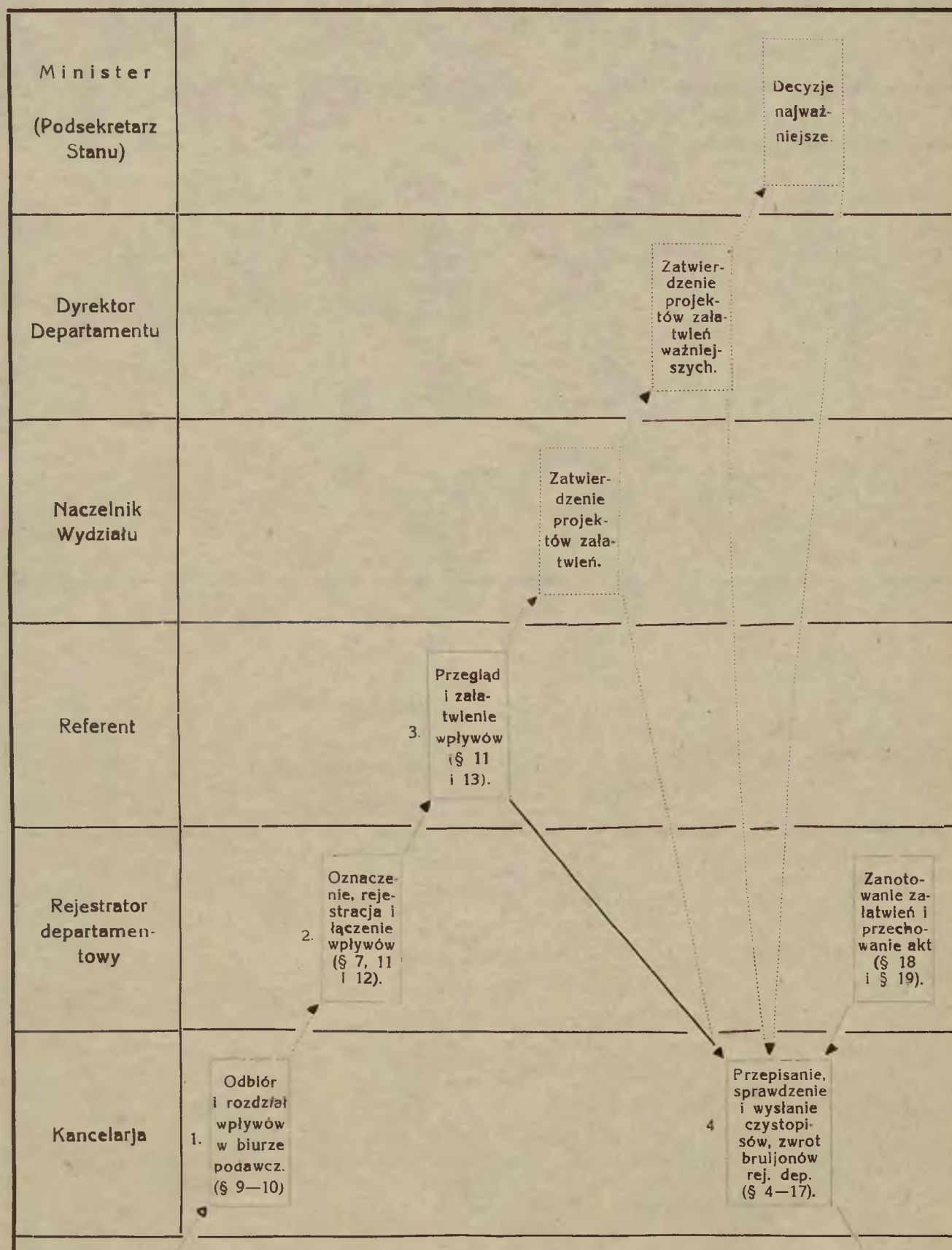
Na podstawie tych wykazów naczelnik kancelarii sporządza do dnia 15 stycznia i 15 lipca wykazy ogólne, obejmujące ruch spraw w całym Ministerstwie, departamentami i wydziałami, dla użytku dyrektora departamentu organizacyjnego i Ministra.

Minister

Bronisław Pieracki

zał. 3 wzory.

Wzór Nr. 1 — do § 8.

Wykres obiegu akt.

UWAGA: Wykres dotyczy akt, załatwianych bruljonowo. Cyfry wskazują istotne punkty zatrzymania.

(rubrykowany dwustronnie)

[illegible]

Wzór Nr. 3 (obowiązujący ramowo we wszystkich urzędach administracji ogólnej)

za 193... r.
(okres)

..... dn.
(miejscowość) (data)

[illegible]

243.

Pismo Nr. AP.5825/I

z dnia 28 sierpnia 1931 r.

W sprawie rozmieszczenia miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych.

Do

P. P. Wojewodów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela do wiadomości w związku z okólnikiem z dnia 1.VI 1931 r. Nr. 93 (AP. 4846/1).

MINISTERSTWO SKARBU

L. D. VI. 6581 (konc.) 31.

Warszawa,

dnia 22 sierpnia 1931 r.

W sprawie rozmieszczenia miejsc detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

W związku z postanowieniami § 7, 8 i 14 rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30.VII.1931 r. w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 21 marca 1931 roku o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 595) Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje.

Przewidzianego w § 8 powołanego rozporządzenia rozmieszczenia punktów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych na poszczególne miasta i gminy wiejskie dokonają Prezesi Izb Skarbowych w porozumieniu z właściwymi Wojewodami i po zasięgnięciu opinii właściwych Wydziałów Wojewódzkich wzgl. Komisji do walki z alkoholizmem.

Wyznaczone dla poszczególnych województw ilości miejsc detalicznej sprzedaży powinny być w ten sposób rozmieszczone, by tworzyły możliwie jak najlepszą sieć miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.

Ustalona sieć sprzedaży powinna być wyrazem faktycznego zapotrzebowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych w poszczególnych miejscowościach.

Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) powinny zatem dążyć wszelkimi starań, by przy wyznaczaniu miejsc sprzedaży uwzględnić jaknajwiększą ilość miejscowości, w których utworzenie punktu sprzedaży jest wskazane ze względu na interes monopolu spirytusowego oraz wygody konsumentów.

Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę na to, że wyznaczenie sieci sprzedaży nie powinno być zatwierdzeniem istniejącego stanu faktycznego rozmieszczenia tych miejsc sprzedaży, lecz ma być planem ustaleniem punktów sprzedaży napojów alkoholowych stosownie do miejscowego zapotrzebowania.

Okoliczność, że stan faktyczny przez jakiś czas różnił się będzie od ustalonej sieci nie powinno wpłynąć ujemnie na celowe rozmieszczenie miejsc sprzedaży.

W szczególności powinny Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) dążyć do tego, by przy ustaleniu sieci sprzedaży nie popełniono dotychczasowego błędu przez nadmierne grupowanie punktów sprzedaży w większych miejscowościach z równoczesnym upośledzeniem miejscowości mniejszych.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę, że przy ustalaniu sieci sprzedaży powinny być wzięte pod uwagę również i miejscowości w których obowiązuje na razie zakaz sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej $4\frac{1}{2}\%$ alkoholu aby w wypadku, gdy zakaz taki przestałby obowiązywać mieć możliwość nadania koncesji.

Wobec tego, że w wielu miejscowościach klimatycznych i letniskowych zachodzi potrzeba zwiększenia w okresach sezonowych ilości miejsc sprzedaży, które nie mają racji bytu w tych miejscowościach w sezonach martwych, Ministerstwo Skarbu poleca Izbom Skarbowym (Wydziałowi Skarbowemu) wyznaczyć dla tych miejscowości oprócz pewnej ilości stałych miejsc sprzedaży, również i odpowiednią ilość miejsc jako sezonowe miejsca sprzedaży.

Ilość ta oczywiście musi się mieścić w kontyngencie wojewódzkim, ustalonym dla danego województwa.

Istniejące obecnie miejsca sprzedaży napojów alkoholowych, które po dokonaniu rozdziału kontyngentów wojewódzkich na poszczególne miejscowości przekraczać będą ustaloną dla tych miejscowości ilość, ulegną stopniowej likwidacji po wygaśnięciu praw koncesyjnych. Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) dolożą starań, by dostosowanie stanu faktycznego rozmieszczenia miejsc sprzedaży do nowej sieci sprzedaży nastąpiło w terminie możliwie jaknajrychlejszym.

W miejscowościach, w których na podstawie § 8 rozp. wyk. ustalona będzie mniejsza ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych

od faktycznie obecnie istniejącej ilości, nie mogą być nadawane nowe koncesje do czasu zaistnienia w tych miejscowościach wakansów w granicach ustalonej sieci miejsc sprzedaży.

W województwach w których istniejąca obecnie ilość miejsc sprzedaży jest niższą od ustalonego w § 7 rozporządzenia wykonawczego kontyngentu, mogą Izby Skarbowe nadawać aż do odwołania koncesje tylko w granicach dotychczasowych wakansów.

Dostosowanie stanu faktycznego w tych województwach do przyznaných kontyngentów następować będzie sukcesywnie, za każdorazowym zezwoleniem Ministerstwa Skarbu w miarę zwalniania się koncesyj w województwach, w których stan faktyczny przekracza ustalony kontyngent.

Po dostosowaniu stanu faktycznego miejsc sprzedaży w poszczególnych województwach do ustalonego kontyngentu wojewódzkiego należy zwalnianie się koncesje w miejscowościach posiadających nadmiar punktów sprzedaży (w stosunku do sieci sprzedaży) nadawać w pierwszym rzędzie w miejscowościach, które objęto siecią sprzedaży, a na które nie wydano koncesji.

Podział ten winien być dokonany w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 października 1931 roku.

Koncesje na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych w restauracjach i bufetach kolejowych należy wydać na nazwisko *dzierżawcy restauracji wzgl. bufetu kolejowego* na czas trwania umowy o dzierżawę danej restauracji lub bufetu kolejowego, o ile przeciw dzierżawcy nie zachodzą przeszkody z art. 79 rozp. Prezydenta R. P. z dnia 26.III 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 289) o monopolu spirytusowym.

W dokumencie koncesyjnym należy zatem umieścić klauzulę, że koncesja wygasa z chwilą wygaśnięcia umowy o dzierżawę restauracji wzgl. bufetu kolejowego i to bez osobnego wypowiedzenia lub powiadomienia ze strony władz skarbowych.

Celem uzyskania wykazów dzierżawców restauracyj i bufetów kolejowych na stacjach kolejowych, na których dozwolona jest w myśl ustawy przeciwalkoholowej, sprzedaż napojów alkoholowych, należy odnieść się do właściwej Dyrekcji P. K. P.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że sprzedaż napojów alkoholowych w wagonach restauracyjnych odbywać się będzie na podstawie jednej koncesji, wydanej przez Izbę Skarbową Grodzką w Warszawie Międzynarodowemu Towarzystwu Wagonów Sypialnych i Ekspresów Europejskich—Dywizja Warszawska.

Międzynarodowe Towarzystwo Wagonów Sypialnych i Ekspresów Europejskich obowiąz-

ne jest posiadać w każdym wagonie restauracyjnym odpowiedni zapas wódek monopolowych, a na widocznym miejscu winne być umieszczone stałe reklamy tychże wódek, udzielone Towarzystwu przez Dyрекcję Państwowego Monopolu Spirytusowego, do czego będzie zobowiązane Towarzystwo Wagonów Sypialnych i Ekspresów Europejskich w dokumencie koncesyjnym.

Niezależnie od wyrobów Monopolu Spirytusowego powinien w wagonach restauracyjnych znajdować się także odpowiedni zapas krajowych wódek gatunkowych.

Przeprowadzanie rewizji w magazynach wagonów restauracyjnych przez organa kontroli skarbowej odbywać się powinno w zasadzie na stacjach wyjściowych i końcowych danej linii kolejowej, w razie uzasadnionej potrzeby. Dokonanie rewizji na stacjach przełściowych w czasie postoju pociągu, może mieć miejsce tylko w zupełnie wyjątkowych wypadkach i to tylko przez inspektorów Kontroli Skarbowej upoważnionych do tego przez Prezesa Izby Skarbowej.

W sprawie tej należy wydać odpowiednie zarządzenia organom kontroli skarbowej.

244.

Pismo Nr. AP. 5743/1

z dnia 4 września 1931 r.

w sprawie walki z tajnem gorzelnictwem.

Do

*P.P. Wojewodów i Komisarza Rządu
m. st. Warszawy.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych otrzymało wiadomość, że potajemne gorzelnictwo, niszczące zdrowie ludności i powodujące znaczne straty w dochodach Państwowego Monopolu Spirytusowego, szerzy się w zatrważający sposób, w szczególności w województwach wschodnich, aczkolwiek nierzadkie są wypadki wykrycia tego przestępstwa i w innych województwach.

Rozwój potajemnego gorzelnictwa znajduje podatny grunt, między innymi przyczynami, również w niedostatecznym uświadomieniu ludności, zwłaszcza wiejskiej, co do szkodliwych skutków dla zdrowia picia t. z. „samogonki”, zawierającej substancje trujące (fuzle, etery i t. p.), które tylko w drodze racjonalnego oczyszczania (rektyfikacji) tracą swe własności szkodliwe.

Uważając za niezbędne prowadzenie w dalszym ciągu walki z tem przestępstwem z moty-

wów wyżej przytoczonych, zechce Pan Wojewoda (P. Komisarz Rządu) zwrócić uwagę podległych władz i organów policyjnych na konieczność podjęcia energicznej akcji, zmierzającej do likwidacji potajemnego gorzelnictwa w ramach przysługujących im uprawnień i zarazem zainicjować akcję społeczną, mającą na celu należyte uświadomienie ludności co do nader szkodliwych skutków napojów alkoholowych, pochodzących z potajemnych gorzelni.

Do współpracy w tym kierunku mogą być powołane z jednej strony władze i organa samorządowe, z drugiej — miejscowe towarzystwa trzeźwości, kółka sportowe, kółka rolnicze it.p., mające stały kontakt z ludnością.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, że za wykrycie tajnej gorzelni wypłacane są specjalne nagrody pieniężne z budżetu Ministerstwa Skarbu.

Niniejsze pismo okólne łączy się z pismem okólnym z dn. 4 grudnia 1929 r. Nr. AP.1009/1 (Zb. zarz. M. S. Wewn. część I str. 480, poz. 27).

VIII.

Nowe książki i czasopisma.

B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

245.

Bronisław Bagiński — Meljoracja w powiecie chełmskim.

Książka zawiera opis prac meljoracyjnych dokonanych w pow. chełmskim w latach 1926—31. Książka zaopatrzona jest ciekawymi tablicami i ilustracjami.

Książka ta może zainteresować urzędy samorządowe.

Książkę można nabywać w Samorządowym Instytucie Wydawniczym (Warszawa, Świętokrzyska 13).

246.

Jan Ścibor — Piłsudzczyk jako element państwowo-twórczy.

Książka posiada nie tylko aktualne znaczenie, zaszczycając kult państwowości w myśl

ideologii Marszałka Piłsudskiego, ale również przedstawia, w zwięzłym skrócie, historję do-tychczasowej działalności Marszałka oraz odda-nych Mu działaczy.

Książka ta może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

Książkę wydaną, jako odbitka z Gazety Lwowskiej, można nabywać we wszystkich księgarniach.

247.

Augustyn Filipp — Najważniejsze wskazówki o sposobie wykonywania obowiązków meldunkowych.

Popularne streszczenie przepisów dotyczących zakresu obowiązków meldunkowych i sposobu ich wykonania.

Książka ta może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

248.

„Województwo Tarnopolskie“ — Nakładem Komitetu Wojewódzkiej Wystawy Rolniczej i Regionalnej w Tarnopolu.

Książka przedstawia obraz stanu gospodarczego i kulturalnego województwa, podając w szeregu rozdziałów dane geograficzne, historyczne, ekonomiczne i społeczne, ozdobione ilustracjami i uzupełnione mapami oraz tablicami statystycznymi. Pomaga do zapoznania się z woj. Tarnopolskiem, jego siłami miejscowymi i możliwościami naturalnymi, gospodarczymi i społecznymi dalszego rozwoju całokształtu życia wojewódzkiego.

Wydawnictwo to może interesować urzędy wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnych oraz do użytku władz i administracji ogólnej i samorządowej.

Książkę można nabywać w Tarnopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

IX.

RUCH SŁUŻBOWY.

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 lipca 1931 r.

P. Prezydent Rzeczypospolitej mianował postanowieniem z dnia 1.VII. 31 r. płk. Wacława Biernackiego wojewodą nowogródzkim w IV st. sł. do odwołania,

postanowieniem z dnia 6.VII. 31 r. wojewodę lwowskiego D-ra Bronisława Nakoniecznikowa-Klukowskiego podsekretarzem stanu w Prezydjum Rady Ministrów,

postanowieniem z dnia 22.VII. 31 r. wice-wojewodę łódzkiego D-ra Józefa Różnieckiego wojewodą lwowskim w IV st. sł.

A) W Zarządzie Centralnym Ministerstwa:

Przeniesieni w stan spoczynku:

naczelnik wydziału V st. sł. w stanie nieczynnym Dr. Windakiewicz Kazimierz na własną prośbę z dniem 31.VII. 31 r.

radca ministerjalny V st. sł. Dr. Sęczyc Jakób — na podstawie art. 29 ustawy emerytalnej z dniem 31.VII. 31 r.

Przeniesiona w stan nieczynny:

asesor VIII st. sł. Pröklowa Janina — uchwałą Rady Ministrów z dnia 2.VII. 31 r.

Przeniesiony na inne miejsce służbowe:

referendarz VII st. sł. Białostocki Jan do Starostwa powiatowego jaworowskiego z poruczeniem kierownictwa tego Starostwa dnia 30.VII. 31 r.

B) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Zwolniona ze służby:

prow. asystent VIII st. sł. w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów

użytku w Poznaniu Chrzanowska Róża — na zasadzie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 31.VII. 31 r.

C) We władzach wojewódzkich:

Mianowani:

W Urzędzie wojewódzkim kieleckim:

Komisarz P. P. we Włocławku Bober Jan — referendarzem VII st. sł. dnia 28.VII. 31 r.

W Urzędzie wojewódzkim poznańskim:

por. W. P. w stanie spoczynku Rudnicki Zygmunt — do odwołania asesorem VIII st. sł. dnia 8.VII. 31 r.

W Urzędzie wojewódzkim śląskim w Katowicach:

starosta powiatowy VI st. sł. w Bielsku Śląskim Dr. Duda Józef — radcą wojewódzkim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 23.VII. 31 r.

W Komisarjacie Rządu w Warszawie:

podprokurator Sądu Okręgowego w Warszawie Skórewicz Ludomir — radcą wojewódzkim VI st. sł. dnia 11.VII. 31 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Rosolski Michał z Urzędu wojewódzkiego tarnopolskiego do Urzędu wojewódzkiego łódzkiego — dnia 9.VII. 31 r.

radca wojewódzki VI st. sł. Hanula Zdzisław z Urzędu wojewódzkiego warszawskiego do Komisarjatu Rządu w Warszawie — dnia 20.VII. 31 r.

referendarz VII st. sł. Zaczyński Zdzisław z Komisarjatu Rządu w Warszawie do Urzędu wojewódzkiego w Warszawie — dnia 20.VII. 31 r.

naczelnik wydziału V st. sł. Kirtiklis Stefan — z Urzędu wojewódzkiego wileńskiego do Urzędu wojewódzkiego łódzkiego w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym z poruczeniem funkcji wicewojewody łódzkiego dnia 24.VII.

Zwolniony ze służby:

pro wizoryczny radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wołyńskim Jaworski Roman — na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 31.X. 31 r. dekretem z dnia 20.VII. 31 r.

Przeniesiony w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym radca Wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie Wojew. Poznańskim Czapski Mikołaj z dniem 20 IIpca 1931 r.

Przeniesieni w stan nieczynny: uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 VII.1931 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Baudisch Eugenjusz

radca wojewódzki VI st. st. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Grandowski Marjan

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Troska Aleksy

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Zaleski Adam

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poznańskim Dr. Srokowski Józef

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim lubelskim Majewski Tadeusz

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Niekrasz Stanisław

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim tarnopolskim Piotrowski Józef

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim stanisławowskim Kubisztal Antoni,

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Iszorzyna Stanisława,

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim lwowskim Krokowski Władysław,

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Czarnowski Wiktor,

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim wołyńskim Schmid Leon,

referendarz VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Pietrzykowski Edward,

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim warszawskim Jurjew Jan,

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poznańskim Szlaczynski Jan,

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Przybyła Jan,

asesor VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Pietkowski Bronisław,

naczelnik rachuby VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim tarnopolskim Kochman Otton,

urzędnik rachuby VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim Sienkiewicz Maksymiljan,

księgowy VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim krakowskim Nalepa Władysław,

naczelnik kancelarii VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim białostockim Suchy Michał.

D) We Władzach Powiatowych:**M i a n o w a n i :**

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa powiatowego w Śniatynie Wieser Jan Leopold — starostą powiatowym śniatyńskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 10.VII.31 r.

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa powiatowego w Jędrzejowie Zaufall Jan — starostą powiatowym jędrzejowskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 8.VII.31 r.,

referendarz VII st. sł. i kierownik Starostwa powiatowego w Tucholi Woronowicz Edward — starostą powiatowym tucholskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 8.VII.31 r.,

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowym świętochłowickim Karol Józef — starostą powiatowym tarnogórskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 23.VII.31 r.

kpt. W. P. oddany do dyspozycji Min. Spr. Wewn. Cedzyński Eugenjusz — do odwołania starostą powiatowym nieświeskim w VI st. sł. dnia 30.VII.31 r.

Przeniesieni:

referendarz VII st. sł. Goron Władysław — ze Starostwa powiatowego radomskiego do Starostwa powiatowego zawierciańskiego — dnia 1.VII.31 r.,

referendarz VII st. sł. Hnatyk Eugenjusz — ze Starostwa powiatowego makowskiego w Makowie Podhalańskim do Starostwa powiatowego ropczyckiego dnia 6.VII.31 r.,

asesor VIII st. sł. Płatek Eugenjusz — ze Starostwa powiatowego brzeskiego w Brześciu n/B do Starostwa powiatowego kieleckiego — dnia 6.VII.31 r.,

asesor VIII st. sł. Ferens Andrzej — ze Starostwa powiatowego białskiego w Białej Podlaskiej do Starostwa powiatowego turczańskiego dnia 17.VII.31 r.,

starosta powiatowy VI st. sł. Palla-Bocheński Władysław — ze Starostwa powiatowego w Tarnowskich Górach do Starostwa powiatowego w Bielsku Śląskim dnia 23.VII.31 r.,

referendarz VII st. sł. dr. Olszewski Stanisław — ze Starostwa powiatowego w Tarnowskich Górach do Starostwa powiatowego świętochłowskiego — dnia 23.VII.31 r.

Zwolnieni ze służby:

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowym bocheńskim Gaweł Tadeusz na własną prośbę z dniem 31.VII.31 r.,

prow. referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowym dubieńskim Kątkowski Eugenjusz — na własną prośbę dnia 22.VII.31 r.

prowizoryczny lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie powiatowym miechowskim dr. Schenkier Zygmunt — na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 31.VII.31 r.,

prowizoryczny lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie powiatowym ilżeckim w Wierzbniku dr. Juchtmann Maurycy na podstawie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dniem 31.VII.31 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowym lwowskim Nowakowski Jerzy — z dniem 22.VII.31 r.

starosta powiatowy VI st. sł. w Jaworowie Malinowski Tadeusz — dnia 24.VII.31 r.

referendarz VII st. sł. w Starostwie powiatowym stryjskim Winiarski Zbigniew dnia 28.VII.31 r.,

lekarz powiatowy VI st. sł. w Starostwie powiatowym pińczowskim dr. Pohorecki Władysław — z dniem 31.VII.31 r.,

lekarz powiatowy VI st. sł. w Starostwie powiatowym siedleckim dr. Zaleski Marek — na własną prośbę z dniem 31.VII.31 r.

Zmarli:

lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie dobromilskim dr. Stangenhauś Aleksander — dnia 15.VII.31 r.,

prowizoryczny lekarz powiatowy VII st. sł. w Starostwie zawierciańskim dr. Gajdziński Antoni — dnia 26.VII.31 r.

